

Օգոստոսի արձակուրդի շրջանին «
ալ» լոյս չի տեսներ Շարաք-օրերը (բալկիի քիւ) բայց խմբագրատունը
ը մնայ սովորական ծափերուն:

ՎՐԻՊԱՅ

Տէր և Տէկին Անթի Շահապետի և զաւակները, Տէր և Տէկին Արշէր Հոռնի և զաւակները, Տէր և Տէկին Քրիսթոփոր-Քրիսթոփ, Պ. Փաղաճարեան, Պ. Ռապէր Վարդանեան, Պ. Փաթերիկ Վալ - թէր խոր ցաւով կը ծանուցանին իրենց հօր, մեծ-հօր, ազգականին և ինձանին՝ ՏՈՒԹ. ԱՐՄԵՆԱԿ ԵՆԱԶԱՂԼԵԱՆԻ մասը, որ պատահած է Մաքուշ (Փանա-տա) 96 տարեկանին:

« ԵԱՌԱՋ »- Մեր ցաւակցութիւնները ողբացալիմ ընտանիքին:

երկուսն Յաւաթի (Յուլիս 31) Դրո-րոցաւոր շնորհակալեք մէջ Տէր և Տէ-կին Ա. Հաջորդականին նուէրը պէտք է ըլլալ 1-000 Քր.

**Ի ՆՊԱՅՍ
ՄԱՐՍԵՅԼԻ
ՄԱՐՇԱԿՈՅԹԻ ՏԵՆ**

ժե ՅԱՆԿ

ՇՆՈՐՀԱՎԱԼԻՔ
Պետրոս և Յովիկ երեքսական իրենց խորին շնորհակալութիւնները կը յայտ-նեն թուրք անոնց որոնք փոխան ծաղիկ-պրակի նուէրներով, անձամբ, զբաւոր կամ մամուլով ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց հօրեղբոր՝
ՄԻՀՐԱՆ ԵՆԱԶԱՂԼԵԱՆԻ
կոկիճի կորուստան առթիւ:

ՅԱՆԱԿՈՅԹԻԻՆ

Կապույտ Խաչի Շախի մասնաճիւղի ըն-տրահալուց իրենց ցաւակցութիւնը կը յայտնեն ընկերակի Ռեքեմ Բարսեղեանի իր զբո՞ւ Մարտիկ Միսիրեանի մաս-նուն առթիւ:

ՆՈՒԵՐ

Կապույտ Խաչի Շախի մասնաճիւղի ըն-տրահալուց իրենց ցաւակցութիւնը կը յայտնեն ընկերակի Ռեքեմ Բարսեղեանի իր զբո՞ւ Մարտիկ Միսիրեանի մաս-նուն առթիւ:

×

Միտիկէն Կ. Տէրեան ընտանիքը ցա-ւակցութիւն կը յայտնէ Պր. Տէրեան և Պր. Ստեփան Կարապետեան ընտանիքին, իրենց հօր Քիւզմալ Մարտիկեանի մաս-նուն առթիւ և փոխան ծաղիկ - դրակի 50 Քր. կը նուիրէ Կարապետը Տէրեանի վարժարանի և 50 Քր. շնա - ստէքի:

Պետրոս (Կարապետ) 100, Կոհանեան (Կարապետ) 50, Գալեան (Կարապետ) 20, Տէր-Փերգեան (Կարապետ) 30: Վերմիմ Պէմէգեանի յիշատակին (հոգ.) Տէր և Տէկին Լուսա Տէր-Պողոսեան 30, Պր. Յովհաննէս Տէր-Պողոսեան 10: Յաւոր Մամուրեանի յիշատակին առթի Տէկին Յ. Մամուրեան (Լիւն), Տէր և Տէկին Վաթ-ճարեան 100ալան: Մարի Հօթիկի - Խանի յիշատակին Պր. Փիլիպոս Պոլաճեան 50, Լուսիա Ռաֆայէլեանի յիշատակին Տէր և Տէկին Հայկա Մարտիրոսեան 50: Մարգարիտ Սեփէրեանի յիշատակին Պր. Մանդր Ենոքեան 50: Մարթինի Պառա - տարեանի յիշատակին Տէր և Տէկին Վա-ճան Արդուրեան 250: Ստեփան Ունեանի յիշատակին Տէր և Տէկին երեսնաճ Տօ-րոսեան, ալթ Տէկին Միգրան Ունեան 50ալան, Տէկին Մանդուրեան 30:
Գումար՝ 970, նախկին գումար՝ 9555 ընդհ. գումար՝ 96525 Քր.:

ՓԱՐԻՋԻ

ՀԱՅ ՄԵՍԿՈՅԹԻ ՏԱՆ

Պատուոյ անդամակցութիւն
Աւելն Գալուպեան 100
Կարապետ Ենալէկեան 100
Տօրթ. Ժապուսեան Փառալ 100

**ՀԱՆԴԻՍԱԿՈՐ ՊԱՏԱՐԱԳ
ՊՕՄԵՆ ՄԵՋ**

Այս Կիրակի, Օգոստոս 3, Հանդիսաւոր պատարագը կը մատուցանէ և յաւոր պատարագը կը քարոզէ, Հիւրապար քա-ղաքը զանազան Կիլիկիոյ միաբաններին ՎՐԻՊԻՆ Ծ. ՎՐԻ. ՏէՄԻԻԶԵԱՆ:
Սփիւր ժամերգութեան 9, պատարագ ժամը 10-30ին:

ՇՆՈՐՀԱՎԱԼԻՔ

Կապույտ Խաչի Սեւանի մասնաճիւղի իր Տօն-դարձեցին Համար շնորհակալու - թեամբ ստացած է Հետեւեալ նուէրները.
Տէր և Տէկին Չիլիկեան 500,, Ոմն 250, Տէր և Տէկին Խաչատուրեան, Ոմն, Տէկին Մակարեան 200ալան, Տէկին Սա-տարեան 100, Ոմն 50 Քր.:

×

Կապույտ Խաչի Սեւ-Սօրթի վարու. - թիւնը շնորհակալութեամբ ստացած է ի նպաստ զարդոյ Հետեւեալ նուէրները -
Սոնա Ճէրիկեանի մասնուն քառասուն-չին առթիւ Խաչատուրեան Ծ. (Լիւն) 100, Մարի Ճէրիկեան 100, Ծ. Ճէրիկեան 50, Տէր և Տէկին Յովհաննէսեան Ս. 30 Քր.:

ՌԱՏԻՈ - ՎԱՏԻԿԱՆ

ՀԱՅԵՐԵՆ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄ

ԿԱՐՁ ԱՒԻՔ 41.93, 31.06, 25.63:

Յունիս մէկէն ի վեր Վատիկանի ծա-ր նապիւր առին որ Հայերէն հաղորդա-նիւր կ'ընէ Իտալիոյ ամառային ժամը 20-15ին որ կը համապատասխանէ Միւր. Արեւելեան և Պաշտօնական երկիրներու նոյն ժամուն և Հայաստանի ժամը 22-15ին:

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

**le voyage
en grèce**

Mayda BERBERIAN
6, rue de l'Echelle PARIS 1
tél 260 30 20 et 260 67 34
de 9 h. à 19 h. tous les jours

Chaque Samedi et Dimanche du 21 Juin à FIN SEPTEMBRE

SPÉCIAL CHARTER

**Paris - Athènes - Paris
800 Fr.**

YASSOU A NOS PRIX GRECE

INTERROGEZ-NOUS POUR D'AUT RES CHARTERS

26Ի ԶԵՐԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՀԱՐՔԻ

Դիմեցե՛ք ՄԱՅՍԱ ՊԵՐՔԵՐԻԱՆԻ

LE VOYAGE EN GRECE

Ամէն օր ժամը 9էն 19

VISION NOUVELLE
6, Place des Etats-Unis, PARIS

ŒUVRE GRAVÉ DE

CARZOU

JUIN / OCTOBRE

ԺԱՔ ՇԵՆԵԼԷՔԵԱՆԻ ԿՒՌԱԶԱՐԱԿԻ ԶԵԶԻ

ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Դարձակցութեամբ

AÉROFLOT et INTOURIST

Գիմ, մարդ գուլի Մարտիկիւն -

2.800 Ֆր.

ՄԵԿՆՈՒՄ
Օգոստոս 15
Սեպտեմբեր 5
Սեպտեմբեր 19

ՎԵՐԱԴՐԱԶ
Օգոստոս 28
Սեպտեմբեր 18
Հոկտեմբեր 2

2.500 Ֆր.

ՄԵԿՆՈՒՄ
Հոկտեմբեր 3
Նոյեմբեր 7
Դեկտեմբեր 26

ՎԵՐԱԴՐԱԶ
Հոկտեմբեր 16
Նոյեմբեր 20
Յունուար 8, 76

ԱՅՍ ԳԻՆԵՐՈՒՆ ՄԵՋ ԵՆ -

- Օդանաւային ճամբորդութիւնը՝ Մարտիկ - Երեւան - Մարտիկ
- Օդանաւանմէ պանդիկ երթուղորդները
- Բնակարանի երկու հոգեմեծ սենեակներ, Ա. կարգի պանդիկ
- Ամբողջական փամբիւն
- Այցեխուրքիւններ Երեւան, Եջմիածին
- Պտույտներ Սարգարապատ - Գառնի - Գեղարք - Միւսանայ լիճ

ԿԱՐԵՆՈՐ

ԱՐԶԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՆՈՒԱԶԱԳՈՅՆ ՄԵԿՆՈՒՄԻՆ ԱՄԻՍ ՄԵ ԱՌԱՋ

Renseignements et réservations :

toutes agences HAVAS VOYAGES
et Jacques CHELEKIAN

87 La Canebière
13001 MARSEILLE
Tél. : (91) 50-89-12

Lic. 97

ARMÉNIE 1975 ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Départs chaque mois :

du 6 au 20 Septembre
du 4 au 18 Octobre
du 25 Octobre au 8 Novembre
du 20 Décembre au 3 Janvier

à partir 2580 F

Pour les jeunes de 16 à 35 ans deux voyages :

— du 2 au 16 Août
— du 6 au 20 Septembre

Demandez nos brochures détaillées

Logement première classe, hôtel ANI ou ARMENIA à Erévan en pension complète et excursions quotidiennes.

Renseignements et Inscriptions

A PARIS

Sonia Coumyrants

mondotours

2, Rue de Sèze — 75009 Paris — Tél. : 266-50-12 073-32-64

A LYON

Varoujan Sarkissian
sevan voyages

50 Cours de la Liberté - 69 LYON Tél. 60 13 66

Licence Voyages : A. 721.

ՀԱՐԱՏ
ԿԻՐԱԿԻ
ՕԳՈՍՏՈՍ
2-3
SAMEDI
DIMANCHE
2-3 AOUT
1975

ՀԱՐԱՏ

HARATCH
LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice: ARPIC MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS
— Tél.: 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 571027317 A R.C. PARIS

LE NUMERO 1,20 F.

Օ Ր Ա Ք Ե Ր Ք
ՀԻՄՆԱԿԻՐ ՀԱՌԱՐԵՍ ՄԻՍՏԱԳԱՆ

Fondateur: SCHAVARCH MISSAKIAN

ՔԱԺԱՆՈՐԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա 8աք. 170 ֆր. Հասց. 1 ֆ. 20
Արտասահման 8աք. 200 ֆր. Վեցամսայ 90 ֆր.

51e ANNÉE — N° 13.360

ՀԱՐԱՏ — ԹԻՒՆ 13-360

ՕՐԻՆԵՆ ԻՍՈՒԷ

1925 - 1975

ՅԱՌԱՋ՝ 50

Շնորհ իմնի ալ խօսք տրուած ըլլար պիտի ըսէի. — ամբողջ ցաւ ալն է, որ վերջալ տակին կատարել: Այս քանի մը խօսքեր կը պատկանին Ե-ին և կը կրնն 1955 Օգոստ. 2 թուականը: Բանի մը տարի է յանդիման էինք զինքը պարտադիր արհեստագործ զրկել, չեմուկ մը, քանի միայն չեմուկներու ըստիչ ուժին կը հասնար: Օգոստեւոյ իր լազակայութեան, ճեղքման երեսնամեակի թիւ մը հրատարակած էինք, վեց էջ: Ինչ որ ամէն առաւօտ, Օգոստեւոյ սիրտը, Խուսա-ր, կորսի մատար ձեռքը, կը սպասէր ճեղքման, անակնկալը ամբողջական կարծիք: Ձեր կցած, ինչպէս տէնն օր, ինքիս արարելու ու մեղի վերադարձնել յանդիմանական տողերով: Ճառս գտն չէր, քան լազակայանքու զատման էր կարծիք հրատարակելը, ինչ որ այնքան կը իրաւել զովհանեանը, թայց հասնարար երկրագնէ յուզուած էր ու մեղի զրկած էր հրատարակութեան խղճարանօք կարճ շարժակալից մը, որ կը վերջանար զե-րկելու տողերով:

Բան տարիներ անցան ու այսօր յի-սանակին է իր թերթին: Բանն տարի — անու ընթացքին ճեղքման ընտանիքը, զի օր կորսնցուց իր անգամները, անու-գաղ ճեղքման, պատիւները զիջեցան, թայց և այդպէս տակաւին, ու հասնար յիմանայ հանգրուանին: Մեր օրերն ու ամէն կարգ աւարտ ու տխուր, զաւ-նակներն ու ձեռքանք, երբեմն յուսա-լուծներ թայց տակաւին շնորհի պար-տաւոր ճեղքման ընթացքին: Ճառս — Դիւն համակրանքին զոր այս թերթը կը վարչէլ գաղութին մէջ, ու գաղութէլ պարտ:

Այս ալ ուրիշ ենք ու տխուր: Ուրիշ ենք, վառելի իր հիմնադրու — թեմն յետոն տար յետոյ, ճեղքման իրա ինքնալ է, կը զիմանայ հակառակ թայց խղճարաններուն և Ֆրանսայի ճեղքման պարտ ծանր տաղանքին: Կը զիմանայ երբ ամէն օր, օրաթերթերու գրական ապամարտը վառելի կը ծա-տար ու զիմանայ ունեցող թերթեր կը գրեն:

Բայց նաեւ տխուր: Աղբարեւ որբան ալ արտարանական ըլլան մահերը, չղբ-անք վարժակի ու համակրանքի իր բա-նակալութեան: Ու այլ տխուր թերթը ծնա-ւոր օրին մէջ, 1957 Յունուար 26ի առա-ւօտ, էր անդադարանք թէլ այլեւս — չէլ չէր, որ մեղի ետ զրկել արագըր-ուած ճեղքման, յանդիմանական երկ-առաւ մը: Ձիւր ու մենք այլեւս բոլոր-թեմն ապառ էինք, այսինքն առանձին:

Ճեղքման ինքնագործութեան մը պատմութիւն — անոն չենք ինքնապարտ այսօր մեր ըն-թացքին ու ալ կեղծ համակրանք: Երբեք ինչ որ կցած, թայց ըրինք հա-նակալով, անպատկանութեան ու ալ-րաւոր ժողովուրդի մը ծառայելու իր արարանքութեան: Ու եթէ, մա-տաւոր է, յանդիման էր մեր անու-գաղութին մէջ, տարիս պիտի ըլլայ մեր միակ լազակայութեան:

Նոր խառնուրդներ պիտի չընենք այսօր: Կը թերթին անկախ խառնուած մենք է պարզ: Խառնուած՝ որ տակաւ պիտի լազակայութեան ըլլայ մեր միակ ինքնապարտ:

«ՅԱՌԱՋ»

Գործ՝ Բարգեմ Պատտեմաի

«ՅԱՌԱՋ»Ի ՅԻՄՆԱՐԵՍԱԿԻՆ ԱՌԹԻԻ

«Յառաջ»ի յիմանակին ապիւ, բեր-րիս խրատարութիւնը ծրագրած է լայն ընծայել առանձին հասար մը, որ ծաղ-կաւալ մը պիտի ըլլայ յիմանակայ հա-ւաւանդներին:

Եւսմ ծրագրեմ, որ անօրեայ բերքին կրտսերականութիւն կողմին, ծանր աշ-խատանք մը կը պարտադրէ (երբեք, պարտեւ, ընտրել, ընտրելական, զաւա-ւորել եւ այլն) ու ժամանակի կը կարօտի, չէր կրնար իրագործուի ճիշդ բուսակ-

մին: Կը յուսամք սակայն այդ հասարը կարենալ հրապարակ համը տարւոյս վերջ, իրբի մնայուն վկայութիւն մը ճեղքման յիմանակայ պատմութեան:

Եւսմ այդ, ինքնապարտար հասար յորտանմը, պարտադրեցին մեզ բիւ մը նուիրել — այսօր — այդ տարեդարձին ու օրեւոր ընթացքին պարտեւստ որ մէկ բիւն ալ պիտի չքաւ: Ուրեմն կարգ տալի եւ այլն) ու ժամանակի կը կարօտի, չէր կրնար իրագործուի այս ապիւ, կը

կրտսերականութեան մեր յաջորդ բիւն, խորին շնորհակալութիւն յայտնելով բոլոր ա-նանց, որոնք համար, ցայսօր ճեղքման իրականութիւն մը մնացած է՝ 1925 Օգոստ. 1ը:

× Այս թերթը զեւ հրապարակ չեմ, Ուրբաթ առաւ արդէն սկսածք տա — նալ, Փարիզին թէլ գաւառէն, շնորհա-րական հնուրներ: Կը հրատարակենք յաջորդ թերթը: Կրկին շնորհակալութիւն բոլորին:

ԽՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ «ՅԱՌԱՋ»Ի

ՈՐ ԲԱՅԱՌԻԿ ՕԳԵՈՒԹԻՒՆ
ԿՈՒԶԻՐ ԸՆԵԼ
—O—

Գանի մը տղոյ

ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ
ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ
ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Հասցե. — Նուպարեան Մատենադարան
11, Մքուար Ալպոնի
Փարիզ 16րդ
Երթևեկի Համար Էջնել Մէթրո Փասի

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

« 35.05.2 »

ԲԱՐԳԱՒԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ኮ ቅርሱህ

×

(Ստանալ «Յառաջ» էն) :

REVIEWS

ИЗДАТЕЛЬ

PC403P-807

၁၉. ၈၂၆.၆

Գումար 2620, նախկին գումար 96525,
բնդհ. գումար 99145

ԱՅԿԱԿԱՆ

ՄԱՆՐԱՆԿԱՐԶՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՏՈՐ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՎԵՆԵՏԻԱ

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

Ս. ՂԱԶԱՐ

1975 - 1976

ԲԱՅԱՌԻԿ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Փութաքէ՛ց ապահովել օրինակ մը, լեցնելով վարի կտրօնը, նշելով ձեր նախընտրած կողմին վերտառութեան լեզուն (հայերէն, անգլիկերէն, ֆրանսերէն, իտալերէն) վրան խաչ մը գծելով, և հանեցէ՛ց ստիմանուած գումարին հետ ուղարկել Միջիբաբեան Տպարանի վարչութեան, որպէ՛ս իսկոյն պիտի ստանա՛ւ պաշտօնական ստացաճիւր մը։

ԱՅՍՈՒ ԿԱՆԵՒԿ ԿԸ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԻՄ N: 22703

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՆՐԱՆԿԱՐԶՈՒԹԵԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԱՏՈՐԻՆ
ՎԵՆԵՏԻԿԻ - ՍՈՒՐԵ ՂԱԳԱՐ, ՄԵԽԻՊԱՐԵԱՆ ՏԱՊԱՐԱՆ:

Ներդրակելով չէք մը \$ ..... NF ..... DMK ..... Lit .....

Կը նախընտրեմ կողքը	ՀԱՅԵՐԷՆ	ԱՆԳԼԻԵՐԷՆ	ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ	ԻՏԱԼԻԵՆ

Հասցե: Մականուն _____

အိမ်ထောင်ရေးနှင့် အိမ်ထောင်ရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များကို အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

1919

b-44-

ԹԻՄԱՆՈՒ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

C. E. S. BELLECOMBE
10, rue de la Gaîté — 69006 Lyon
Յաւելիալ մանրամասնութեանց եւ ար-
ձանագրութեան համար Սեպտեմբրի
սկիզբը զիմեւ: Ս. Յակոբ եկեղեցի
295 Պոլսոյ փողոց, Լիոն 69003
Հեռ. 60-47-18

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ՀԱՆՐԱՊԱՐԱՆԻ ՊԱՏԻՐԱԳ

ՊՕՄՈՆԻ ՄԷՋ

Սկզբը ժամերգութեան 9, պատար
ժամը 10:30ին:

10:30 PM

ՌԱՏԻՐ - ՎԱՏԻԿԱՆ

ՀԱՅԵՐԵՆ, ՀԱՂ ՈՐԴՈՒՄ

ԳԱՐՁ ԱՆԻԲ 41,93, 31,06, 25,63:

Յունիս մէկէն ի վեր Վառիկանի ձա-
յաութիւնը ամէն օր Հայրենի Հաղորդու-
ներ կ'ընէ իտալիոյ ամառային ժամը
20-15ին որ կը համապատասխանէ Մեր
Արեւելի եւ Պաշտօնեան երկիրներու
Ժամը 22-15ին:

Խայ գաղութը: ԹԱՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԴՌՈՒՆ ԶԱՐՏ ԱՊՐԻՍ

Օ

Արեւիկ Յատալան,
Ճարտարապետի գիշերն է այս տառապան,
Հաւր, եղ լեցուր ճարտարի...
Ճարտար կուգայ ճարտար ճարտար դարձի,

Հաւր, զիկն առ պատրուդին։
Հինդ տառապան տարբերուն դարձու
Բազմ յաղթանակն օրն է այսօր։ Սը քը
տառապան, լի՛ ցնծութեամբ եւ հաւր -
տառապան։

Հինդ տառապան տարբերուն տառապան
կիր ու պաղտուխ կեանքը վարձառ -
րութեան օրն է այսօր փառապան։
Կէն դարձաւ ճարտարապետ յաղթանակ, ապ
րումներով, ցարկուղ եւ տառապան -
թեանդ գիտակցութեան օրն է այսօր տա
ռապան։

Տէն, ընկերներդ զարդանքն առաւոր
բուն. կեանք են անոնք, այսօր, Լուսա -
տարբերակ ուղիով, անխառն սիրով ու հա
տառաբով։

Տէն, զառակներդ հայրենին, դրու -
թեանդ փորձը կերակրե, խորան շայ -
տառաբով ու ճարտարապետ, որովհետեւ ա
նոնք շարժերը, յաղթանակն սերունդնե
րով, տեսն ուղիով, լսեցին խաղերով,
խաղաղուցիկ մարտերով ու սիրելիք քեզ։

Սրբեկնիք քեզ, սրբեկնիք Յատալան, որով
հետեւ գիտանալ կուզե, բառերով իսկ
ընդգծէին, անկեղծութեամբ տարուր -
թեանդ։

Սրբեկնիք քեզ, որովհետեւ քու մէջը
տեսն տխար լրացիւր, որ գիտե մեկն
թաղե առաւ, վեր մնալ հաստատական
նկատարման վերջինք։

Փարսեան քեզ, որովհետեւ քու իսկ
հիմարիք մեծ Եւրոպայի մէջ գտան տարբ
տառաբեր ճայ գաղութեան եւ քաղ -
րութեան։

Կապուցան քեզ, ու զուն դարձաւ ա
մէն մէկ հայրենիք տարեան անոնք,
խորհրդապետ, պատանակ ճշգրտակիւր եւ
հայրենիքի եւ մայրենիքի սրբութեանը։

Տառապաններդ շեղադուցիկ քեզ,
սրբեկն Յատալան, որովհետեւ ծնունդդ
առաւել մեծը, հանձնարք գիտակցով -
թեանդ, դիմադա լուծելը հայրենիք, ա
ռաւելուն մարտեր ու զով դիմադրեցին
աղբերով։

Որովհետեւ վարպետի դիմելը կառու
գծելը սրբութեան, կարճ եւ յայտն, եւ
պատշաճ սակարկ հաստե հարուստեանով։

Վասնորոք իրեն երկն ու զին եւ
բառապետ հաստե կարգապահի զինք
յաղթուղի կը արեւմեան, որովհե -
տեւ ի մտաւել գտաւորաբար լինելը զե
զի սրբեկնուց ըլլալ, քու կարգի, նաեւ
մեծ լրացի, ապաւանդիկ եւ քաղերի,

ՅԻՍՈՒՆ ՏԱՐԻՆԵՐՈՒ

ԲԱՐՁՐՈՒՆԻՆ

Մեր գաղութին մէջ զիկն զեւ պիտի
մեկն, թէ ի՛նչ պատկեր կը պատկեր
Մարտիկի եւ տառապանաբար դէպքի հիւ
սիս տարածուող հայ ընկերներու առա
քան, կեանքը, սակէ հինդ տառապանակ -
ներ առաւ։ Անթեան լեւեակներ աղ
սրբուն ոտը կը զնկէ քառասույի հոգին
փրայ ու կը սկսէր դադարի մը կազմա
ւորումը։ Մարտիկ տեղուն կը արկ խա
տալով, որ օտարութեան հոգին քանձառն
Արեւիկեան սերունդի մայրաքաղաքը բա
ղին տառապի խառնով նոր կեանք մը
պէտք է ստեղծել իրեն համար։ Անհատա
պան ի՛նչ հաւաքական զիտով։ Պէտք է
ստեղծել ապրուստի նախնական միջոց -
ներ, երբեք մը կը դիմուն վերեւ եւ ամբ
նայեալ նաեւ մատուց մը, անոր կողմէ
Մեծաքաղաքը կեդրոնի պատկեր կը դա
կերարուն մը եւ, այսպէս թալլ առ թալլ
կամ, ինչպէս կ'ըսեն նման պարագային

երկրպագու՝ հայ արժէքներ, դրին ու դը
րականութեան, արուստին եւ աղբ, սրբ
ութեանը։

Փա՛րք մտածուիլ։
Հինդ տառապան տարբերուն աշխարհ
նկատարմանը ուղեկց գաղութնաբար,
թիւ՛ն տուր, սրբեկն Յատալան, որ քու
գաղանկներդ վեր բարձրացնեն ու ըսեն
բառապետի օրհնէ։

Հայրենիքին եւ մայրենիքին համար
տեղեցար

Դո՛ւն շատ ապրիւն։

Թո՛ւյ տուր, սրբեկն Յատալան, Բարբ
ժանը ըլլալով հայրապետ համեմատ ըն
թեկերով ծնունդ, համարուն ճակատը որ
դիմուն անխառն սիրով, շնորհաւ -
րեմ քեզ ու իմ կարգի հայրապետի, քու
օրհովի, քու հայրութեան եւ քու ան -
խառն պայքարով ծնունդը։

Կէն դարձաւ աւանդապալ իտեղիւրբիկ,
Յարուստի գիտելի քեզ,
Տառապաններդ շեղադուցիկ շարժումն
նկատարք ապաւնդողք քեզ։

Եղար կարգը, էջ, պատմութիւնի՝
Դո՛ւն, լրացիւր առաւելը,
Վարպէ կարգը, գործը բարբ,
Յաւազ, միշտ յայտն,
Մեծութեանդ դու միշ անմեղ,
Աստուածայիկ միշ բարբար։

Ա. ՓՈԽՈՒՆԵՆԸ

էր, երբ վարպետ ճայ կեանքը համա
կող ուղեւորութեան, Խառան վարձա -
րանի 1917ի եւ 1918ի շրջանադարձները
Յատալան Սրբեկուց Միւրեմի կամու
ցին, եւ իրեն խաղաղութեան պատգ
մը կաւ ձեռնը։ Օրինակ զոր ներկայա
պէս կրկին լրացալի յաղթանակները,
ընտարութեան օրուն մաս առին, երբա
հանի՞ Վարպետ Սրբեկուցին դեկաւ
րութեան մասը, Արշալոյս Թեքեղեղանը,
Արաբի Պապիկները, Յապէլ Պոյաշան
ը, Մարի, Հայկուհի եւ Արշալոյս Փէ
մեղան ջուրներ, Գոսարիկ Պարկեանը,
Ալիկ Տեքեղեղանը, — մեծ մասամբ այն
պատկաններ որոնք պատկանում էր արք
ներուն Կոմիտասի հիւանդանոցի խաղէ
ներս, արիւմտի էին տարեք քանից, եւ
սրտով համար Աննիկ լրագրիթին յոր
նեկով այս տաղերը դուրս կը կաւար
թաւորակական պայքար մը կատարե
րայլ նաեւ, քանոն հայ երկր տարաբար
ժողովուրդին։

Պարկեաններ կարա պիտի խղէին յե
տու Խառանի հետ, քայլ լիցրան ծառ -
ցին անոնք յեշտապատկեր արտեր ծնո
ւով երեք տարեկանու, եւ անոնք յաղթ
ուղ խաղաղութաւ տառապանակին։

րու՝ անձեւ քառաշէն պիտի ապրեալու
րու ու տառապանաբար ուսմանար քրտ
նայի գաղութը։

Արեւիկեան սերունդին հետ եւ անոր
կողմէին, իրեն նոր կազմաւորուող գա
ղութին հիմնական վէճը, այլ օրերուն
լոյս կը տեսնէր Յատալանը։

Մեր դաղութին մէջ զիկն զեւ պիտի
մեկն, թէ ի՛նչ մեծ խաղաղութեան
սերունդ կը փառեցաւ իր թերթին, անոր
մէջ գտնելով կը կորցնուցանող օջախ
մարտիկ շունչը, անոնք միջոցներ, դո
մին, դաշտին, հոգիսին եւ լեզուն քոյրը։
Յերս պիտի փառեցաւ, որովհետեւ հոն
գտաւ նաեւ կը կորցնուցանող անցաւին
թիւրերը, գիտաւորականը արձա -
կանները եւ փառէր օրերը։ Իր եւ իր
անկողնի մարդուրդին պատմութեան
դուրաւ առ դուրաւ ապագան թերթին
խորագրականներն սերունդներին մեկն
չորրորդ էջը աղային տօններու հանդէ
ս-տօնական ծանուցանումներն վրայ։ Ու
զեւ իմացաւ, թէ իր սերունդին ընկը
րներ կայէ հաստատուն եւ արեւ խաղ
կած հայրենի, ցրտաւուն գաղութին,
նոր աշխարհներուն մէջ, եւ ամենայն
ըր բարեկէն նման լրացիւր թաղերին աշ
խատանքի եւ լուսնով պատկեր, պա՛ւ -
պատկեր համար աղային իր կողմէին։

Անէկ հետեւ, Արաբեցի յայտնի, կը
կարգարներ արքուն - քրտնիկ իրեն
նեկան եւ կ'ըսէին՝ իրենց մարդուրդին
ապագան կայուն, անոր հիմարի վրայ
դիմուն հաստատ մտածածով։

Միւրեմիցի անպատկաններ, օրտոն
ներէ այս ախեր հաստատուն հայր -
դիներուն համար Յատալանը դարձաւ
յաները իրենց մտածումներուն, խոն
քներ, ընկը իրենց անդհանքներուն,
մտածանքութիւններուն, ինչպէս նաեւ
իրենց փառանքներն եւ ուղեւորութիւն
ներն։ Թերթը հանդիսանաւ նաեւ հոգե
կան կառուարը պայքարներու, քրտնա
ւեւի հարստանի հայութեան մէջ։

Վեմ, նուրբական աւանդներին մը,
արարուն։ Մտածանք որ՝ Թերթը կը
խորագրականներով, յորտաններով ար
ձարուող կը հանդիսանար այլ սերունդին
աղային - թուրքական ճարտարներուն,
խաղանքներուն։

Ու այսպէս դաղութին հետ թալլ նե
տեց Յատալան՝ աղային եւ խաղանքին
այս դաղութին ցանկն ու հաղթ, լեզու
ու լեզու օրերը, ճարին ու ուղեւորներ
ները։

Բայց թերթը դարձաւ նաեւ պարզ մը

իրեքայնորդ սերունդներուն համար։
Ով կրնայ հաւելն թերթ անոնք, որ
իրենց այր-բն-դիւր սերունդին այլ մը
թերթ էջերուն վրայ սեւեւով իրենց
գրերը։ Հայրենիք են, որ կը խառնա
նին, թէ՛ ճշգրիտներն եւ սրբեկնայ
նայեցին։ Այլեւս մեր դաղութի ցտա
րեան մաս կը կարմնէ առ ձեւի արտա
յայտութիւնները։

— Երբող կ'ըլլաւ, եւ դարձաւ-դարձ
յեմ տեսան, գիտցան հայրենիք թերթին
կը պարտի։

— Բանք մը մրտադեմ, լուսեղեմ, յա
ցան առ ճշմարտեան շարժիչ է։
Եւ զեւ չնեք խաղի հայերիւր այլ թերթ
կարգարով սորակու... Թերթստեանը
մասին։

Բայց նաեւ զիկնեք մտկայեցաւ լա
կապէ թերթին հիմարներին մեծ ճշգ
րագործութիւն իմանքն տակ։ Յատալան
որոնքով թայապարութիւնը ցարտան ա
րաւ մը դարձաւ։ Քրտնապալ դաղութին
մէջ Երբեկին օրերը՝ ըմ եւ ուղեւոր
քաղաքին եւ արաբները գտնելով իրենց
սերունդին ճիւղերը գաղութներով զոր
դարձան՝ ոմոնք նոյնիկ հաստատուն
անկ գտնելով սիրելեան դրական -
թեան անպատկաններն։

Արաբներ, ճշմն էր, որ ճշգրի թերթին
հիմարան տաղանքներին իրենց
դրակով, թէ չարիք չիւրի չը խոսի
պէտք է վերանմու, այսինքն՝ որ քան
զոր արդեւով դրական - մասամբ դը
մաղել մը հաստատուն այս ախերուն դը
րայ։

Ու այս մարդին մէջ ան կը թերթով
կայն ընտրի մարդերուն, ու՛ր թերթ -
դարձան, մարդեր, յատակներուն իրեն
պիւր ուղեւոր մը, շարուն համար զոր
աղային մը։

Այո՛, տարբերուն, տառապանակներ
թերթերին Յատալան կայն լուսաւոր մը
այս ախերուն վրայ, որ քան օրի իր
կարգապալ ուր վեր բարձրացող հայ
մարդուն համար։

Որ նոր, ցաւ նոր։ Սրբեկ քրտան ծը
նելը՝ տուն-տուն եւ ընտանիք կարգէ
կող։ Եւ մեր հանդիսակարգներուն, ա
կառններուն, կիկեղեկներուն, գաղթին -
տուն մէջ եւ գիտելիք մարկներն վրայ
սեւեւով մտնուցին սկսան ծաղիլ -
տարտիկ ճիւղներով, բարբարներով։

— Լեզուն իր հաւանքով, մեղա՛ւ, մե
ղա՛ւ՝ Արաբներին,

Տառապանի՛ անցոր ճիւղ լուսեղե
սիրելեան գաղթեմին։

Մարդը կը խորապալներ ներսէ։ Ար
ապապանանին հաղթը սրբ ընդի՛ կը
տառապ, հարապալի կը զուրկ նորա՛ւս
սերունդի փրկութեան կարգաբառը։

Այս պայքարին մէջ եւս — եւ անկա
մաւ տալէնիս ախին — գաղութին լեզուի
պարտաւորութեան մեղաբարը դարձաւ
Յատալան։

Ճշգրի սիրական դէպքը ցրուցաւ. խ
ժա՛ւ թուրքամերձներուն հանդէպ, անի՛ -
նոր՝ հաւանքներուն դիմաւ, եւ փառա

յան աղայան մարդերուն մէջ. թող ցա
նեղ ուղեւորին իրենց մտածանքն -
ները։

Բայց թող չուղեւորին նաեւ այն անոն
ներին՝ զորս չնեք դանթը ցուցանելու
մէջ, որովհետեւ անոնք բարբող կեն թը
րապէս, իրենց ուղեւ շարունակին։

Մաս աղայը, բայց արարք եւ որ անոնք
խաղաղ փառքին թաղին օրով նաեւ
Խառանից։

Արաբիցի դէպքեր եղան, օրեմակ, այն
քանի մը արտուստանները որոնք ար
քեր տառեկներ անցան Խառանի դառա -
նքներին, առանց արաբներուն անոր թը
թաղը, սիւսով Հայի կրակներին, որ
հետեւ Երմեկի վարպետ համարար -
հայրենի դա՛մաւորութեան արմատներ. ան
դիմելով երա՛ւարական համարապատ
րաններն, մէջ, եւ որ Պոլսի կը այցելե
րը։ Հայկուհիներուն յայտապիւր դարբ
նը մեկնեւ Արա Սարգսեան, մեծ քա
ղաքապետն որ իր աշխեր փառքը իր
դարս ախի քան չորս տարածական փառք
նկատեալանք լեռնայ Ուրդարեանի ճա
նապատին արտուստաններն, եւ որ մը
մոտեմի գրաչիւրներուն միջոցին՝ յալաւ -
մով կը լեւեւ Խառանի մէջ անցուց
իր մէկ քանի տարբեր։

ԳՈՒՇԵՐ ՈՐ ԿԵՆՍԱԳՐԱՎԱՆ ՆՈՐԵՐԵՆ

ՄԵՐ ՄԱՆԿՈՒԹՅՈՒՆԸ ՓՆՏՈՒՄ ԱՆՏԵ

ԷՍԱՆԵՆԻ ԻՄ ԵՐԵՎԱՆԻ

14

Հայկեան արարմունք զիս կը կայան
նաեւ աշխարհային այս բաժնիկն որ 1911-
եւ 1912ին լրացուցան տարաբեր էր, եւ
որ փոխէր հանդիսին աշխատանքն
ուն ընդի իրեն ալ իր ճիւղին՝ արտա
պրական երկնային օրեմակին։ Ձրայ -
ները զորս այս տաղերը դուրս կ'ունեմար
անոնք հաւաքութիւններուն՝ նոր դրուն ու
նեկութեան տալէնիս անոնք վարկաններին
կայուն, ու որ յիշատակները կը կայան
խաղաղութաւ այս խաղերը օրուն մաս կա
ւարձին, Աննիկ Թեքեղեղան, Մարի
Քիրքեղան, Լուսար Պոյաշան, Խառան
թի Պոյաշան, Լուրիս Տեքեղեղան, Ար
մին Միւրեղան, Միւրադը Շառաղա, Ֆե
րիս, Գորգըճեան, Փեկերեմ Քրիկորեան,
եւ թերեւ զեւ օրեւորներն։

Յետապայան օրեւոր զոր գաղաքաններ
եւս պիտի քաղցարեցին յիշատակները
այս տաղերը դրոյին։ Այլ արդէն առաջին
մեծ պատերազմի զինապատարի օրերուն

ՕՐՈՒԱՆ
ԴԵՊԳԵՐԸ

ԹՈՒՐԿԻԱ

ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՅ
ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ...

0

Կերակուր օր պարզուեցան օր թուրքիս
կը պատճառ վերջ ապ իր գինուրական
գործարկություն Միացեալ — Նահանգ —
ներուն հետ կէ՛ն նոր երկկողմանի հա —
մաճառագործ մը չըզոյանայ: Այս կէտը
հնչեց Տէմիրէլ Կիրակի օր Պոլսոյ մէջ:
Վարչապետը ըսաւ. նաեւ թէ ամերիկեան
գինուրական կայաններու ամերիկացի
անձնակազմերը, որոնք թրքական հակա —
կռուչի առկա ամուսնեան կրնան թուրքիս
մասը կէ՛ն ունեն: Երբեք հնուանկարներ
կան մեր առջև, կը՛ն Տէմիրէլ, որ նոր
կը վերագրանայ հնդկահայերէն ուր տես —
նա՛սած էք ծորակ հետ — ա) Միացեալ —
Նահանգներու հետ կը բանակցեցէք նոր
համաձայնագրի մը շուրջ, որ ընդունելի
ըլլայ թուրքիս: Բ) Երբ արեւել
կողմագործական շարժումը բանակցու —
թիւնները վերջ կը գտնեն: Այսինքն վերջ
կը արտի ամերիկայի հետ գինուրական
գործարկութեան: Տէմիրէլ կը հնչէ թէ
7500 ամերիկացիները դուրս չեն նետ —
ուր բայց այլեւս կը զրկուի տուրքերու
իրենց առանձնութիւններէն, բայց ներ —
կայն ամերիկեան կայանները դաժնուող
ամերիկացիներէն դատ ոնէ՛ն ուրիշ մէկը
չի կրնայ թուրքիս մասը առանց թուրք
գինուրական իշխանութեանց արտօնա —
դիր մը ունենալու:

Տէմիրէլ հերցեց սակայն այն լուրը
ըսաւ որուն ծորակ հետ խառնկցութեանց
ստան ըսած է թէ թուրքիս ամերիկեան
գինուրակները կրնան օգտագործուիլ
Սրաւե՛ն կողմէ նորինի կէ՛ն Բոնիքսը
չվերցնէ զնոներու վրայ դրուած ար —
դիւրը: Այս մասին արդէն Ներկայացուց —
չական Ժողովի հերթագահը ըսած է թէ
յայտ չկայ որ գտնէ 2/3ին մեծամասնու —
թիւներ, որ անհրաժեշտ է վերցնելու հա —
մար անպարկոյ:

Բանի մը տղայ

ԲՈՄԲՈՒՆԵՐՈՒ մէջ առանց արեւուն
հոտութեան պետական հարուստ մօլ կա —
տարուեցաւ: Իշխանութեան զուգի ան —
ցաւ Ալի Մուլլի: Կ'ըսուի թէ նոր զեկա —
վարեցող կողմակից են աւելի սերտ գոր —
ծակցութեան մը ծրարանայի հետ: Մանաթ
է որ ամէն մը առաջ, պետաւած գեկա —
վարը՝ Անճա Սկապուլը միակողմանի
կերպով անկախութիւն հռչակած էր:

ՕԳՈՍՏՈՍ արձակուրդի մեկնումները

“ՅԱՌԱՋ”-Ի
ՅԻՄՆԱՄՆԱԿԻՆ ԱՌԹԻԻ

ՓԱՐՍԻԶԻ Եւանջ տկուրը 1000 ֆր. կը
նսրէր առ ի գնահատութիւն թերթին
յիշատակայ պատասխին:

ՄԱՐՍԵԼԻՆ խումբ մը երեսուսուրդ
Դանիակապաններ անհուն ուրախու —
թեամբ կ'ըղջուռնէն Ֆետաշի յիշատ —
եանք եւ այս ուրախ առթիւ կը նսրին
1000 ֆր.:

ՄԱՐՍԵԼԻՆ Հայ Մշակույթի Տան յոսն —
նախումբը կ'ըղջուռնէն Ֆետաշի յիշատ —
եանց հանգրուանը ու այս առթիւ կը նը —
ւրէ՛ն 500 ֆր.:

Կապույտ Սալայ Մարտիլլ քաղաքի մաս —
նաճկուր 500 ֆր. կը նսրէր այս ուրախ
առթիւ:

ՓԱՐՍԻԶ — Տէր եւ Տիկին Զօհրապ Մու —
րաւտեան 500 ֆր. կը նսրին շորհուր —
բերով թերթին յիշատակել:

Վաստպուրական Հայրենակցական Մի —
ութիւնը Ֆետաշի յիշատակելի առթիւ
կը նսրէր 200 ֆր.:

ՍԷՆ-ԼՈՒ (Մարտիլլ) Սուրբ Գեորգ Ե —
կեղեցւոյ թողալանութիւնը կը շորհու —
րէր Ֆետաշի յիշատակայ հերոս գոր —
ծուկութիւնը ու այս առթիւ կը նսրին
100 ֆր.:

ՍԷՆՌ — ՄԱՐՍԵԼԻՆ (Մարտիլլ) Սուրբ
Աստուածածնայ եկեղեցւոյ թողալանու —
թիւնը կը շորհուր Ֆետաշի այս
յատկանական հանգրուանը եւ այս առ —
թիւ կը նսրին 100 ֆր.:

անտիւրքից խնդրումը բանկեան Ուր —
աթիւնէ մինչև: Երկուշաբթի: Չստեմուս
հարչաճանքը դէպի Սպանիա կամ Բոթ —
անիա: Առաջին հաշուեկէտով 104
միլիոն կայ եւ 1250 վիւրուր ինչ որ
համեմատաբար մեծ թիւ մը չէ եւ դրա —
կան արդիւնք է խնդրումներուն: Սաս —
տիկ ապքը կը շորհուր թուրքիս
ծրարանայի մէջ ուր 31էն մինչև 38 ա —
տիճան է ապքը:

ԱՅԱՍԻՐԻ մօտ (Մարտիլլ) Գորդանտեան
օրումը Փոյիկի մը ճոխեցաւ եւ 188 հո —
դի մեռաւ: Բոլորն ալ մարտցնէր բան —
ուորներն էին որ ծրարանային իրենց ընտ —
նիքներուն մօտ արձակուրդի կ'երթային:

ՓՈՐԹՈՒԿԱՆԻ մէջ կարելի չըլլար կա —
ռալարութիւն կայծել:

ՎԵՆԷՆԱՅԻ մէջ թուրք եւ Եթիոյ կող —
մայի համալսելու մէջև բանակցու —
թիւնները կը կարգին: Միայն մէկ համա —
ձայնութեան կէտ զանուեցան 9000 թուրք
կողմակիցը յուսական շրջանէն թրքա —
կան շրջան պիտի անցնին եւ 800 Եթիոյ
կողմակիցներ ալ պիտի կարենան վերա —
դաճալ իրենց ընտանիքներուն մօտ, հիւս —
սիս:

ԵՆՈՐՀԱՎԱԿՔ

Հայ Ուսանողներու Օգն. Միութիւնը
իր ջնդադին շորհուրութիւնները կը
յայտնէ Փարիսի հասանա Մանուց Միու —
թեան 820 ֆր. Կ: գնահատելի նուիրու —
թեան առթիւ:

Հ. Յ. Գ. ԹԱՆԳԱՐԱՆԻՆ

Տիկ Աստղիկ Շէյխմանեան (Ուսմանէ)
30 ֆր. Բնի. Կ. Գրախանէ (Մոնթիթալ)
20 ֆր.:

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCHE»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ՌԱՏԻՓ - ՎԱՏԻԿԱՆ
ՀԱՅԵՐԻՆ ՀԱՂՈՐԴԻՄ

ՎԱՐՃ ԱՒԻԲ 41,93, 31,06, 25,63:

Յունիս մէկէն ի վեր Վատիկանի մա —
րափութը ամէն օր հայրէն հաղորդու —
մէր կ'ընէ Խաւովոյ ամանային ժամով
20-15ին որ կը համապատասխանէ Սրբ.
Արեւելի եւ Պաշտօնեան երկիրներու նոյն
ժամուն եւ Հայաստանի ժամը 22-15ին:

ՆԱՏԻ ՌԻՆԵՄԱՆ

Փարիզահայ Տիկնայ Մուրեան Ուր —
բեկու: Օգնութեան Մարմինի տարեկան
մեծ պարահանդէսը, Դեկտեմբեր 7, Կի —
րակի օր, Օթէլ ժողով Ե. Կ. արահանու
մէջ:

ԱՄՐԱՆ
ՀԱՄԲՈՐՈՂԻԹԻՆՆԵՐ
— ՀԱՅԱՍՏԱՆ —

Երկու հոգեկոց առաջին կարգի սենեակ եւ առաջին կարգի սպասարկութիւն
Երեւանի եւ Մոսկուայի առաջնակարգ պատկերներու մէջ: Բաղմամբ շրջապա —
ներ երկու քաղաքներու մէջ:

ՕԳՈՍՏՈ ՏԵՆ 23	Երկու օր Մոսկուա, 13 օր Երեւան 2-850 ֆր.
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 12-ԵՆ 27	Երկու օր Մոսկուա եւ 13 օր Երեւան 2-800 ֆր.
ՈՒՂԱԿԻ ՄԱՐՍԵԼԻՆ ՄՈՍԿՈՒՍ	
ՕԳՈՍՏՈ ՏԵՆ 21	2-900 ֆր.
ՍԵՊ. 12-ԵՆ 25	2-900 ֆր.

TRANSTOURS, 22 rue du 4 Septembre, Paris 2e — Tél. 742-77-40
նոր կարելի է անձամբ ներկայանալ Կ. Ունեանի, ամէն երեքշաբթի եւ Ուրբ —
էկտորէ ետք ժամը 15էն 18:

MARSEILLE: Z. ALIKSANIAN, 11 rue du Bassin, St. Julien
Tél. 93-04-90 — 66-38-92

JACQUES CHELEKIAN vous propose des
VOYAGES EN ARMENIE

EN COLLABORATION AVEC
AÉROFLOT et INTOURIST

Prix par personne au départ de MARSEILLE
F 2800

DEPART:	RETOUR:
15 Août	28 Août
5 Septembre	18 Septembre
19 Septembre	2 Octobre

Départ: 3 Octobre	Retour: 16 Octobre
7 Novembre	20 Novembre
26 Décembre	8 Janvier 76

Ces prix comprennent:
— Transport aérien Marseille — Erévan — Marseille
— Transfers aéroport — Hôtel et V. V.
— Logement en chambre double Hôtel 1ère classe
— Pension complète
— Visite Erévan — Etschmiadzin
— Excursions: Sardarabad — Garni — Kégar — Lac Sévan

IMPORTANT: Inscriptions; minimum un mois avant la date de départ
Renseignements et réservations:

toutes agences HAVAS VOYAGES
et Jacques CHELEKIAN
87 La Canebière
13001 MARSEILLE
Tél.: (91) 50-89-12

SUPER THOMLAC

PEINTURES • PAPIERS PEINTS • TAPIS • MOQUETTES

POSE PAR NOS SPÉCIALISTES DE TOUS REVÊTEMENTS SOLS ET MURS

DEVIS ET POSE GRATUITS • CREDIT DE 3 A 21 MOIS

Carrefour de l'Éléphant PALAISEAU

Parking: 3, avenue Jean-Jaurès tél. 928 00 98 - 928 03 88

հարկ է:

(Temp.)

“ԵԱՌԱՋ”

ՅԵՄԱՄԱՆԱԿԻՆ ԱՌԹԻԻ

ՓԱՐԻԶ.— Պ. Բանարեան շորհաւտ — լիւրով Բերքին յիշմանակը 100 ֆր. կը նսրէ:

×

ՓԱՐԻԶ.— Պ. Խոյան, 100 ֆր.:

×

ՄԱՐՍԷ.—

Տէր և Տիկին Վարդան Սարգսեան 100 ֆր. կը նսրեն յիշմանակին առթիւ տեղեկ ճամպրակով և հին յիշատակ — ներով:

×

Լիոն.—

Իրենց սիրելի «Եառաջին յիշմանակ» — կին առթիւ Տէր և Տիկին Վարդան Տիւրմէնեան 150 ֆր. և Այլ Տիկին Մամուրեան 50 ֆր. կը նսրեն:

ՆՈՒԷՐ

Տէր և Տիկին Պատրեան իրենց գաւկն Ճալիթայի ապրանքներ առթիւ 50 ֆրանք կը նսրեն Ալֆորփի Ս. Պողոս Պատրոս եկեղեցին և 25 ֆր. «Եառաջ» ին (ստանալ «Եառաջ»):

ԵՆՈՐՀԱԿԱԽԲ

Լիոնի Հայ Առաջ. եկեղեցւոյ Ազգ. Միութեան վարչութիւնը շորհաւտ — ինքուր ստացած է հետեւեալ գումար — ները.—

Այլ Տիկին Փիլիկեան (Պոտո) իր սուսանայ Սեղանի և երբոր Ազգայնի Բուսիկեաններու հոգեհանգստեան առ — թիւ եկեղեցւոյ 250 ֆր., զպտոյն 100, Ազգաստեղծին 100ֆր.: Սմբատ Գառ — պարեանի մահուան առթիւ փոխան Ճալիթայի՝ Տէր և Տիկին Երզնկայի կր — ակոսեան (Մարտի) եկեղեցւոյ 50, զպտոյն 50, Տէր և Տիկին Կրկուս կր — ակոսեան եկեղեցւոյ 20, Պ. Փաւրչի կր — ակոսեան եկեղեցւոյ 30, Տիկին Մա — սուկեան (Ներք) եկեղեցւոյ պայծառու — թեան 1000: Պ. Մարկոս Պապատարեան սրկած է մը ապրանքներ առթիւ եկեղե — ցւոյ 20, Ազգաստեղծին 20: Ապուստո — թիկնիկեան (Ճիւղ Ճիւղթեան) մահուան շատառուժի հոգեհանգստեան առթիւ Պ. Վահէ Բիթլիսեան եկեղեցւոյ 200, զպ — րոցին 200, Պրք. Կ. և Պ. Ճիւղթեան եկեղեցւոյ 500, Պ. Կարապետ Բէլէ — ան եկեղեցւոյ 200, Տիկին Օսանեան 300, Պ. Արման Արմանեան զպտոյն 300, Տիկին Մ. Օսանեան եկեղեցւոյ 50: Պ. Միշէ Վարդապետեանի անուան — թեան առթիւ Տիկին Վարդապետեան եկ — ղեցւոյ 30:

ԵՆՈՐՀԱԿԱԽԲ

Հարաւային Ճրանայի Ազգայնի Կեդր. Վարչութիւնը շորհաւտութեանը ստա — ցած է փոխան Ճալիթայի և այլ հե — տեւան նսրենքը.—

Մահու Շահինեան՝ ողբացեալ Եկեղ — Եանիկեանի մահուան առթիւ փոխան Ճալիթայի 100ֆր., Եարթին Տէ — րոյան՝ իր ողբացեալ կնոջ Հայաստանի 10րդ տարեգարքի առթիւ 100 ֆր., Տի — կին Սման Նշման 100, Ժիրաշ Սա — րանեան 30, Վահրամ Զարեան 50, Տիգրան Թադրեան 50, Արեգապ Մկը — րիկեան 100, Սիմոն Եարիկեան 50, Կա — րապետ Կոստեան 50, Նարուսի Պարեան 50, Եակոբեան Վահան 50, Գրիգոր Մե — րիկեան 30, Արքայն Շահինեան 100, Ժաղ Պաղտատարեան 200, Վարդան Կարապետ — եան 50, Մուրատ Ինճեան 20:

ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

ՈՒՍՈՒՄԱՅԻՐ ՀԱՄԱՐԱՌՈՒԹԵԱՆ ՈՒՇԱՐՈՒԹԵԱՆ

Հ. Բ. Բ. Միութեան նապարեան Մա — տեղապարամի վարչութիւնը, առ ի դե — անքանիւն կը հարգել ընթերցանող հա — ւարակութեան թէ՛ ընդառնելով ար — աստանձանի և տեղւոյ ուսումնասիրող — ներու փախլանք, որչա՛ն է Մասնա — ցարեան լոյս պահել Օգոստոս ամիսը: Հետեւաբար Մասնապարեան փախլ իր — մայ Սեպտ. ամսուան ընթացքին տարե — ան արձակուրդի առթիւով: Նուպարեան Մասնապարեան 11, Ստուար Ապրիլի Գարիկ 16րդ երթեւեկի համար ինչեւ Մէթրո Փասի

ԱՄՐԱՆ

ՀԱՄԱՐՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ — ՀԱՅԱՍՏԱՆ —

Երկու հոգիներ առաջին կարգի սենեակ և առաջին կարգի սպասարկութիւն երեսուն և Մոսկուայի առաջնակարգ պանդոկներու մէջ: Բարձրագին չըբաղադրու — ներ երկու քաղաքներու մէջ:

ՍԵՂՈՍԵՐԻՆ 12ԷՆ 27

Երկու օր Մոսկուա և 13 օր Երևան 2-800 ֆր.

ՈՒՂԱԿԻ ՄԱՐՏԵՆԵՆԻ ՄՈՍԿՈՒՍ ՕԳՈՍՏՈՍ 8ԷՆ 21

ՍԵՂ. 12ԷՆ 25

2-900 ֆր.

2-900 ֆր.

TRANSTOURS, 22 rue du 4 Septembre, Paris 2e — Tél. 742-77-40

ուր կարելի է անձամբ ներկայանալ Կ. ՈՒՍՏԱՆԻ, ամէն երեքշաբթի և Ուրբաթ ևեօրէ խոց ժամ 15ԷՆ 18:

MARSEILLE: Z. ALIKSANIAN, 11 rue du Bassin, St. Julien
Tél. 93-04-90 — 66-38-92

le voyage en grèce

Mayda BERBERIAN
6, rue de l'Echelle PARIS 1
tél 260 30 20 et 260 67 34
de 9 h. à 19 h. tous les jours

Chaque Samedi et Dimanche du 21 Juin à FIN SEPTEMBRE

SPÉCIAL - CHARTER

Paris - Athènes - Paris
800 Fr.

YASSOU A NOS PRIX GRECE

INTERROGEZ-NOUS POUR D'AUTRES CHARTERS

2ԵՐ ՀԱՄԱՐՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՀԵՄԵՐ

Դիմե՛ք՝ ՄԱՅԴԱ ԲԵՐԲԵՐԻԱՆԻ

LE VOYAGE EN GRECE
Ամէն օր ժամը 9ԷՆ 19

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՍ

ՎԵՐԴԵՆ ԵՂԻՂԵՆԵՐԻ

ԽՈՐԷՆ ԽՈՐՎԻՐԱԳԻՆ ԵՐԵՐՈՐԻ ՄԱՂԸ

Կատակերգութիւն 4 արար
(Միջերայ մասնադէպ երեսներէ հանուան)
Կը գտնուի ԲԱՒԻՆԵՆ զրատուար
9, rue de Trévisse — 75009 Paris

ՆԱՍԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապ. Նաչի Լիոնի մասնագիտ. տարե — ան պարտաւորեալ տոյ. 15ին, Եառա — քին:

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ՀՐԱՆՏ ՍՍՄՈՒԷԼԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

51, Rue Monsieur-le-Prince — Paris (6e)

ՓԱԿ Է ՕԳՈՍՏՈՒՆ

ԿԸ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄ ՍԵՂՈՍԵՐԻՆ 3ԷՆ՝ ԶՈՐԻԲԵՐԵՐԻՆ

ՀԱՍՅԷԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Արձակուրդի առթիւ, հասցէ փո — փոխեան դիմումները պէտք է ըստ ԳՐԱՒՈՐ, փոփոխութենէ 4-5 օր առաջ, տալով ՀՐԱ և նոր հասցէները և կնքով 5 ֆրանքի դրոշմաթուղթ: Վարչութիւնը ցաւով կը յայտնէ տա — րեան թէ արձակուրդի առթիւ, հասցէ ոչ մէկ փոփոխութենէ վերուանի ԲՅԱՐՈՅ համար, ուր թղթատարը շատ աւել տա — րեան ըսլով քան նրանում, կարելի չէ դաժնացուծ տալ քաճանդրներուն:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ «ԵԱՌԱՋ»

Հ. Բ. Բ. Մ.

ՀՐԱՌԻՐԱԳԻՐ ԲՆԻՆ. ԺՈՂՈՒՐ

Հ. Բ. Բ. Միութեան Կեդր. Վարչական Ժողովը կը հրաւիրէ Մ ի ռ յ ի յ ան ըրոր իրաւաստ. անդամները ներկայ գտնուին 62րդ Ընդհ. Ժողովին, որ օր առ Գոմարտի Եաքար, Չեկուսներ 18, 1975, առաւտեան ժամը 10ԷՆ, Առաջ նորարարի կրկնապի կրկնապեան արձակ մէջ, 630 Սեքունտ եկնիւ, նոր երբը Ն. Ե., ԱՐՆ:

Ներկայ 62րդ Ընդհ. Ժողովին համար արաւան միակ հրաւիրուողին է ինչ ինչը երեք հետեւաբար Միութեան յաղով իրաւաստ. անդամներին, որ անձապէ Ժողովին ներկայ ըլլան վերոյիշեալ Բաւ — կանին և կամ անկէ ուշը մինչեւ Սեղ — տեմբեր 23, 1975, իրենց փառնաբոյր — ղերը յանձնեն Հ. Բ. Բ. Միութեան ընդ — հանուր անօրէնին, կամ քանից զրկեն հետեւեալ հասցէին.—

Armenian General Benevolent Union
Central Board of Directors
628 Second Avenue, New York, N.Y. 10016
ՕՐԱԿԱՐԳ.—

1. Ներկայացում և վարչապետ 1974 տարեգրքանի ընդհ. տեղեկաբեր:
2. Ներկայացում և վարչապետ 1974 տարեգրքանի ընդհ. հաշուառութեան:
3. Մասնակի ընտրութեան կեդրոնական վարչական Ժողովի:
4. Մասնակի ընտրութեան Հաշուհանգի:
5. Առաջարկ և թղթադրութեան:
6. Գնահատութիւն քաճանդր:
- Ի դիմաց կեդր. վարչ. Ժողովի Առեւտրային Ա. ՄԱՆԻՒԿԱՆ Առեւտրային Բ. Կ. ԿԵՐԵՐԻՐ

Մայիս 6, 1975
Նիւ Եաք, Ն. Ե.

ԽՈՒՐԵՐ ՄՈՏԱԳԻՆ,
ՅՈՒՐԵԼՆԱՐ “ՅԱՌԱՋ” ԻՆ

— 0 —

Մերիկ Քեռաթը — Տարիները որ — լան լուս առերի եր լուչիկ — լուչիկ, և ահա, դուք կը ներկայանա մեքի, ին — տան տարիներն օրագրաւ գիտան — կով մը քնկարար, ստալը ու լուսալուր: Պատշաճութեան և զգայունութեան դա — ւանանաւ պիտի ըլլայի, ինչի յարաբեր — ւ մեծարանքի այս համառ ցարդը, չուղ — ղէի զեղի:

Գիտե՞ս, մեր առաջին հանդիպումը ե — զուս, սոսի լիտան տարիներ առաջ, ուր — նախան կոչքի մը մէջ, Միքիլիսի, որ — ինք կը գտնուէր հայ դպրոցի մէջ, երկուդ — լուրի վիճակէն, Թուրքիոյ ճիւղերէ մէջ պատճառ, Թրքական ինքնապաշտ — մարդուցով պայտան:

Յոյն բարեկամ կառավարութիւնը իր վիճիկն նախանքի մամանակ, Տարի — լիտան հայաթ Հայրենային տնտեսական Յանձնարան և քանոն տնտեսուի զա — նախանի զիջելուն, ե. քաղաքական մէջ, տուն տեղ տուս, տանդ, կերպիւց զա — նանք որոշ չլինի մէջ, զայիցիական յանձնարարութեան մէջնայա, մինչեւ, որ ինքնաթիւ. երան: Որքան երկաթապայտ — ինք լուսնական կառավարութեան որ մեր կենսաբ փրկից, այսպէս իր վերջի ջա — րէն ստալը, իր վիճիկն կողմորդ պիտի ըլ — կար 1921 Օգոստոսի: . .

Միքիլիսի մէջ, զէն տանին եղանք կարգաւորութեան զարգիւք մը, որ եկն — ղեցիով ու զարգիւք ու հայ երկաթապ — զայ իր վիճիկն քառակի անկարծիւք ու տարակարգ պատահի, մաս կողմերի ալ Միքիլիսի մը որ միւս ալ, սկզբունքի վը — լար, Սեյիսիկի « Զորքանիւն », Սիքիլիս ինք Սեյիսի կողմին, զեղ տեսչ, պի — լիսի Քեռաթը քաղաքատնտեսով, որ կը — լուս մեքի եւ պատշաճի զնոր Սեյիս: Լուսալուր չորիցիներ, յոյսով ու հաւատ — ղով, ընկալաւ յառաջ: Եւ այն օրէն սիւսա, ընկալաւ մարտիկները:

Հայ կենսիկն տնտեսական վիճակը զարգացումը մեղ որ 1926 Յունական հաստատութիւնը Լիւն ու ըլլաւ մեր օրա — կիները, ըլլաւ մեքի ինքիսի և ուղեւ — յոյս ու սիրաբար իստեղ հաւատ ան — լուս: Դուն եղար պատշաճով մեր ա — ւարդութիւններուն և պարտեղ հայկական զիջելութեան ու մայրիկներին:

Ուղեւից և զարգիւք մեք նման շախ — կերպարներ հաւիտ աւարտան և առանի մարտիկ պատահիներուն: Փամանիկ իր յոյսերին ունեցար թա Վանիսի, ու եղաւ աշակերտով ու հետեւող թա զար — ղից:

Յիսու՜ն տարի, յարաւես, տեղիս տանք զարգացումներ, զարգիւք այն քան մեք ի, հայ օրերիսի մը համար, մամանակն այն օրերին, որ մամուլի, զրեք տաղ — հաւաք կայ, և շատ մը տարր իր իրա — րուկութեան կ'ըլլաւ զարգացիկ իրենց հը — րաւարդութիւններ, ինքիական անըտա — րարութեան պատճառաւ:

Իսոյ խաղալն ուղիքի, զիջումներ և առ — կիս խաղալն ինքուրդերի շնորհի եւ զո — ղի յարաւեսին, հախառի բարը զքծ — ուսարդիներուն:

Յարգանքի և երախտագիտութեան խոր զգացումներով համակուած, կ'ընկերակն իրաւասիր անդալական իմ բարաբարներ, « Զորքան Ժողով » Մեծի Շաւաղի, ու — լուս չ'ընդն իմ բարաբարներին որեւ — րեցին, իմալայականի և յոյս ու հա — ւատ մեք ինչեցին Քրիստոսայ զարու — լիքն, ան վիճակն զործանցութեանը ճիշիկ Մարտիկներն և խարդուկներ, ա — լախաւորութեանը պետական անդալ — անեցող, մասաւորապէս ու զապահարա — կան բարձր սրբանիներով օժտուած անձնաւորութիւններու, որոնք, առաջ, երբ սարքներն ի մեր, քանուած ևն մեքի: Սակայն անքան իշխանակ և ու — ղիկ, կը գտնուէր մեք, թա չ'ընդուր մէջ, յաւա ինչպանի ու ներկայ:

Օտար Քիթիլիսը, մայն — պատիւնա — փրկու, Լիւնան տեղակ պաշէ մեք, հա — մալայաւորակի պատահիներին, սա — կայն, երբեք չ'ըն, ինքն կառուել ու զիջ: Դուն իմ բերնի մեք, կապակ — ջուրիներ ընդէ: Հայրենական և մա — նաւարարակ Քրիստոսայ կենսիկ: Չոր — րորդ և երրորդ չ'ընքը հայկականու — րին կը բուրն, հանդէս — ինչուց նկա —

ԹԵՐԹԵԼԻՈՎ, ՀԱՆԳԵՄՆԵՐԸ

ՀԱՅ ԵՐԱՇԵՏԱԿԱՆ
ԲՆԵՆԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆ
ԱՅՍՈՐ

— 0 —

Սովետական արուեստ անալիզի ընթա — ղիկ տարուան Յունիկի թիւը կը բացուի երաւաշտական քննադաւ Գիւրջ Գիւրջու — նանի շահեան մէջ յարաւոր: « Հայ երաւաշտական քննադատութիւնն այսօր » վերադաւ:

Յարաւորակը կ'արտադրանք վը — ղին տանաւանակէ հայ երաւաշտական մարդէն ներս մեր քննադատներուն եւ ա — նանց զրուածքներուն և կը մամանակ որ ընդհարապալ լաւ չ'ընթերց, վրայ զըր — րաւն չէ հայ երաւաշտական քննադա — տարիներ մեր մէջ, ինչ որ պատճառ — դրաւոր, որդեգրի յաճեալ կըրտանի զա — տապաքաւունք իրաւ սրեկներ և մէջն զրուստներին: Ենթադրուելով ժողո — վրդականացած օտարութիւններ որ մը փուլ գտն, ենթադրուելով իրաւ քննադատու — րեան:

Յունիկով 1960ական թուականներու հայ

բարաբարներ, զուարէ և տխուր լուրե — լով, կառավարական և միութեանական մո — ղովներն յայտարարութիւններով և թա — րաբարաւանաւոր համար եղան որոս — ղին նուէրնով: Երեւորք չ'ըն, զարաւո — րանաւորական չ'ընք յարաւորներ և ա — ուղիքն չ'ըն այ, միշտապէս անփուլ լու — լուրի կարգին, իստիկներն հայրենիքի և կուտ իմ բարաբարներ, անքան ի բար — մամուլն ընկեր շրտու Սովետական:

Յիսու՜նակի տարիք, պիտի Քեռա — ղաթը, կը մայրիկն զեղ նորոգող յալ — րութիւններ: Ո՛ր, օրքան որքան վը — լաւ, մայրն անքան որ համախառնակ մէջ կը գտնուէր զեղ, կ'ընդունուէր առ — ւանան մարտիկ յոյսերով, որքան սըր — տակից բարեկամ, և կը լաւան ժախ — ինքից, հայկականութեան իր շնորհով մը ուղեւորուած:

Ի մայրիկն զեղ յարաւես և թա — րաւն հանդէ մը, որովհետեւ զո՛ւն, սի — րեկի Քեռաթը մեք ինքն պատառ մըն եւ, ուղի և խորհուրդ, անձնաւորի ներկայութիւն, և թալլը իշխանակ:

ՊԱՐՏԻՉԱԿՅՈՒՆ

ՅՈՒՐԵՐ ԻՐ ԿԵՆՏԱԳՐԱԿԱՆ ԵՐԹԵՐԵՆ

ՄԵՐ ՄԱՆԿՈՒԹԻՒՆԸ ՓՆՏՈՒՄ ԱՅՆԵ

ԷՍՏԱՆԻ
ԻՄ ԵՐԵՒԻ ՏԱՐԻՍ

17

Մերիկ Քեռաթը հանդիպ առիկ յե — տուլ Խաւանի Խաւան Միւրիկներ վարած օրերու, երբ ինձ վիճակեցաւ հարցողի իրն՝ իր միտմամբ իր պատուել ան — զամ իր Միւրիկներ: Ինձ վիճակեց, յայնչե հարգելի զայն հայ տանուի, Կիւտնի զարգացումն առիկ, երբ արքա — զամ մեք զերկրային Փրքիկ-Յունի մեքա — յայնի Քառորդին մէջ 1913 Հոկտեմբեր 13ին և օրիակին մէջ կը մտնէ ինչ, երբ աշերեր արքունիով լեքած կարաբաշերին տուն Ով մեքաւան զալ լիւս իմեր — ղին մը կուտան ընկեր վրայ կը վա — րիք ինքնաթիւ նուէրաւորութիւն մը կ'ընէր Շիւսանեք երգալուտներ:

Իսոյ ևս առիկ լիւս, պիտի հանդիս — ղայն երբ առիկը արուել ինձ և մեր խորալուր պատմութեան անձնաթիւ ը — լիր թիլթաւուն, և վերահասու ըլլա —

կրաւալական քննադատութեան վիճակին մասին Հայաստանի մէջ, յարաւոր — ղերը ինքուրով 1968 թուականին կը հաւաքած ինքիներուն վրայ, կը մէջնիկ կարգ մը երաւաշտութիւններ, որոնց հա — մամար Քեռաւալական քննադատութեան վիճակը մեր մամուլին մէջ ընդհանուր առաւոր լաւանակ տարի եւ: Իրաւիկը երաւաշտական քննադատութիւնը հանր — պետական թիլթաւորուն մէջ զերկի զա — րան և զորիկին ունեւոր: Անոր տեղը զարաւած և տեղեկանաւորները « առիկ կամ պարսա պարսիկ, առիկ կամ պարսա հետաքրքիր, թալլ յաճեալ » զոր, ան — ղէի, « Երաւաշտի » միապաղպ լիւսով զրուած:

Դուն տեղեկատուական նոյնքին ու յոյ — ուսանները իրենց ընդմիկ, կ'ըրեւ ե — նոն, սակայն կը և պատմական, այս — տեղ վերջիստը չ'ընալուսանի մէջ զրու — րանաւոր — յորիկներուն ան ինչ: Ապր, շարունակելով իր կըրպարութիւնը՝ յարաւորակը կը նէ հետաքրքրական օրիակներ որոնք ցայտուն տալուցիւր կուտան հայարաւորական քննադատութեան: Ենթի շարքային արուստակաւորուն մա — սին կը զրեկ հանգիստ — քաղաքական ունով, — կ'ըն յարաւորակը — (թալլ, ի հարկէ, տանց օրեկ քննադատական զիջողութեան), ապա շատ թիլ զէն աշ — րիկ ինչով մեկնադատութեան արգէն կըր — մանան միւրն ու միւրն « հայալական ներկայութիւն: Յանգի կարիկի ի մեր մամուլին մէջ յարաւորակն սկսելով այս — պիտի խաղաղորդ » չ'աւարտի իրաւա — կան պարթիկն (որ կը յարաւորք մայիկ թիլթալի ու տալուցիւր, ըսնեք, Տիւտա Ռուսիային հաւատար կըլլի), « Զարաւ — նալք, լալից պարսիկ » յարաւոր երբ — տաւարը թիլթալի մասին կամ երկտաւարը կըրպաշի հանդերքի մասին « Ենթադ — րան » ինչուց:

Կըրպաշիկի պիտի թ ըսն, շառ — ղալի, « Կարպաշիկներն, Քեռաշիկներն » թալլեր իրաւանակ զիւրայն տարրերի զարեքին և, որոնք կ'օրապարտուին և ո — ւանց շալի ու ինքուր, յաճեալ վերադ — րուելով շառ տնտեսական, ոչ մէկ եւ — նով աշեր ինչով կ'ըրաւթիկներուն: . . .

Գիտական անդադատութիւն 1965 — 1968 տարիներու երաւաշտական քննադա — տութեան անպաղպ վիճակին կը մառ — նանք չ'ընալուսան պատճառը զրեկով: Կըր — կաթնը մեր քննադատութեան՝ տխուր վիճակի չ'ընալուսան պատճառն ոչ մէկը վերաբերուած և թալլ քննադատութեան կիւտակով, տնտի զրուստը զերի եւ կը — շախալութեան փուլ ընդունուէր: Ինչ — տալ թիլ տնտիս, հարաբարակ թիլ լը — ղեցիս, քննադատութեան չ'ընալուսան զերի նկատուած և զապարտութեան և աշերից ալ հաստատուած և զարեւանակին մէջ: Վալապարտութեան ոչ թիլ երաւաշտ — անքանութիւն ընդհանրապէս ալ յառուի երաւաշտակներու, մեկնադատիչներու երաւաշտական թալլալիցութիւններուն և խալթներուն: Եւ ահա կարգ մը կուտա — րուցներ և երաւաշտակներու համար

ալն այն թանկարն այնպիսութեան զոր — ան տակը կը երեւանակն ու վարապար — անին, ինչպէս և այն քաղաքիկ զերին, զոր ունեւոր կը Սիլի Ունեւանի հեւ, երաւաշտակներու համար Ներքալ պատ — լիւրեք մէջ ուրիշ երաւաք, որ կըրպար — կան վարապար չ'ընալուսաններն էր: Միւրիկ խաւան չ'ընալուսաններն մին չ'ընալուսան արքայի կըրպարակներ, և տնտի ինտալուսանները մարքի տ — րալք շառ տար: Իր աղբին մատուցած այս ծառայութեանց մէջ, Միւրիկ խա — ւան տնտեսական բարեբար մը առիկ կըլաւ:

18

Դուն կը չ'ընալ Խաւանի 75 տարեկ — րուն հեւ մեքալի կ'ընկերակը զոր ա — րունեւոր որոնք զարգիւք թալլերները կ'ընալ՝ յիսունեք տարուր իմ ըսնի նաւ: Այն մէջ հայուն համար որ միւրիկն ծառած իմալական բարեբարի կը կըլա տնտ: Այն մէջ հայը Միւրիկի փալա Փորթիկարի կըր ինքուրական ոչ զըրաւորաւ սա: Պէտք կըլա, որ ան իր աշերեր փալք, որովհետեւ աշերեր փալ — կայ նաւ: Մէջ սիրտ մը կը բարաբար տնտի կըրպարին տալ, ոչ միւրն ինչպիսի փալքութեան ոչ ընդն օրերուն և լիտու օրերուն, և լիտու՝ հետադաւալանք տալուր ը — րաւ տանն ընդէն, այլաւ, երբ աղբին

զրուած օրեքը զարաւ տանք զիւր և տալուսան հաւանի այն թալլի, ոչ մա — լուր արաւալանք իրենց թալլերով կ'ընդլին և տեղեկանքներն ինչ զիլ ինչով առիկ շախալները ինչ զիլ ինչով հայալականներն նման արաւալանքն և և այժմ ալ չ'ըր կ'ընալուսաններ:

Յարաւորակը թուրքալուրով ինչ — կան քննադատի նկարագրի կը զրե ժա — կական քննադատը կը միւր ալն տան, երբ չ'ընթերց զառաւորիկը՝ « Ենթադ — րան » զառաւորիկներն ունեւորաւ զարաւ մը կը զալ կը մէջ, և ոչ միւրն անեւոր: Այլաւ, այդ զառաւորիկները զառաւ — րեւոյ, անոնց համար զալաւորն ըր — տու: Եւ այլ կը զալանքն արեւելիկ համարաւորութեան:

Քէնս պատճառ մը ալ, թիլ ինչու աղ — ղան զէն եւ ինչպիսի քննադատութեան: Բայց ինչ կ'ընթերց որ աղբիկներն ը — լաւ, պէտք է պալաւանակի անոնց ալ զարաւ: Եւ համապատասխան միւրաւոր տնտիկնըլ:

Երաւաշտական քննադատութեան այ — արուան ներկայացուցած տնտի քալա — կերի մամուլաներն ինչ, թալլաւ — ղերը կ'ընալուսանները տաւ: Թալլաւ — րալ զորիկին անեւոր կարգ մը քննա — ղաններն, որոնք իրենց մէջ, լիտու և աղբար զառաւորիկներով ինչպետ ևն հայ երաւաշտական զարգաց — ան ինչպիսի լեքած և տնտեսով Միւրիկ ինչիկ, Մարքարին Ռուսիկ, Տի Սիւսանի, Նաւարի Գիւրքարին, Կարին Ռուսիկ, Խաւանի, Մարքարին Ռուսիկ, Տի Սի — րանան, որոնք հայ երաւաշտական անդադատութիւններուն մասին ինչ կըլա խոր վերաւանքներով, սալով ու արաւոր քննադատութիւններով մէջ ա — հարաւորութեան տնտիկն ու ընթերց — անաւորութեան մէջ:

Գ. Գիտական ծառարտը զիւտա — տնտիկն կը ինչ անտար երաւաշտիկ երաւոր Յունաշտականի կըլա սալ ու ընթերց քննադատ, որուն վերջիկ « Կարպաշիկ » մէջ լուս տնտի յարաւ — րարներ հայերը կ'ընալուսանք՝ աղ — ղին երաւաշտական արուստի լիտուր համադարակներ վերաբերու:

Աղիւսանի, յարաւորակը կը խոր վերջիկ տարիներն մեր երաւաշտական քննադատութեան տալուսանք մէջ կայ ինչով մը տնտիսարուսան մասին, ինչ — ղալով հանրապետութեան թիլթալի և հանդէսներու վերաբերակին մէջ կը — տալուսան փալկարիկներ: Շառ չէ ան — ցած այն մամուլաներին, — կը զրե յարաւորակներ, — երբ մէջ արք շալ — ու զրգովմանով կը խալից իմալ — րութիւններուն մէջ ինչպիսիս ինչպիսի — մամար անյարաւոր վերաբերակն մասին, այն մասին, թիլ ինչպէս երեւոյ տանց չ'ընկերակն տեղեկալ պիտի, կը կըլա — ւան ներքին, կը հարկին տնտ անիկ — ներք, ան ու կըլա իմ զարեւանք զոր և զընդհանուր — լալուցիկն: Այլ զիւր և ըսնի որ առիկ հարաւոր ու ըր — նամ թով կը վերաբերին ինչպիսի տնտ:

Ամանական Կանան շախարարի կը հա — մանին: Փորթիկար զիւր հարաւոր զարաւոր զ Խաւանի զարգիւքը կըր — անց քանի՜ համար ինչպիսի քանի՜ իրենց ունեւոր պատմական, և անկ թալ — քին քաղաքական իրենց չ'ընալ զալա — րութիւն: Փորթիկար փալա տնտիկն ըրեւանց կուս: Իր Սամաւորանք մէկ էր մէջ բարեբարութեան ընթալ:

Փալիկը տնտիս այս արաւալանք Խա — ւանի մէջ անպաղպ կըր թալլերներն մասին՝ Բոլ թով արուի ինչ երաւա — ղաւորութեան վերջին տուրք մը ուս ինչ — քական այն յարկին որ օրորուցան սը — խոր և եւթուն մամուլիկներ և խալթ — ղին ինչպիսիկն առիկ: Թալլ այն հայ — ներքն որոնք կը ինչպիսի քաղաքակ — րուն կըլա, և ինչի թալլին ինչպիսի քա — րին հայ համար որ կըրպարակներն աղ — ղիկներն: Համար այնպիսի տնտիկն յոյսաներն մէջ:

Պալկը
1969 Օգոստոս 14

Թ. Տ. ՄԻՐՈՒՆ

“ՅԱՌԱՋ” Ի
ՅԻՄՆԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԹԻԻ

ՓԱՐԻԶ — Կասան Սանտյ Միտիին
500 ֆր.

×

ՓԱՐԻԶ — Օր. Երանուհի Օհանյան
500 ֆր.

×

ՄԱՐՍԵՅ — Տեղի Նախագի Շալանյան
և զավակները իրենց ամենաշքեղ մայր —
Խանդեղյով 300 ֆր. կը նուիրեն:

×

ՓԱՐԻԶ — Գարազան Բնասիր
200 ֆր.

×

ՔԱՆՆ — Տեղ և Տեղի Նախ Թով —
ափ Սաշակյան 200 ֆր.

×

ԼԻՄՈՒ — Միտյա Միլով 200 ֆր. կը
նուիրեն, Վեստալի շուգին և շուգին
ներքև մեծցած ըլլալու կրկնապատիկ
ուրախութեամբ:

×

ՓԱՐԻԶ — Տոբի. Փաթիկ Լապրան
100 ֆր. փառ շնորհաբարութեան և եր-
բայ շատ երկար ապրելու մաղթանքնե-
րով Վեստալին:

×

ՄԱՐՍԵՅ — Վարդան Մուրառան
100 ֆր. նուիրելով կը մաղթեն որ Վես —
տալի շնորհաբարութեան ալ արժանի ըլ —
լայ...

×

ԽՍԻ — Տեղ և Տեղի Գրիգոր Սա —
նան 50 ֆր.

Այլի Տեղի Նուրի Գործաբան, Տեղ
և Տեղի Դուրի Գործաբան, Տեղ և
Տեղի Մարտ Գործաբան և զավակները,
Ժիլար Գործաբան, Գործաբան և
Դուրիներ իրենց ընտանիքներով և ըն —
տանկան բոլոր պարագաները ցաւով կը
մատուցանեն իրենց ամուսնին, չոր, մեծ —
չոր, եղբոր և չորեքոր:

ԵՆՈՎԻ ԳՈՐԾԱՔԵԱՆԻ

մաշը, որ պատանեցաւ Օդու. 46, 75
տարեկանին, յետ կարճատե. հիւանդու —
թեան:

Յուզարեւուրդները կը կատարուի այս
Ուրախ, Օդու. 8, մամը 16-30ին Փա —
րիկ Ս. Յովհ. Միլովի կեկեղեղին 15 Բի —
րան-Կուսին, ուրիշ մարմինը կը փո —
խաղուի Փանթէի գերեմանատունը,
ամփոփուելու համար ընտանեկան դաժ —
բարեան:

Մանագի չառագողները, կը խնայուի
նիւրիայ իրեն այս նկատով:

ՆՈԳԵՂԱՆԳՈՍ

Պ. Օնիկ Նաչարան կը ծանուցանի թէ
Հորհանդատան պաշտօն կը կատարուի
Երկուշաբթի (Մեկուր) Օդու. 18ին մամը
11ին Փարիկ Ս. Յովհ. Միլովի կեկեղե —
ղին իր կողմ:

ՄԱՐԻ ՆԱԶԱԼԱՆԻ
մատուցանու Երբոր ապրիլին ի յեւ —
տակ:

Ի գետնին ողորդանքին յիշատակը
յարգողներուն:

×

Այս տխուր առիթ, իր կողմ յիշա —
տակին, Պ. Նաչարան կը նուիրեն 500 ֆր.
Պարգտաւոր, 500 ֆր. կարմիր խաչին,
200 ֆր. Աղաւաղանման, 100 ֆր. Կա —
պուր խաչին, 100 ֆր. Վեստալին (ստա —
նալ Վեստալին):

ՓՈՒԱՆ ԾԱՆԿԵՊԱԱԿԻ

Միւրան Նիկապարեանի մահուան առ —
թիւ Տրագիկոնի շարքանկանային Միտ —
թիւը 50ական ֆր. կը նուիրեն Կարմիր
և Կապույտ խաչերուն, փոխան ծաղիկ —
պատիկ:

(Ստանալ Վեստալին):

ԺԱԲ ՇԵԼԵԼԷՔԵԱՆ, ԿՈՒՈՋԱՐԿԻ ԶԵՂԻ
ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Գործակցութեամբ

AÉROFLOT et INTOURIST

Գին, մարդ գլուխ Մարտիլին —

2.800 ֆր.

ՄԵԿԵՆՈՒՄ
Սեպտեմբեր 5
Սեպտեմբեր 19

ՎԵՐԱԴԱՐՁ
Սեպտեմբեր 18
Նոյեմբեր 2

2.500 ֆր.

ՄԵԿԵՆՈՒՄ
Նոյեմբեր 3
Նոյեմբեր 7
Դեկտեմբեր 26

ՎԵՐԱԴԱՐՁ
Նոյեմբեր 16
Նոյեմբեր 20
Յուլիուս 8, 76

ԱՅՍ ԳԻՆԵՐՈՒՆ ՄԵՃ ԵՆ —

- Օգտնաւորին ծախարարութիւնը՝ Մարտիլ — Սերեան — Մարտիլ
- Օգտնաւորին պանդոկի ծախարարութիւնը
- Բնակարանի երկու կողմից սնունդներ, Ա. կարգի պանդոկ
- Աւերադատութեան փառքներ
- Վերադարձներ Սերեան, Էլմիսին
- Փողոյսներ Սարգսյանցաւ — Գառնի — Գեղարդ — Սեւանի լիճ

ԿԱՐԵՆՈՐ

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՆՈՒԱՋԱԳՈՅՆ ՄԵԿԵՆՈՒՄԻ ԱՄԻՍ ՄԸ ԱՌԱՋ

Renseignements et réservations:

toutes agences HAVAS VOYAGES

et Jacques CHELEKIAN

87 La Canebière

13001 MARSEILLE

Tél.: (91) 50-89-12

Lic. 97

Հ. Բ. Ը. Մ.

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ

ԲԱՅԱՌԻԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆԵՐ

ՓԱՐԻԶԻ ՄԵՃ

Առաջին անգամ ըլլալով Բարնաս աղբիւրը Պէրիօթի Հայ Երեւ. Միութեան
ՎԱՅՐԱՄ ՓԱՓԱՅԵԱՆ Ժառանգարութեւրը (Հիմնադր. 1959ին — 20 ղերակատար)
կը ներկայացնէ Երեւ. քաղաքի Կասակերդութիւններ
ընտրութեամբ ԳԻՐԴՈՐ ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ

CENTRE CHAILLOT - GALLIERA — Paris, 28 Avenue George V — PARIS (8e)
Métros: George V et Alma-Marceau

Ժորժ Ֆէյյառի

(LA PUCE A L'OREILLE)
ԿԱՊԱՆԸ ԿՆՈՋ ՄՏՔԻՆ ՄԵՃ

Չորեքշաբթի Սեպտեմբեր 17, մամը 20-45ին
Չորեքշաբթի Սեպտեմբեր 24, մամը 20-45ին

Յակար Գարեանի

ՄԵՆԴԱՆՏԻՒՆ ՄՈՒՐԱՅԻՆՆԵՐԸ
(LES MENDIANTS RESPECTABLES)
Երաժշտական կասակերդութիւն

Ուրբաթ Սեպտեմբեր 19, մամը 20-45ին
Հինգշաբթի Սեպտեմբեր 25, մամը 20-45ին

ՄՈՒՏՔ՝ 50 Բ. և 30 Բ.

Տոմարը կանխաւ ապահովելու համար դիմել
U.G.A.B.: Centre Culturel Alex Manoogian
118, rue de Courcelles, Paris (17e) — Tél.: 924-86-71 et 227-12-26

ՅԱՅՏԱՐԱՌՈՒԹԻՒՆ

Լիւնի Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ
Աղ. Միութեան կը Տարբի առի բոլոր
անդամները որոնք 1968ին ի վեր չեն վաճա —
րած իրենց ազգային տարբը, թող թա —
րեւածին իրենց հաշիւները փակել միջին
յառաջիկայ չօղ. 1, ներկայանալով Ե —
կեղեցւոյ գրասենեակը:

VISION NOUVELLE
6, Place des Etats-Unis, PARIS

ŒUVRE GRAVÉ DE
CARZOU
JUN / OCTOBRE

ՀԱՍՏԵԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Արձակուրդի առիթ, Հասցէի փոփո —
խութեան դիմումները պէտք է ըլլան
ԳՐԱՌՈՐ, փոփոխութեան 4-5 օր առաջ
տարւոյ ՀՐԵ և ուր Հասցէները և կտրուի
5 փառքը դրամաթուղթ:
Վարուիլեան ցաւով կը յայտնէ առ —
կայն թէ արձակուրդի առիթ, Հասցէի
ոչ մէկ փոփոխութեան կ'ընդունի ԽՏԱՌԱՅ
Համար, ուր թղթաւոր շատ աւելի առ —
կանոն ըլլալով քան Ժառանգ, կարելի չէ
գործացում առ րաժանորդներուն:

ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ՎԵՐԱՊԱՐԻ

Imprimé sur les Preses
du JOURNAL «HATACH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ԳՐԱՌԱՅԻՆ ՏԻԿԱՆՆՆ
ՎԱՐԺԱՐԱՆ
1975 — 1976

Ուսումնական տարւան արձանա —
գրութիւնները րաջուած են: Մտադ —
րներ որոնք կը փափաքեն իրենց աղ —
բիկներուն Քրանական պետական
ճրագրին հետ, առ իսկ հայերի
քաղաքակրթութեան, կրթան անդա —
րան գանձել յանձնել Հայ Վարժա —
րանին:

Դիմել պարզի Տեղեւորան —
DIRECTION TEBOTZASSERE
1, Bd. du Nord
93340 LE RAINCY
Tél.: 927-01-72

ԿԱՍԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Փարիզահայ Տեղեւոր Միութեան Որ —
բերու. Օգտնութեան Մարմինի տարեկան
մեծ պարահանդէսը, Դեկտեմբեր 7, Կի —
րան օր, Օրէլ Ժորժ Ե. Կ. արահանուն
մէջ:

ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

51, Rue Monsieur-le-Prince — Paris (6e)

ՓԱՎ Է ՕԳՈՍՏՈՍԻՆ

Կը ՎԵՐԱՊԱՐԱՅԻՆ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ ՅԻՆ՝ ԶՈՐԵՔԱՐԹԻ

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ

ՓԱՐԻՋԻ Ա. ՅՈՎԼԷ. ՄԿՐՏԻՋ
ԿԻՐԱՅԻ, 17 Օգոստոս, Տոն է վերա -
փոխանման Սուրբ Աստուածածինը:

Այս առթիւ Փարիճի Ս. Յովհ. վերա-
սել Մայր եկեղեցւոյ մէջ կը մատուցուի
Եպիսկոպոսական Պատարագ:

Յատարագ պատարագի, կը կատարուի
10ԱՆՈՂԻ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ:
Սկիզբ ժամերգութեանց՝ ժամը 8-30ին:
Սուրբ Պատարագ՝ ժամը 10ին:

ԵՐԿՐՈՆԵԱՐԹԻ, 18 Օգոստոս, յիշատակ
է Մեռելոց:

Նոյն եկեղեցւոյ մէջ ժամը 10ին կը մա-
տուցուի պատարագ, եւ յաւարագ պա-
տարակ կը կատարուի ՀՈՒԵՀԱՆԴԻՍՏ
Վասն Համարէն Նշեցելոց:

Ս. ՄԱՐԻԱՄ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻ
ԻՍՏԻ ԼԷ ՄՈՒՄԻՆՈՅԻ
ԿԻՐԱՅԻ, 17 Օգոստոս, Տոն է վերա -
փոխանման Սուրբ Աստուածածինը:

Այս առթիւ, Իստի Լէ Մուրիելի Ս Մար-
կոյ մատուածանի նորակապոյ եկեղեց-
ւոյ մէջ - 6 առնի Պարիճի - առաւա-
տան ժամը 10ին պատարագ կը մատուց-
ուի:
Յատարագ պատարագի կը կատարուի
Խաղաղ Օրհնութիւն:

Կը հրաւիրուի Իստի Լէ Մուրիելի եւ
ըջինի ժողովուրդը ներկայ գտնուելու
այս աղօթքութիւններուն:

ՄԱՐՍԷՅԼ
ՍԵՆՔ ՄԱՐԿԻՐԻՍԻ Ուրբաթ 15 Օգոստոս
ՍԵՆ ԼՈՒ ԿԻՐԱՅԻ 17 Օգոստոս
Հանդիսարար պատարագ եւ խաղաղ -
օրհնէք, կը պատարագէ Ծանօն խաչա-
կիւր բնէ: Տեղեկանք:

ԼԻՈՆ Ա. ՅԱՎՈՐ
Օգոստոս 17 Կիրակի առաւառ Աստու-
ածածնայ տօնին առթիւ տեղի ունե-
ցող հանդիսարար պատարագ եւ խաղաղ-
օրհնութիւն: Կը հրաւիրուի Վանի եւ ըջ-
բակայից չալ ժողովուրդը: Այս առթիւ,
կը խնդրուի քաղաքաւ աղօթքներէն
որ ժամանակ իրենց մասնակցութիւ-
նը եկեղեցւոյ պայծառութեան համար:

ՄԱՐԵՅԼԻ ՄԱՏՐ ԵԿԵՂԵՑԻ
Լատիւիայի Ս. Կարապետ մատարան մէջ
30 առի Լուրի. Ռոյն, վերափոխան տօն
կը կատարուի 15 Օգոստոսին Ուրբաթ օր,
Մատուան երկրորդ տարեգարծին առի-
թով, պատարագ կը մատուցանէ եւ քա-
ղաղ Սեբաստեան Երազայի Հայրապետ -
տան Պատարակ ՍԵՐՈՎԵԼ ԱՐԲԵՎ.
ՄԱՐԻՆԵԱՆ:

Յետ Ս. Պատարակի կը կատարուի հա-
ղահանգիս եւ ամանդան խաղաղօրհ-
նէք:

Ժամը 13ին ի պատիւ Պատուիրակ Սըր-
բապետի հօր եւ իր չախմաքին տեղի Կու-
նենայ Հալ Լատիւիայի ՍԵՆ Ժան Քաղի
Ճովհանայի ԲՈՒՆ Հայկական հայրա-
րանի մէջ: Ժալ ժամանակութիւն 50 Ֆր.
արձանագրուի նորայայտ Լատիւիայի հա-
ղարարութեան եւ Մայր եկեղեցւոյ բար-
ասուլարութեան ծառ, եւ նոյն օրը տեղ-
ւոյն վրայ:

Մարտիկ Մայր եկեղեցւոյ մէջ վերա-
փոխան տօնը կը կատարուի 17 Օգոստ.
Կիրակի օր: Կը կատարուի Լաթիւի -
պոսական հանդիսարար Պատարագ եւ քա-
ղաղ, ապա խաղաղօրհնէք Սկիզբ ժամեր-
գութեան 8 Ս. պատարագ. 9-45, քաղաղ
11ին խաղաղօրհնէք եւ հոգեհանգիստ 11-
50ին:

ՏԵՍԻՆ
Տեղին եկեղեցւոյ անուանակոչութեան
Սուրբ Աստուածածնայ տօնը, 17 Օգոստոս
Կիրակի առաւառ: Կը կատարուի մատաղ
եւ խաղաղօրհնէք:

ՎԱՍԻՆՍ
15 Օգոստոս Ուրբաթ հոգեհանգիստան
արարողութիւն կեսօրին առաջ ժամը 10ին
Իշխատակ Բ. Պատերազմի ուղարկու-
թեանց զոհ Վասյանի Հայկուն հուղար-
նի:
Իստի Աստուածածնայ տօնի առթիւ Վա-
սյան Ս. Գրիգոր Լուսաւորի եկեղեցւոյ
Հոգարարութիւնը սիրով կը հրաւիրի
Վասյանի եւ ըջինի Հայրութիւն: Վերա-
փոխան տօնին առթիւ պատարագ եւ խա-
ղաղօրհնութիւն, 17 Օգոստոս Կիրակի:

ՅԱՒԱՅՈՒԹԻՒՆ

Մարտիկ - Լատուրականի Հայրե -
նակցական Միութեան Կեդրոնական վար-
չութեան Վեստալի Օգոստ. 1ի Քիւնէն
ցաւով խնայու որ, Բանաստի մէջ իր
մահանապոյն կրնան է, տասնեակ տա-
րիներով Միութեան վարչութեան գոր-
ծան աղօթանքներ:

ՏՈՒՔԻ. ԱՄՆԵԱԿ ԵՆՀԱՊԱՂԵԱՆ
Կեդրոնական վարչութեան Տեղին եւ Վի-
էնի իր մահանապոյնով միասին ցաւա-
կցութիւն կը յայտնի Տէր եւ Տիկին Անդ-
րանի Երազայեանի եւ բոլոր ընտա -
նիկան պարգայներուն:

ԴԷՊԻ ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ
ԲԱՆԱԿՈՒՄ

Մարտիկի նոր Սերունդը Օգոստ. 15ի
առթիւ, այցելութեան մը կատարակեցած
է նոր Սերունդի Բանակումը:

CAMP DU NOR SEROUND, COLONIE
SAINT ANDRE, ROUTE DE BESSAN
34 BEZIER (HERAULT)
- Téléphone : 76-01-76

Արձանագրուի ամեն իրիկուն ժամը
18-30ին 20 Անարոնեան Անուրը, 26 հիւ-
տ: Բանակալեամ:

ARMÉNIE 1975 ՀԱՅԱՍՏԱՆ
Départs chaque mois :
du 6 au 20 Septembre du 25 Octobre au 8 Novembre
du 4 au 18 Octobre du 20 Décembre au 3 Janvier
à partir 2580 F
Pour les jeunes de 16 à 35 ans deux voyages :
- du 2 au 16 Août
- du 6 au 20 Septembre
Demandez nos brochures détaillées
Logement première classe, hôtel ANI ou ARMENIA à Erévan en pension
complète et excursions quotidiennes.
Renseignements et Inscriptions
A PARIS Sonia Coumyrantz
mondotours
2, Rue de Sèze - 75009 Paris - Tél. : 266-50-12 073-32-64
A LYON Varoujan Sarkissian
sevan voyages
50 Cours de la Liberté - 69 LYON Tél. 60 13 66
A MARSEILLE Dicran Cazarian
61, rue Paradis - 13 Marseille - Tél. 54 07 51 et 93 36 19
Licence Voyages : A. 721.

ՌԱՏԻՈ - ՎԱՏԻԿԱՆ
ՀԱՅԵՐԵՆ ՀԱՊԱՐՈՒԹՅՈՒՄ
ԿԱՐՃ ԱՒԻՔ 41,93, 31,06, 25,63:
Յունիս մէկէն ի վեր Վատիկանի Ճա-
նապարհը ամեն օր չալիկին հաղորդու-
նիւր կ'ընէ Իտալիոյ ամառային ժամով՝
20-15ին որ կը համապատասխանէ Մեքէ.
Արեւելքի եւ Պարսկեան երկիրներու նոյն
ժամուն եւ Հայաստանի ժամը 22-15ին:

ԿԱՍԻ ՈՒՆԵԱՄ
Փարիզայի Տիկնայ Միութեան Որ -
բերու Օգոստեան Մարտին տարեկան
մեծ պարանապոյն, Դեկտեմբեր 7, Կի-
րակի օր, ՕՐԷՆ Ժամը Ե-ի սրահներուն
մէջ:
Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆԸ ՊԵՆՏՈՒՆԵՆԻ ՄԷՋ
Շարաք, Օգոստ. 16, ամբողջ օրը Պենտոնիկի Կապոյա Խաչի Կարաք,
ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԵՍ
Հեռագայմի թիւն է- (82) 33-05-61
Savez-vous que vous trouverez :
AIR FRANCE
AGENCE DES INVALIDES
2, Rue Esnault-Pelterie - 75007 Paris - Métro : Invalides
Téléphone : 551-96-20 - Poste 6-46-55
le meilleur accueil auprès de :
ANAHID BOYADJIAN
pour vos voyages d'affaires
et de tourisme - individuels ou groupes
Ձեր նամբարդիւններուն համար, գործի, գրասպիկութեան, անա-
սական իւր հաւաքում,
մի՛ վարսակի
գիւնեկէ գիրուկեալ հասցէին, որ
ԱՆԱՀԻՏ ՊՅՈՒՆԵԱՆ
խաղաղին ընդունակութիւն կը վերադաճէ ձեզի

APPEL URGENT
A nos compatriotes commerçants, artisans,
industriels et même aux particuliers :
Notre association sollicitée par de nom-
breux demandeurs d'emplois, lance un
appel pour faire face à cette situation
d'urgence.
Adressez vos offres, directement à notre
siège social : A.A.A.S., 77 Rue Lafayette
Paris (9e), Tél. : 878-02-99.
Notre service entièrement bénévole, vous
mettra en contact avec les intéressés.
X
ԿՈՉ
Ազգայիններու եւ Անկուրակաւ
Հաստատութեան Տնօրէնիկաւ
Վերջերս, Արշաւապետի գրասենե-
կը ունեցաւ, խաղաղիւ դիմումներ, քա-
ղաքային երկիրներէ Ժամանա քաղաքը հա-
րեանակցներու կողմէ, զբաղական առե-
կցութեան եւ օրապալիկին ապահովող
դատարան մը հայկալիկներու համար:
Սոյն քաղաքներէն անոնք կ'արդի
պահողիկներու մէջ սուղ կ'ընկոյ:
Այնպիսով Երեւանի Օգոստեան Յանձնա-
խումբը կոյ կ'ընէ մեր հայրենակիցնե-
րուն ու առեւտրական Հաստատութեան
տնօրէններուն, որ ինչպիսի ունեան վե-
րջեանակցներու պարագան եւ արժանքին
իրենց նիւթական եւ քաղաքային առե-
կցութեանը դիմելով Արշաւապետի գրա-
սենեակը վերջելեալ հասցէով:
Կանխաւ եւ յայտնեալ մեր արտադի
նորահալովքը: (ԿԻՐԻ)

SUPER THOMLAC
PEINTURES • PAPIERS PEINTS • TAPIS • MOQUETTES
POSE PAR NOS SPÉCIALISTES DE TOUTS REVÊTEMENTS SOLS ET MURS
DEVIS ET POSE GRATUITS • CREDIT DE 3 A 21 MOIS
Carrefour de l'Éléphant PALAISEAU
Parking: 3, avenue Jean-Jaurès tél. 928 00 98 - 928 03 88

ԳԱԲՐԻԷԼ
ՍՈՒՆԴՈՒԿԵԱՆ

O

[illegible][illegible]

Կարծէ մտքերու մէջ թաքմացնելու հա-
ւար յիշել նիւթերը մեծ թատերադրի դէ-
ման մը կատակերգութիւններուն, որոն-
միւնիւ ապօր ալ պահած են իրենց այժ-
եականութիւնը:

ՀԱՅԽԱՐԱՀ Իրական կեանքի ամուսնացած կաթողիկոսներին քնն էր երկամասային Մասիստիանի կոնգրեսը անուանումը, այս պատճառով էր զերեկի կոնգրեսը (Հայաստան), որ կհան է որդիներ (Հայաստան), այս կոնգրեսային ամուսն էր այս պատճառով: Գործը զգուշանում էր Հայաստան, Մասիստիանի կոնգրեսի պատճառով: Այսին պատճառով էր ինքնին, կաթողիկոսը որ Մասիստիանի անուն կերե Մամբալայի աղջիկին է, էմբրյոնոգենի (Համբալայ) էմբրյոնոգենի կաթողիկոսներին առաջին տեսակետներին: Մասիստիանի կոնգրեսը կարգավոր, էր կերպով որ էրեն էր ցուցանում որդի տղայի աղջիկին է: Չամբալայի, որ հարուստ էր ինքնին մարդ էր, էր Հայաստան էր ինքնին կոնգրեսի աղջիկին անուանում էր: Ինքնին պատճառով է մեծ գույքով էր այս բաժնի տուրքի փեսացուներին: Մասիստիանի կոնգրեսը կարգավոր էր ինքնին երկամասային, էր կարգավոր ինքնին ինքնին: Ինքնին էր ինքնին կոնգրեսի կոնգրեսներին էր աղջիկին:

[illegible]

ԻՐԱՆԻԱՆ ՕՏՆԵԼ Դարձան ստորակ
հիշյալ կնոթել անուան հետևորդայ
ըն ի: Օտեկ Բաբ, միջակ զամառա
նայի մը ի, որ ճաղի կարգելեի եր քն
տեղեք, միջի եր կերել Սալմեի եւ ալ
ՔԵՆԸ Զառա, սուլայթի եր ճարտես ար
տալարեք ճամար: Սալմեի կնոթի եր ա
րեւի կնոթեան առջ ստեղծան Սալմեա
ԼԵՐ, որուն եւ իր խառնակի ճան 7000
տալարի դամ, զոր եր մերթ կնոթել ա
րեւի ճամբ, որովհետեւ ճամբայ ուն
իւր եւ զամառային իջի, որ ինչոյնէ կնո
թել եր աշխարհային երկրաւորդէրդ ա
մալիք անկ կարգեանեան ժամանել եւ
Սալմեի քնն իրաւորդի եւ կտալիք ճշտաւորդ խա
ռնակելու ճամար Կաթիկ (պարճանալու
եւ) եր զովք զառի եւ իր գաղտնիքի եր
գաղտնի: Եր գաղտնի եր Օտեկի տան
ՔԵՆԸ տեղի կնոթանլոյ ճարտարի ճան
ճաւ, Կաթիկ եր ճամբի տարեկանեղ
եւ գաղտնակ պաշտօնանեղի զաւ
նորու տունը եւ դպրեք: Այսպէս իր
գաղտնի գաղտնաւոր մարդուն ձմարի

Ի՞նչ փնտռումն ալ էր հրապարկ ապօրինի
 Գ. Մանգուկյանի քր Քառասորակարկող
 Ի՞նչ միայն ստեղծիչ մեծ խաղաղություն
 Քրեմլի ք Քառասորակող հանքերի մաս
 ալ էր Իր ստեղծած հեղինակող մայն
 ինչ ժամանակահատվածի չկարկարել կեան
 ինչ մեջ գոյություն ունեցող յոթ խա
 ղերը, բարդախեն բարբարոսները, հե
 ռոսները հունեցի մպակող ընտանիքի
 Իր փառաբանող մարդերինները, ստեղ
 ինքները և իր քառասորակողի մաս
 լիաները, որոնք իրոք դրան ինչ հայ
 ընտանիքները մեջ: Կառավարություն
 ինքուն մեջ երբեք ծխող խելուն հիմ
 նախան իպակող և՛ հեղափոխական թուե
 րագրեր, ալ միմյանի հետ Մանգուկ
 և՛ ինն տուած և՛ ծառ: լացը և՛ մարդող առ
 առաքալը: Միմյանի և՛ լացը հեղափո
 լիաներ և՛ խոսուն գոյությունից և՛ իր
 լացը: բարբարոսի բարդախեն լիանուն
 ինքուն մպակաղի մեջ մարդուրին:

[illegible]

Մեր խորհրդանշան է՝ Գ. Սուրբաթյան
 Դր 24/03/1912թ. և Բաղրատը ստեղծ կա-
 ճեցին այդ կողմից համաժամեալ, բացի մեկ
 անձամարդուց՝ Բեկեմ — գրիպառն, չէր
 Յեղյալի համար արժան զր կանգնեցին
 Թիֆլիսի մէջ, ինչ որ չբարձրորոշեցաւ:
 Գ. Սուրբաթյան, բացի Բաղրատի
 չեղի, զրոն չհասեալ էր և ջրամ
 էր Բաղրատի բնակիչներ Բրտանյան և
 Լուսինյան գրիպառն: Բեկեմ Դր չորձեր
 արժանացաւ ին բարձրագոյն հասարակու-
 թի մեծներն և սմանց այ Բաղրատի
 ին ջրաբերելի և Լուսինյան, իսկ Պապոյ
 Մարգարեանուն չ'ուսե անկերից, զի-
 րաներից և արտրաբնակիչ:

Այժմ Երևանի լրակառնության արտա-
դեր Զարգիս Ստադարյանի մէջ կը գտա-
ւորուի Գարբրէլ Ստադարյանի հարստե-
ւութեան, որ կը բովանդակէ հեղեանին
լրակառն զորոնեղութեան վերաբերող
աղտմաթիւ փաստաթուղթերը, ստորագ-
րածութեան ինքնագրերը, նամակներ,
նոտանքան բնոթիւ ունեցող ինքիւրեր և
սյրեր: Հոն կը գտնուին տասը եւ հայ գր-
չութեան նուազած 217 նամակ և հեղի-
տան դրած 1176 նամակներ:

Հետաքրքրական է «Պէպօ»ի ձեռագիր-երու և հրատարակութիւններու օրի-տակներուն մէջ տեսնել անոր Փրանսերէն խաղձանութիւնը, զոր կատարած է Լուգոսկան՝ Փրանսալէտ Սթաուլիի

ԱԿՆԱՐԿ ՄԸ ԺԸ-ԺԹ ԴԱՐՆԵՐՈՒ
ՀԱՅ ԹԱՏՐՈՆԻ ՎՐԱՅ

O

Հայ խնամքը Բեն ունի երկարա-
մտյալ դատավարի մեջ, սակայն բեր-
նականորեն չարմուռ ըը Հայ խնամքի
խնամքը իր սկզբի վրա չարմուռ չի բեր-
նում, իր ստացված Հայ խնամքի
նյութը զորոք կարելի է չի բերնում, Բեն
նյութն արժանապատիվորեն նախաձեռնում
1668թ. ի վերջերսի մեջ Հանրապետ-
նականության ընտանեկան Հայ աշ-
խարհաբնության կողմից։ Սակայն այս չարմուռ
ը պետք է ըստ որ պարզված հանդ-
եսը չունեցու։ Մինչև իսկ Միջին

հետ, այն մասումսով որ էր սիրած
 ինքնոր օր ք կրնար բարձրացալ
 ինչպիսի բնամային էր: Սակայն հե-
 լանակն այդ փառաբեր շիրտաբեր: Եր-
 1879 Մարտին Բնկեր Տարկանին
 լամ (Փարիզ) էր նամակին մէջ (նազա-
 ան ինքնորմին էր ինչն էր օր է-
 րում Նախկին էր ինչ լայուն էր մի
 ալի նամակն պիտի գրէ, որպէսզի մնա-
 լի յամանէ իրեն (Տարկանին), որպ-
 ետեւ, ըստ ինչպիսի նամակին, որ-
 քից որ Պէկաբան բնութարան Փարի-
 ճէ:

Մեծ թափահալներ եղած է ցարական
արքայատոհմին պաշտօնեայ հոգաբար-
ձութեան ազգաբնիկներն ինքն իր բարեփոխ-
նքով կատարած իր պարտականութիւն-
ներուն իրեն ղեկահասանք իրեն չնոր-
ւած են վկայականներ ու չունեաններ
ևս ցարերու հրամաններով: Կար-
ք լուստիկայներն կը վկայեն այն ժո-
ղութեան մասին, որ Սուլդուլիեան ուն-
եւ է Արաշիւիէի, Արեւիսանի Զարթիստի
ու, ուրիշներու հետ:

Հաղորդական է 1898ին դրած թիվ 43-ի ամսագրի, որում մէջ Ստադիոնական եղբայրներին իրար հետ միասին խմբակային կրթական ծրագրի մասին տված տվյալները ստեղծելու, անհատական տվյալները, անհատի անուն է ինքնին: Մանկավարժական հաստիքները, — զգուշացնում են, այլ անուններ, — եւս եւս, չէին մէջ դնում իրենց: Եւ եւս, Պէգոյի դարձեւ եւս իմ անհատական հիմնարկի մասին տալիս Այս ժամանակ համալսարանի երեւում է հետեւ Պէգոյի Կրթականը: Եւս եւս, արտադրական ինքնին կան, որ Պէգոյի անուն է ինքնին: Եւս եւս, համարելի են, այլ անուն եւս, եւս եւս, Պէգոյի գրքերը, իմ համալսարանի, իրականում, վիճակների ներկայումս:

Գ. Սունդուկեանի գիւանը՝ բաղկացած
սաւը հազար . թուղթերէ, կը պահուի
ըկայիս երեւանի թանգարանը:

ՀՐԱՆԴ ԱՃԷՄԵԱՆ

ԿԻՊԱՊԱՇ
ՈՃԻՐ ՄԸ

— Այդ շատ դիւրին է :

Դեմասը լավ է խոսում և զորքի անցաւ եւ չհուսաւ ռաբրիկն յաբարս վայր մը։ Գաւառի վարի խաղի փողոցներն մէկու մէկը, կար խաղալու տուն մը։ Իր լաղիկը տնան էր երեք յարկերէն։ Դեմասը յարկէն աղական էր երկու աննակէն եւ խոստովանէր քան իր քանակը։ Խոստովանող ընդարձակ և մուգ տնան մըն էր, պատերը սեւացած, սարսուռ քարէ խոտով։ Իւր լարմուն, հոն կը բնակէր իր ծեր տոնդ մը, աղքատ եւ քնակալ։ Դեմասին յարկը վարձած էր սպանաւոր։

Պատու բարձրանդամ ընտանիքի մը
կ'էնչա ձեռնադրուի: Անի Պընուա կոչուած
կըրտադիւնի մը կողմէ:

Մուրթը կը կամէին պէս, ո'չ մէկ պատ-
աւոր ջաղաքացի կ'անցնէր այս տան
մէջէն, որովհետեւ անիկա նկատուած
պատուաւոր զինուորացի է:

հանգար: Առտու մը, Վենտան դարձու
 Դարձաբերու դուրս: Այր ու ինչ նստած
 ինկերն էր իր նախաձեռնէն հարցով և
 ինքն ապուրով: Վենտան մարզը մէկ
 օրով քաշէ և անոր պարզով հարցը
 Դարը շատ չխոնարհաւորուեցաւ: Իսկ
 իր Վենտան քրոջանէ հանց չնկէս ու-
 ինկեր, ինչ որ քաղեր պահանջ փայլի: Հա-
 ժառանգութիւն դրոշմը Պարձաբերը ծա-
 ր էր լաւ լինող ոսկիէ փետաւէն իրենց
 սահանցութիւնը պիտի ինկերն ունէրէն:

Այսօրան ուժ բառական՝ Համարելով,
ենամ զիտեմ Գորար իրշումն տախկն
կնտուրի ԲԵ, որ կը կենանկէր ձեշնա-
տուրի գերճաղիւնէն հետ: Քոյար եւ -
տախկնամը ընդունեալ: Կենանի տա-
արիւր: Եւ վերջապէս Պատգի կըշում
եռնանկէր մը որ պահակ պիտի կենար
ողդրան մէջ Ե. Միտիանի կըշումն մու-
ցական մը, որուն խնրը սոցը չէր:

19 Մարտի գիշերը թակարդը պատրաստ
 ր: Դուռը կը տնդէր խնամ մթնաթիւն
 ր: Մինչ դառադիւնները փոխանակ լը-
 ութին պահելու, իրարու համ կար -
 ստան կը փոխանակէին կամ սուրոցներ
 արձակէին ինչպէս կ'ընեն գիշերապահ-
 րը, գրադիւնրուն ուղադրութիւնը ար-

Ժամբ ճիշդ ութին, Յուալտէս կը յայտ-
ուի փողոցին սկիզբը: Ժանարոն զայն
ամոզած էր որ պարտքերը պիտի վճարէ

սյգ գիշեր, տան մը մէջ, որ կը դանուէր
սյգ կողմերը: Այդ տունը հասնելու մի-
կէ մտաւ, այս չարագուշակ փողոցն
ը:

Յուսարդէս թեւին տակ ունի կաշիէ պա-
ռասակ մը, որուն մէջ կը յուսայ Կի-
րիզէի գանձած գումարները: Բանէ մը
ի կասկած չի:

Գտնել մը քայլ եւս եւ պիտի հասնին
անջալի տան տակէ, երբ յանկարծ հինգ
ողի Ֆուտբոլի վրայ կ'ըլլայ յարմարին, քե-
տէ եւ ձեռքերի կապիղի կ'ըլլան տանին
երես: Այս ընդհարումի ընթացքին, ձեռ-
նէ կ'իջնայ Գալապոսը, բայց ոչ ոք կը
տամէ զայն առնել ու տանիլ ներս, յե-
տագային անհետացնելու համար:

Յուսարէս կը հասնէր որ ինկած է Թա-
արիկ մը մէջ, բայց չի կրնար դուռա-
նի անոր ելլը: Ընդարձակ խոհանոցին մէջ
ետեւեակ տեսարանը կը յայտնուի աշփին:
Խաբին Պանըր լազարեանը բռնած աղօղ
այս մը կը սիւնէ աղօղտու պատերուն վրա-
ն: Ժամանին կանգնած է դէմը, իսկ քե-
նեւոր՝ մնալով ձեռք առնալով արեւմտեայ

Վհեստակ ձևով թուղթերով սեղանին վրա դրած, եւ դառնալով Գուգարեանին

— Ստորադրէ՛, անձիջապէ՛ս...
Այդ Թուղթերը ընկալադրեր էին, որոնք

Համապատասխանէին ժանախոնի և
կնոջն ուսուցանում մուրհակներուն:

ժողովրդի աչքի մեջ պտուղդուց իր շուր-
ններուն վրայ, դռներու համար կողմ-
իցից մը: Հոն էին Պանբալ ամուլը Գո-
ր եւ անոր պերճադիճ հոմաճուհին:
Երբն ալ սպառնական դէմքով:

Յուշադատէս նստաւ ամբոսին վրայ, խաբ-
ուէ սեղանին առջեւ եւ դողդողալով՝ ստո-
ղքեց ընկալագրեբր:

Հաշիւը փակուած կը կարծէր, երբ քե-
կալը Վենսան, թողութեան տունէն անդ,
ուաղտեսի սպերտուն մէջ նայելով ըսաւ.

— Հիմա պարտքերուն հաշիւը վաճաճ
ած է. կը մնայ քու հաշիւդ...

Այս լսելով, Գուգարտէս ցատկեց ինչ
տէն եւ մէկ ոտտուժով վազեց դէպի
Օ. Եւսէն Զեպուկեան: Գուգար-

« Գիժմադրեց յուսահատութեամբ,
կէն փախաւ իր դահլիճներուն ձեռքէն,
յց ազատիւր սնկաբերի կը: Մունկի կը-
ն եւ աղաչեց իր խնային իր կենաբնին:
յց չար քրքիչներ պտտասխանեցին իր
դատարններուն: »

Հ. ՌԻՇԱՐԴ ՉԱՐԿՈՒՏԵԱՆ

(Twp. 2)

« ՅԱՌԱՋ » ՅՈՒՆԱՄԵԱԿԻ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

ներս հիսուն թատերական շաբաթում 1753 թ. առաջ իր դրական արդիւնքները և ներկայացումներուն ներկայ հըլար Ի. աստիկ Հայ պարօթը որ յիշուա թուա խանութն իր կարգիբ կարեւոր թիւ մը:

Գրադերն էին զրաւէս վարպետը արեւնը, զերաւորները, ունիւր ինքները՝ առջ ամառանիկ Բապիւլը հոմ պարու: Երբ ապրիլները՝ հեռոյ յատակէ չաւարտանքի մը բացի Կնիւնիկի նաւն իրեանէն, Փատաւաշէն, Փիլպաշէն, Լի- յաթաշէն:

Բնագրութեան խաղերն էին ընդհանրա- զմ օրերը: Երբեքները, այսպէս ժողով Երթարտ 1776ին, Քուտապրծման Մա- ին Խաղարուա 1789ին, Վաւան Մա- ին Խաղարուա 1792ին, եւայլն, իր ներկա- յապիւն նաւն երբեմն արքայան կիւ- ին: Ինչպէս Վեր Երանիկին 1779ին, Ս. Նաւաթուաշէն 1783ին, եւայլն:

Թատերական այս շաբաթումը, սկսած Խաղարու մէջ, սարսափածու միւս չա- խանի պարուներուն մէջ, ինչպէս՝ Չարխաւան, որ իր սկսինքն թատերական ներկայացումները 1812ին, իր թատերա- յա Կիւնիկի ճախար: Չարխաւան իր սարսափած նաւն Կիւնիկին, Գրադերն, որ սկսէ:

1853ին Սրապիւն Հէրիման իր սկսի թատերական շաբաթում մը Փարս մէջ, անհաշիւ իր խումբն ու ընդանդները խաղարու: Ներկայացումներն շաբաթ Կարապրծումը Ինքնայ շաբաթի զա- ղարուա, Քաղարու, որ իր ընկալութիւնն ինչպէս, Բապիւլը, Մուլիկի Բապուր, որ խաղարու:

Յարկոյ տարին, Սիւրաշի Պէնիկիւնը- լանն է որ սկսիւր Կուտայ ուրիշ շաբաթի մը, որ առիկ կիւնիկ Կուտայ ու ետուրի- իր տակմէ շաբաթի ապրիլին կիւնիկ ճախարուա պատմական տրիպուրի- իններ, ինչպէս՝ Կուտայ, Կիւնիկ, Կիւնիկ Կիւնիկ Ի.՝ որտեղ մեծ ժողովրդականու- ինն իր ժախիկ կարմ ասանուան մէջ: Ար շարխաւան իրաւասական, իրենց ճիշդագիւր կեանքն չապ արտա- յապիւնը, Ինչպէս՝ Պարսուր Կարմաշ, Խաղարու Մաւան, Սարգի Պէնիկիւնն ու արդիւնք, որտեղ Վերիկիւնն թա- յաթի խաղարու մաս իր կարգիբ:

Ար շաբաթն ապարդէ կ'ընէ Յաղար Կարգիւնն զարմաւայտեղ, որ թա- թարկան զարմաւայտեղն մը իր սակո- շը, որ առիկ շաբաթական նպատակ իր շաբաթից քան զնպարտաւասան շա- շաթի զարգացում:

Կիւնիկիւններն քաղ Թատերական ա- տակի շաբաթում իր սկսի Յաղարիւնն էին: Կիւնիկիւններն կազմակերպու- ինն Ներքինան զարմաւայտեղն մէջ՝ Այս ապրիլէ Զամարտն որ դրաւ է եւ թե- ճարար իր շաբաթագիւր Զ. Զինուորա խա- ղը, որ ինչ իր կուշ շաբաթիկիւնն: Արտաւան. Մարտիկ մէջ՝ 1858ին, ստաւաթներ իր ընկալութիւն Յ. Փարս - իրիքիկներն Հալի Մուլիկիւնը, յաջորդ

« Յառաջ » յիշատակին նուիրումը Եղիստ: Իր թիւ հաճեցով ու նաեւ խա- ղարպատեցով կարգադրէ:

Եւ ահա՝ Յառաջի Հինգ ասանա՝ Եւնիկներ, իրենց կուտ անցանդն իմ մեր Զարաթարտեան ապարդէլին ու մա- ինիկին ժառուցած անդանաւերն իր- ունուրեւեթաւ:

« Եւնիկները յոյս ուրեմն եւ արաթքն շնորհաւորութիւններն:

... Ահա՛ ուրեմն՝ իր դանիւրք արգէն պատմութիւն շաղարարտեան մը վրայ, որ- ինչ, իրաւ պարմապիւր զիւնը այսու: Կնիւնի, որտեղ առաջն պարզածն զիւնը ա- ղարապ Նորիկները, որտեղ, հեռոյ ներ- լինման ապրիւր ընկող, նոր ուժ ու կա- լով պիտի արդիւնան ձեռն ի ձեռն ի- սան տարիներն: Նաշուկեղանք ընկն յաջ միայն՝ նոր Երանիկ ու վերադարձուած Խաղարու պիտի զիւնարարէ յարկիւր զալի օրերուն շաբաթ Կարապաւան նու- րաւոր Նաշուկեղանքներն:

Թաղարու որ Հնդկաւայտը զիւններ, Յառաջիկ յիշում տարիներն, վառու- ինչ իրաւապիւր ընկն, եւ պիտի հիւս- նամ այս քաղի իր պարզ արտաբով զա- ջուսէ: Եւ դաւաճանքի քաղիւն իրեն, որ նաւիկն իր ասանանքը ինչ անցիւր: Արգէն, ի՞նչ Նորի, եւ ո՞ր խաղն ու զը- թիւր պիտի կարենայ պարտեցանքն Յառաջիկ կիւ պարու թերքն ու վա- ռաւը: Երբ յոյնիկն զարմ իր արդիւն- ղանն է որ իր ցցուր մեր առիւն իրեն:

ապրին Ս. Կանադիցիքն Արտաւան զը- իրիկները, եւայլն: Նոյն տարին Թի- լիկն մէջ իր ընկալութիւն Միջագիլ Պա- յանիկներն Մոցիկի կառաւարդութիւնը, ապա ապարդէ կ'ընէ Յաղար Կարմաշ, ապով առիկ պատմական խաղերն եւ զը- իրիկները, ինչպէս՝ Շաղարիկ, Ներսիս Մեծ, Կարապի Մաւիկիւնն, եւ այլն:

Ինչպէս որ խաղարկութիւններն մը սկսած իր ժողովրդիկն մէջ: Թատերական շա- արաւարկութիւնը կընկնիւր արաններ, որ- ինքն ապրիւն, չարխաւանիկն յուշն ու արդի տարուներն խաղան ու արքիւ: Զաւաւս միջոցներ զարմած էին: 1863ին իր կարգիբ ներկայացումներն վրայ հը- ռուքն եւ յովաւաւորող մարմին մը, որտեղ մաս իր կարգիբ Գ. Մուշուրկեան, Գ. Պաուկեան, Մարտի Արապիկեան եւ Մի- ճար Սեփիկեան: Այս մարմինը ունի իր զերաւասական խումբը՝ Նոյն շաբաթն

Զակաստանը մը իր սկսի Զմէկանն եւ Կարմաշիկն կորմէ, որտեղ իր սկսին ըն- ժարակ պատմական տրիպուրիկներն եւ Խաղարկութիւններն Փրաւասական զրա- Կանաթիկներն: Այս շաբաթը, սակայն, իր- կար շաբաթն եւ տեղի տաւա այն առիւն, երբ ապարդէ իկա Գ. Մուշուրկեան իր իրաւուն կիւնիկն առաւած կառաւար - ղութիւններով, մեծ խաղարկութիւնն ստեղծելով արեւելահայ թաղին վրայ ինչպէս 1873:

Շրջանի թատերադերները կըստ Ս. Պէ- ճարիկեան, Գ. Կարմաշի, Թ. Թէրը - նան, Նարպէյ, Սը. Հէքիկեան, իսկ ա- թիւնակահարուն մէջ՝ Ն. Փուլիկեան, ապով՝ Միջագիլ Տէր Փիլիկեանն եւ ու- ռիկները: Սակայն այս առիւնն մէջ, Նո- ղ Թատերիկ կիւնիկն այս առիւնն մէջ տի- րապան զիւնը կըսէ՝ Երկու շաբաթն - ներս շաբաթ ալ՝ Գարբիկ Մուշուրկ - նան:

զո՛ւ չէր, միշտու զիւնուրները, պարզ յիշատակն մը ստաճորդութեանը, իր առիւնն ու ետեւին իր ժախիկ այն դե- յաբոր թաղիկներուն մէջ, որ Պարթեո - լորթն ասանով մարմար է:

Սը. Կիւնիկ, այս քաղիւն իստ Հող չէր ընէ: Հոս կամ հոն, մա՛ք միշտ ու- ռիկ է: Եւ արդարեւ ինչպիսի ապարմաւա- ղութիւն թէ պիտի մեռնէ, մահաբանութիւն- ներունն Հող չէր ընէ:

Ուստի քաւական զարմանքն իր զինը միշտուրդիկն մէջ իրաւմէ անցնիւր, որ- մասաւոր մը զարեւ տաղուրիկն իր Նա- ղեկն, ինչպիսի տեղակ մը ցած, բայց չը- նորմով երեւոյթ ունեցող արմն մը սա- ղին, որուն զուտը իր հանդի այն տաղ- տեղանքիցէ կ'ուշ, որ ընդոր թանաւոր - կիւնիկներն Ներքուն իր զարէ:

Ինչո՞ւ շաբաթ զինքն հոն իր ընդիւն: Յանկարծ մտքն իմ մը պատմական խաղ- արկեղ թանաւոր իրաւմէ տեղակ իր: Այս խաղար արդարեւ իստ զանաւորէ ի- կանիկի մը արմաւած լայնիկ դիտարու- կեցիք իր զանաւորիկն, զիւնիկ զիւնիկ թէ տակուրն զիւնը էր, եւ զիւնը սա- ռաւանն պիտի զիւնիկն ժաւաճան զիւնը - Զինուորներն իրաւմէ զինքն իրաւմէ տեղակ մէջ որ պատմական խաղարկ- տեղն մը լայն կ'առնէր, բայց սառած - նուրիկան զուտը իր ունեւորն վրայ զգա- յուն փամառակ շաբաթն՝ զուտը իրեն:

առանց կարենալ իրենց լրումնն Հաղա- ղերու իրենց խաղան ու խաղարկն: Ինչ, չարի ինչպիս. այստեղ անուանըր անոնց, որտեղ իրենց անուան ճախար ի- զրին ճախարներն ու միայն թաղու- թիւններն ժաղիկաւորներն, այլն ճախարն ի- զաւար Ներկիկով, նոյն այդ թաղու- թիւն- ներուն Նորիկան եւ մասաւոր անուան խա- ղարկեցիկն, միշտ, ի Նարպէ, նպատակ ու- նեակով չապ լըպուրն ծառայելը ու անոր ընդերգրութիւն: Անոնց զիւնն այժմ, բայց Յառաջը կայ ու իր մայր, շնորհն այն սօժին ու շաւառան, որ տեւական եղան ու Հաղաւակ զիւնը սառն ու պազ զա - միկներուն միշտ անուան ու աղբորակիկ մնաց:

Այս ալ միջիկ, իր տեւական մէջ Հեր- ուսիկներն չէ՛... եւ, վառուած թուր այս շաբաթին, նուրիկներն եւ զոհորակներն - ներք, անապարկայն, ծախի եւ ճիւղարու- արմանիկն իր թուրին կորմէ: Կ'ըսած ըս - լորին՝ որովհետեւ, այս պարագային զաւանդական լըպուր պայման չէ եւ, ա- ռանց ճառուածական նպատակներուն, ա- մէկն ուղիւնոր Հայ պիտի է ճանաչում ու հիւանդ Յառաջիկ յիշում խաղարկութիւնն մեր Հայ իրաւաւորութիւնն ներքինում ծանր թերքն ու նպատակ, երբ զիւնիկն թէ ի՞նչ դիտարութիւններով է որ Հայ թեղ- թիկ մը, այն ալ օրաթիկիկ, զարգիկեղ իր պատմիկ: Արգէն Կարմ Երանիկներն, որ Հանդարտահանգրանիկն ցատկեղ իր շաղարկութեան կիւնիկն իր ճա- ռալին անապիկեղ թաղիկն, ինչ պարու լըպուրիկն է որ իր ներկայացալ այ - սոր, մեր առիւն:

Յարգանք ու իշխանիկ ուղեկորած ա- ռուր միւնուր տաղիկն: Պատիւն ու պար - մանք զայն կաղուտն պահող մեղքներուն:

ՄԻՐՏԻՃ ԳԱՆԱՆԱՆՆԵՆ
4 Օգոստ. 1976
Է. ԿԱՆԻՆ

Մ Շապ փրեկի “Յառաջ” ին

Միջերկրական կապաւանն ափերն, թո՛ղ ճախն այս միշտայն այն թաղար- ղար մեծն անդարձ թանաւորն ու զիւն շնոր ճախիկներն, որտեղ, երբ պատմա- թեան անկենի դիմելով օրերուն Յառաջիկ հեռ շաբաթ ինչպիս, անոր ճաւ ճախիկն ու անոր շաբաթն ու շաբաթն սակ չէր իրեն:

Հաղարձ օրհնէր իր յիշատակներն:

ՄԻՐՏԻՃ ՄԻՐՏԻՃ

ՅԱՌԱՋԻ ԹԵՐԻՓԵՆԸ (179)

ՄՈՆԻՏՐ-ՔՐԻՍՏՈՒ- ՈՐԴԻՆ

Հայո՛ւ խնամքով զոգուած շառակ մը լայնեցի: Այս շառակն ինչպէս թաղիկ: Այս շառակն մէկ տաղ միայն իր պարու- լանքի: Վա՛յն իր մեծիկն: Եկէ՛ք: Եւ անոր սակ զուտան իր սա անու- ին: Եւ որ Մարթի Բերեթայի ամբողջ անց - լանք է: Միջերկրական: Թաղարձ Հայոյնի տաւա ու ըսաւ: Կարգաւ եւ ըսէ թէ ի՞նչ պէտք է ընէ:

Հայո՛ւ կարգից զուտածը անուր տե- սաւ եւ պարզապէս ըսաւ: Երբ պիտի մեկնիկն: Լաւ, Հայո՛ւ, լաւ ըսաւ կամոր ա- ռուր մեղքը Նաւարկութիւն: Հոս արքան ա- ւարտանքի պէ պիտի մեկնիկն: Հըստ մա՛յի՝ որ արքանաւոր շառարկ կըլլաւ պարտաւոր լըպու: Եւ ճիւղա, յաբեց վի- ռուսին Մարթիկի իր վրայ ծակով, զուն, որ երբեք ըրի փրկի ընդի, չապա՛յ տար իկաւ:

Փ. Գ.

ՓՈՒՐ ՄԻՐՏԻՃԵՆԻ, ՄԵՆ ՀԵՏԵՆԻԱՆԻՔԻՆ

— Տարբէ այս մարդը, ըսած իր զե- ղեակներն, եւ ստաւանակ կառուի Նա- ցուի թանեցի: Պարթեթուրի արքան ընկած էր, որ - դարեւ այն իշխանականութեան ու ար- ժանաւոր թանեցիկ մը նախաւորէր: Հոս հանաւորութիւնն ունեցիւր իր խաղ զար- ղուիկ մեծած մարդ մը իր շառարկեղ: Պա՛ւ: Ի՞նչ կ'ուշէր թո՛ղ ըսալ: Բայն թէ իր մա՛ք իրաւեցի թանի մը օրաւորող կըսած ըսալ: Երբ Մարթիկ ընդունիլ ա- լիքներն ինչպիսուան էր, ըսէ ի իր զու- ճորդութիւնն ալ ապարդէլն եղիք իր: Բոլոր այս թաները իր ժամանք, եւ ինչ- պէս որ զիւնիկն է Հաղաւակ, անեւեկին

թաղուկայ, եւ ինչպիսուր ներս ճաւա: Պարթեթուր զայն զիւնիկն: Եւ որով - հետեւ ասանիկ պարագայներուն մէջ ամեա- փոքր իմ մարդուս ունեցողութիւնը իր արաւը, իրեն այնպիս կեալ թէ այս լըպու խաղարկն ու անորար զիւնիկն ու լըպուիկն անմաւթ մէկը չէր իրեն:

Յիշատակուր ներս ժամած էր — բայց ինչո՞ւ:

Արգարեւ, թաւական դիտարներն իր այս թանը շառակն, որովհետեւ զիւնը եւ - ստաւանակն արգանքած անդարձ իր կեանքն եւ կարծեմ թէ չիւնիկն էր: Ինչ ուր պիտի ի խաղարկիկն թէ Հաղաւակներն է այն- ղարիկ մարդու մը կորմէ, որ ունիւր մարդու մը դիտուն մէջ ճաւն զիւնիկն անդարարուր պատման ունիւր:

Պարթեթուր շառակներն, մէջ լաւ մը լըպէ: Ուստի իր խաղար ճախիկ շա- րացոյ:

— Է՛յ, ի՞նչ կ'ուշէր:

Յիշատակուր այս ճախիկն շախիկն առիկ չիւնիկն երեւոյթ:

— Ե՛ս, ոչինչ, ըսաւ:

— Ուրեմն իրաւիկը զիս Հաղաւակ թե- ուղի: Հաղաւակ Սառաւած յամեան միշտ- ցին՝ Կ'ուշիկն որ զիս չիւնիկներն:

ԺԱՌԻ ԼՆՈՐՄԻԱՆ
(Շար.)

JACQUES CHELELEKIAN vous propose des

VOYAGES EN ARMENIE

EN COLLABORATION AVEC

AÉROFLOT et INTOURIST

Prix par personne au départ de MARSEILLE

F 2 800

DEPART :

5 Septembre
19 Septembre

RETOUR :

18 Septembre
2 Octobre

F 2 500

Départ : 3 Octobre
7 Novembre
26 Décembre

Retour : 16 Octobre
20 Novembre
8 Janvier 76

Ces prix comprennent :

- Transport aérien Marseille — Erévan — Marseille
- Transferts aéroport — Hôtel et V. V.
- Logement en chambre double Hôtel 1ère classe
- Pension complète
- Visite Erévan — Etschmiadzin
- Excursions : Sardarabad — Garni — Kégart — Lac Sévan

IMPORTANT : inscriptions; minimum un mois avant la date de départ

Reservations et réservations :

toutes agences HAVAS VOYAGES
et Jacques CHELELEKIAN

87 La Canebière
13001 MARSEILLE
Tél. : (91) 50-89-12

Lic. 97

Օ Ր Ա Պ Ե Ր Ք
ՀԻՄՆԱԿԻ ԶԱՊԱՐԵ ՄԻՍԱԿԱՆ
Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

ԲԱՇԱՐԱՊԻՍԿՐՈՒԹԻՒՆ
Յիսման 8աք. 170 ֆր. Լաոյ 1 ֆ. 20
Արտատեսիմ 8աք. 200 ֆր. Վեցամեսյ 90 ֆր.

**ՕՐՈՒՆԵ
ԻԷՊԳԵՐԸ**

**ԵՐԵՎԱՆ ← ՓԱՐՅԱ
ՀԵՐԵՏԻՂ**

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԻՏ ՓՈՐԹՈՒԿԱԼ

ՀԱՄԱՅՆԱԿԱՐԵՐԸ ԿՐ ՀԱՍՏԱՌԻՒՆ
ԵՐԿՐԻՆ ՀԻՄՈՐԱԸ

Ծրանայի Համայնավար Կուսակցու —
Մինչև հիշ մը ըստ երկուշաբթի իրենց
ձեռքի որ ընկերներուն (ընկերարական
և ձախ — արտասական) որպէս չան-
դրեալ մը անձնան և միայնակ զաւր-
թանալիս մը որչին զիմ զննել հա-
մար Փորձակի «հակադիպոլիտան»
կառնել: Համայնավար Կուսակցութեան
ընդհանրական Իրկրի յայտարարութիւնը,
որ նախկին Տրանսպորտի Բնակչու
— արքի որտակի որ ինքու և որու խոր-
դին ի ճիշդի շարժարարներ Բնակչու,
կը մը և շահ որոյ միասնային զեմ-
պիսի և մասնաւոր քրիստոնեաներու
ընդդէմաբարութեան պահպանման հա-
մար:

Մտնել է որ Փորձակի Տրանսպորտի
համայնավար Համայնակը ըստական
մէ համեմատութեանը ստան ի և Պա-
րիսէ մէջ մէկ համայնակը չէ մաս —
յոս թէրը: Տա Սիւլու տեսակ մը իստ —
նշանակման մեկնարկը ըստական: Ինչ որ
համայնակը ի թաղանի կամ երակի
որակ է: Այս առկայում պայտը, որ
գրեմ է առնչու Փաշտուս Կրտսը (մէկ-
նշու արի նախնական սկզբունքին որ ինչ
որ համայնակը չէ առնչու միայն Փա-
շտուս կրտսը:...) առնալ մը ևս ցոյց
կուսայ որ Փորձակի ինքնին չի զըս-
տակի ինքնին զեմպարներ չեն կըր-
տակ աք զանալ երկին ու իստական
կառնելով: Դատարարական հանձնար
որ հակադիպոլիտ արշաւան, կա —
րիկ չէ սակայն չանդարտական կէ կա-
րտական մը հոս յայնչակն մէջ ըստ-
ական պատասխանաւ: Են Փորձակի
համայնակները, որոնք հաստատրի
ընդդէմաբարութեան ինքն յատուկ ըն-
դարման, ձախեր 18 առ հարեթով
Իստին առնչակն իրենք տէրն ու տը-
րական ըլլալ երկին:

Երկուշաբթի երկուսուն ցոյցը շարքի
ըստական զոյ գտնաւած և և 40 Կի-
րտակի մասն ին իստական:
Համայնակը համայնակը Կուսակցու
գրեման ընդ: Գարտարարին Մտնել,
առի որ մասունի տուտիկ մը ընթաց —
քի զորքն ծոցերը հանդարտեցնել, երբ
ընդդէմաբար տուն կըն Փաշտակ խո-
նարականութեան: Մտնել շնորհ թէ
որ Կուսակցութեան որոշմանը ժող —
րիկ կը արտին և ոչ Մտնական: Աւ-
րիկ մասունքանի մասունքար պատ —
նշու ը լիայ Փաշտակը ըստին տակին: Կու-
սակցու Կուսակցութեան պատասխանի
կը ինչինը պարզապէս թէ համայն-
ակը Կուսակցութեանը պէտք է տըր-
պան և երկն զերկնաւորները պար-
տական: Ստան ինքու տակին թէ —
նշու համայնակները կամ ժողպէսի
ընդդէմաբարութեան: Այս առիւթ է որ Մա-
նիկ չէ կըն ինքն որոշմանը Փաշտակ
կը արտին և ոչ Մտնական, կէն մը ու-
րտան մասնիկ և արդէն Հանդարտեմ ու
Սիւլու...

ԵՐԵՎԱՆ (Արմէնիքէ Օգոստ. 5)

ԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄԵՐԻ ՀՐԱՊԵՐԻՆ ՄԻՋ

Հրապարակ մէջ Շարաք մը ներկայ-
ցանքներ տուց ի Թիֆլիս Մ. Շանու-
ան արտավար Քաղաքի խումը: Թա-
տարարարը Քաղաքացուի, Արտան —
մարի, Մասնակի, Արդարանի և այլ գի-
րերու մէջ ներկայացուցած է Մարի
և ինքն ճանաչող, ինքու Մասնակի
Քաղաքի, Քաղաքի և այլ Քաղաքա-
րար: Հրապարակները շատ քիչաւ
են Քաղաքի ներկայացուցներու ընթաց-
քին զեմանները:

ՄԱՐԱԿԱՆԻ ԱՌԱՊԱՆԵՐ

Մտնականի Բարձրարտեմի Տրանս-
պորտի Բնակչուի մէջ ըստական
ցոյցանշանքին ներկայացուած են մաս —
րակներ չորրորդ տարականը: Հոն ցու-
ցարարութեան զրտակ է միայն մէկ
հանդուցած մարդու մաս և մարդու այլ
մասին մէջ ալ ճանաչողները և
տիկի թանկարար պարտը: Այլ և ու-
րիկ թանկ մը չանդարտեմանը
հեղինակ է Կուսակց. Հարարան: Թու-
ցանակէն զրտակ է շահ Մ. Մա-
նիկի պատասխանը սիստի հանդի մե-
ծութեամբ շաղկապող ըստականարական
գործիք մը:

**ԵՆԵՆԱԿԱՆ ՀԻՄՈՐԱՆԵՂԻՆ
ԳՐԱՐԱՑՈՒՐԸ**

Մտնականի մէջ, թէն, արդիւնաբե-
րութեան նախարարութեան նախաձե-
նութեամբ կազմակերպուած համաբու-
նական տարականները, Երեւանի
Հիւսանակէնի գրտարտեմը ներկայ —
ցուցած է որ արտադրակը 38 տարական
որտակ է 11ը 1976ի նորանշանակ ը-
մայնին էին: Տոմարական յաշտարարի
յանձնարարութեան և նախարարութեան զե-
րարութեան խորհուրդը զիստական
են Երեւանի կառնելով արտադրակը լա-
րայն և արտանքի արտադրակները:
Տոնի — Ռոտովի, Սարգսի և ուրիկ զա-
րարները կարգ մը առնչակն կազմա-
պարտեմ:

Բակի մը տոյլ

ՄԱՅՆԱԿԱ ՆԱՀԱՆԳԵՐԸ Իրենք Վերսի
կընք երկու Կիլիկիաներու ՄԱՅԻ և ու-
ղանակութեան: Ամերիկան այս ար-
շանքը պատասխան ի և Ռոտովի յա-
նարար Վերսիին Հարապիկի Բարձրիկ տե-
ղանակութեան համար:

ԹԱՄԱՄԻՆ Նախագահ, ընտանիքով
արձակուրդ կ'անցըն Կուսակց: Ստանի
առնչակն է որ Միասնակի Նախարարու-
թեան նախագահ մը արտասանած կ'ան-
ցըն թր արձակուրդ, որ ոչ մէկին
գրտական կամ համայնակը կրնայ առ-
րարել: Ինչու տարողական պարզապէ-
սը, Բարձր Փրանսական զեմանաւորներ
կրնայ զանի Փրանսական հոգանալ և:

Ամենայն Հայոց վեհապառ Հայրապետ
այն Թուականի Մայիսի 1ից ձեռնարկեց
արտասանման Իր առանձնորդ հոգով —
պետական ուղեւորութեանը:

Հայոց Հայրապետ Մայիսի 1 — 28 օրե-
րին առնին օրընտըր կենդեւր պետ Նու-
րիկ Սրբութեան Տ. Ժաւորեման պատ —
րարել և այս պատկար օրընտըր և —
կենդեւր պետ Նուրիկ Սրբութեան Տ. Մա-
նիկ պատրարել հրաւերելով այցելել
Խումնին և Պաշտարար: Պաշտարար
և Պաշտարար Հայական կենդեւրներով
առըր պատարար մասունքից, Իր զեմըն
և օրընքիցըր տուց Հայ հաստակ —
անքները, նախագահեց թեմական առն-
չուր և Տեղարար կըր: Մարտիկանի
զեմանակներով Իր պատուին կազմա-
կերպուած ընդունելութեանը և ինչ —
տական մաղարարի հանդիպումներ և
տեսակցութեանը անձնակ:

Հայոց Հայրապետ Յունիսի 5 — 20 օրե-
րին Արկայի Հայոց Հայրապետական
կառնելով ու Ներսէս եպ. Պաշտարար
և Արեւմտեան երապարի Հայոց —
պետական պատուիրակ և Միասնակի Հա-
յոց առնչուր և Սրբութի արեւելահե-
պու Մանուկեանի հրաւերներով կըր
Լոնտոնում և Փարիսում:

Յունիսի 8ին Հայոց Հայրապետ Ս.
Գառարար մասունքից և կառնելով Լոն-
տոնի Հայոց Ս. Պաշտարար համայնակին
նոր կենդեւր օրնալ:

Յունիսի 15ին Հայոց Հայրապետ կա-
ռնելով Փարիկի արտադրանքից իսկ Են
Մուլիկին Հայոց Ս. Ստուանմանի նա-
րակաւոյց կենդեւր օրնալ:

Լոնտոնում և Փարիսում Հայոց Հայրա-
պետի պատուին կազմակերպեցին և մա-
նիկաւոյց ընդունելութեանը և մա-
կերպներ:

Լոնտոնում Հայոց Հայրապետը նախա-
գահեց միջկենդեւրական ճիւղերի հա-
նարար արարողութեանը և ինչը և
պա. Բնակարարի արեւելահեպու առնել:

Կերպութեանը Երեւանի կառնելով հա-
կեցած են 26 միլիոն 900 հարար հոգերի
պատմանքը:

ԵՐԵՎԱՆ (Արմէնիքէ Օգոստ. 6-7)

ԱՄԱՐԱՌԸ ՆՈՐ ԿԱՌԱՅՈՒՄԵՐԸ
Առնչակ մէջ կառնուցած է նոր մաս-
կապարտեց մը 300 մասունքներու համար:
Ստանի հոն կը սիսին մաս կառնել —
մաս աշխատանքներ 2 քաղաքային ը-
նակին չէնքերու, 400 հոգեկոյց զաւրած —
նշակը արտին և միջնակար զարդեր մը,
որ պիտի կարնայ ընդունել 1170 աշա-
նակներ:

ԱՐԹՐԻՍ ԱՅԿԻՆԵԱՆԻ ՀԱՄԵՐԳԸ
Գորակ մէջ համարը տուած է երեւի
Արթիկի Արկիկան, որուն երապարտեմ
մաս կազմած են Հայ, Թուս և եւրո —
պական զառական հեղինակներ ամբողջ-
որտեմ կենդեւր: Դաշտակով ընկերակ —
ցած է Ջուլիկա Ստանան:

ԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄԵՐԻՈՒ ՅԱՐԱՅԱՆԸ
Հայաստանի երեւալարական ընկերու-
թեան, լուսարարութեան նախարարու-
թեան հետ կազմակերպած է զեղական
գործարարներ երեւալարական ընդունման
որուն համայնակած են 27 խումբը: Առա-
ւել, երբորը և երբորը կարգի պէս —
ցած է Ջուլիկա Ստանան:

Միւրեմիք Տոմար Կուսակց, իսկ Փարի —
զում կըրպարական ընդ հանդիպումներ
անձնակ: Փարիկի Ար. Կարգիկով Միաս-
նաւ Մարիկն ու պատական նախարկ
կարգեմալ Թիկի Լապիկիկին հետ:

Փարիկում Հայոց Հայրապետը նախա-
գահեց Հայական Բարեօրոքման ընդ: Մու-
կեան Երեւանապարզ Ընդհանրա-
կան Արկիկ Մանուկեան շարժարար
մաղարարին նոր կենդեւր թաղանի հա-
նարարութեանը:

Յունիսի 20 — 22 օրերին Հայոց Հա-
յրապետը այցելեց Ամենայն Յունիսի 22ին
քաղաքի Ամենայն Հայոց Ս. Բարձրեւր կե-
ղեւր և նախագահեց Իր պատուին կե-
ղեւրած համայնակին ճանդարմանը:

Երտապետի Հայոց անհեղապետ Թ.
Երեւի ար. Տեղարարանի հաւերով Յու-
նիսի 22ին կըրակ օրը: Հայոց Հայրա-
պետը ժամանեց Երտապետն ու կառնելով
Ս. Բարձրեւր անձնակի հայական մասի
նախարար Ս. Մարգարիկին օրնալ և նա-
խագահեց Արեւ Մանուկեան շարժա-
րար Ժաւորարարը զարարանի թա-
ղան հանդիպումներ:

Յունիսի 29ին, Կիւրակ օրը, Հայոց
Հայրապետ Ս. Գառարար մասունքից
Կիւրակին լաւ զերեմանի պայս և զա-
րդեց:

Երտապետն զանաւոր օրերին Հայոց
Հայրապետը ճիւղերից զոյց հանդի —
պումներ և տեսակցութեանը անձնակ:
Ս. Զաղարի հոգեւոր թաղար պետին և
յաշտանաւորութեանը ներկայացուցել —
նիկ հետ:

Ամենայն Հայոց Հայրապետն այցելեց
Յուրապետի Նուրիկ Կառնուրութեան Կիւ-
նիսի Բ. Բարձրեւր:

Երտապետ Հայոց Հայրապետն այցել —
եց նաև հանդարտութեան նախագահ
արար Կիւրակի Պաշտարար:

Հայոց Հայրապետն արտասանման կա-
ռնելով Իր առանձնորդ արեւելահեպու
Մայր Աթոռ վերադարձու Յունիսի 3ին:

ԿԻՒԿԱՆ ՄԱՅՐ ԱՌՈՒԻ

Մայր Աթոռ Ս. Երմիանից
19ը Յունիսի 1975 թ.

3, Կիւրակի Կիւրակի Կիւրակ, Արտա —
շարի ըրնակ Միւրեւր, Արեւելահե-
պուի Ջաւորիկ և Հանդիպումներ ընդ-
հանի Նախարարի զարդարական երգչա-
խումբներ:

ՀԱՄԱՐ ՈՒՍՈՒՄԱՆԱԿԱ ՏԱՐԱՌԻՍ ՍԵՄԻՆ
Հայաստանի Լուսարարութեան նա —
խարարութեան զարդարներու և ուսումն —
արարական Կիւրակի հարապետման հա-
մար յատուկ կառնելով ուսումնական տարե-
ըրնակն յատկացուցած է 3 միլիոն 903
հարար ուրիկ, այսինքն 1976ին կըրած
յատկացումն մէկ միլիոն հարար հարար
զարդար տակը: Այլ արտին կէսը պիտի
մաղարար տարաբանութեան, տարա —
րանութեան, կենտարանութեան և երե-
րարական թէնքից ևս զան 500 առ —
խաւանակներու կառնելով համար:

Զարկ աշխատանքներ յայտնի կը տարուն
գործարարան նոր չէնքերու կառնելով,
կառնելով նորարար և որպէսզ քիչ —
պանական ուղեւորութեանը:

ՄԱՐԱՌ ՂԱՐԱՐԵՄԻՆ ՆՈՐԱԿԱՆԱԿԱԿԱՆԸ
Մտնականի արտաւոր աշխատանքներու
կերպարական տուն մէջ տեղի ունեցած է
զաւաղակարարի Մարիկ Պաշտարարի
նախագահութեանը: Դաշտարարութեան
միջնակարած և Տոմարի, Արկիկ և Սրբու-
պիկի գործերը, ինչպէս նաև Հայ գա-
սական և մասնաւորապէս հեղինակներու
կարգ մը կառնելով:

ՀՈԳԵՆԱԿԻՍ

Տէր և Տէկին Միջոցն Գերբնան և պատկան, Տէր և Տէկին Լիւսին Կա-
թօրի և գաւառները, Օր. Սոմա Բերք -
ձեան, Տէր և Տէկին Արա Պարթեան,
Բնակչա Նան. Պարթեան, Բաշկեան,
Պաշտեան, Փափաղան, Տօպէճ -
Կան, Սոթեան, Կեօճէճեան, Սոսնեան,
Սոթոնեան ընտանիքը ցաւով ևր ծա-
նայանքն իրեն մօր, մեծ-մօր, զորը և
պապականն

Տէկին ՆՈՒՐԱՊ ՊԱՐԹԵԱՆԻ
մանք որ պատանջուա Օգոստ. 9ին յետ
կարճեան իւրանդուքեան:
Յուրաքաղաքութիւնը ևր կատարուի
Ս. Յովհ. Մկրտչի կեկեղեցին, Հինգաբերի
14 Օգոստ. մամբ 14ին:

Մանագ չառացողներն ևր խնայալի
ներկայ իրքն այդ կկատուի:
Պ. Երեսանք Ամառեան, Օր. Հեկեթ
Ամառեան, Տէր և Տէկին Ժամբ Լա-
թեան և գաւառները, Արքի Տէկին Մի-
րուհի Սունեան (Մեթի - եթիւն), Տէկին
Արաշայ ձեկաղան (Մեթի-եթիւն)
Տէր և Տէկ. Ժամ Սունեան և գաւառի
և ընտանիքն յոյր պարագայներ խոր
ցաւով ևր ծանայանքն իրեն կնոջ, մօր,
մեծ-մօր, չարսին և զեկեկեան:

Տէկին ՍՐԱՊԱՐԻ ԱՍՏԻՐԱՊԵԱՆԻ
(Մեկալ ձեկեկեան)
մանք, որ պատանջուա Օգոստ. 9ին, 66
տարեկանն յետ երկարեան իւրանդու-
քեան:

Յուրաքաղաքութիւնը ևր կատարուի
այս Հինգաբերի, Օգոստ. 14ին Փարթի
Ս. Յովհաննի Մկրտչի կեկեղեցին մամբ
16ին, ուրիշ մամբին ևր փոխարին
Փանթի - Փարթիին զերեւոյնտանքն:

Մանագ չառացողներն ևր խնայալի
ներկայ իրքն այդ կկատուի:
ՄԱՆՈՐ — Յուրաքաղաքութիւնը ևր կա-
տարուի ՓԱՄԱՐ 16ին և ոչ 15ին ինչպէս
զրուած է տեղանական մամագրութեան
(կրպ):

ԻՆՊՐԵՍՏ
ՄԱՐՏԻՆԻ
ՄԸՀԿՈՅԹԻ ՏԵՆ
ԺԸ. ՅԱՆԿ

Պ. Սուրեն Փափաղան (Փարթի) 500,
Պ. Ժան Արանան (Լա Քոթէ) 100, Պ.
Վաղինակ Միջոցն (Լին) 100, Պ. Փոյ
Խաչկերան 500, Արաշայ Մաղիլեան յի-
շաւասկին՝ Մաղիլեան ընտանիք (Փարթի)
80, Բալոյի Հիւսանի յիշաւասկին՝ Պ.
Ալէն Պաղբան 200, Պ. Կարապետ Բե-
լեան (Մարթի) 100, Սարգեան ըն-
տանիք 100, Պ. Վարդան Պանարեան 50,
Շաշեան ընտանիք 30, Ժոթո Վանիկ 30,
Վաղարշականի Հարցեանցական Միու-
թիւն 50, Աստուան և Սաղբան ըն-
տանիք 80, Տէր և Տէկին Յովհաննի
Վեան 30, Գրեան ընտանիք 20, Յովհաննի
Ներսիսեան յիշաւասկին՝ Պ.
Արամ Տէրբան 10, Պ. Վարդան Ան-
տանեան 20, Տէր և Տէկին Գրիգոր Գե-
լեան 10 Փրեան:

Գումար՝ 2010
Նախկին գումար՝ 101-890
Լոյճ՝ գումար 103-900

Պ. Օննիկ Նաշալեան ևր ծանայանքն Բե-
հոյեանցական պաշտօն ևր կատարուի
Երկուշաբթի (Մեկեղ) Օգոս. 15ին մամբ
11ին Փարթի Ս. Յովհ. Մկրտչի կեկեղ-
եցին ևր կնոջ
ՄԱՐԻ ՆԱՇԱԼԵԱՆԻ
մանան երրորդ տարեկանն է յիշա -
տակ:
Ի զիտութիւն ողբալեան իշտանքի
յարգողներուն:

ՀԱՅ ԿԱՐՈՂԻԿԻ
ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

13, Rue du Perche — Paris (3e)
Կերակի մամբ 11ին մայիսուր պատան-
րազ Աստուածածնայ վերափոխեան տո-
նին առթիւ և Քաղաքօրհնէ:
Կր պատարագ ՆՈՒՐԱՊ Մ. Վ. Բե-
լեԱՅԵԱՆ

ՖԻԼՍՏԻ ՅՈՒՅԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
ԻՎԻԱՆԻ ՄԵՋ

Օգոստ. 14ին, Հինգաբերի մամբ 21ին
Ելիսիկ Սթէլ Խուշայի սրահին մէջ պի-
տի ցուցադրուի Սթէլանդիկի Ֆիլմը
«Հայաստան մամբողջութեան վերա -
բերալ և տնտիքի փիլմ մը Բաղդադի վը-
րայ՝ Նորի տնտիքի նան Գաղտը ևր տա-
րուպէն ևր զեկը
«Le Voyage en Arménie»

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆԸ ՊԵՆՏՈՒԹԵՆԻ ՄԵՋ

Շարքի, Օգոստ. 16, մամբողջ օրը Պեկինթէի Կաղաք Քաշի Կայանք:

ՄԵՐ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԵՍ

Հեռագրային քիւն է — (82) 33-05-61

ՇԱՐԿԱՊԵԱՆԻ

Պանիկ Ս. Գրիգոր Լուսաւորի Եկե -
ղեցու Նաղարադութեան շորակալուր -
քեան տաղանք է Հեռեկալ նուէրները:
Արաշայ Տէկին Բալուհի Հեռանի
Խաղան առթիւ փոխան ձեկեկալակի,
Սարգեան ընտանիք 50, Ժոթո Վանիկ 20,
Գրեան ընտանիք 10, Պ. Վարդ Տէր -
տերան 10, Տէր և Տէկին Վաշրամ Մի-
թի 10, Բոսանեան ընտանիք 100, Տէր և
Տէկին Յովհ. Անէճեան 20, Տէր և Տէկ.
Ն. Տօրման 30, նուէր տէկին Սարգի
Փափաղան՝ «Տէր Արաշայի առթիւ»
50, Արքի Տէկին ձեկաղան և գաւառի-
ները 50, Արաշայ Տէկին Կաղէ Գեո -
րգեանի Քաղան առթիւ փոխան ձեկ -
կալակի՝ Արքի Տէկին Նաղար Չարուր -
ձեան 10, Պ. Վարդան Բալուհեան 50, Պ.
Կարապետ Շիրինեան 10, Պ. Գրիգոր Բի-
թիւն 20, Տէր և Տէկ. Կայանք 20 Փը.
(Տար.)

Imprimé sur les Presses
du JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ

— 0 —

ՓԱՐԻՋԻ Ս. ՅՈՎՀ. ՄԿՐՏԻՋ

ԿԻՐԱՅԻ, 17 Օգոստոս, Տօն է վերա -
փոխեան Սուրբ Աստուածածնին:
Այս առթիւ Փարթի Ս. Յովհ. մկր-
տի Մար կեկեղեցու մէջ ևր մատուցուի
Եկեղեցուական Գաղաքայ:

Յաւարտ պատարագի, ևր կատարուի
ԽԱՂԱՊՈՐ ԹՐԶՆՈՒԹԻՒՆ:

Սկիզբ մամբողջութեան՝ մամբ 30ին:
Սուրբ Գաղաքայ՝ մամբ 10ին:

ԵՐԿՈՒՇԻՆԻՐԻ, 18 Օգոստոս, յիշատակ
է Մեկեղ:

Նոյն կեկեղեցու մէջ մամբ 10ին ևր մա-
տուցուի պատարագ, և յաւարտ պա -
տարագի ևր կատարուի ՀՈԳԵՆԱԿԻՍ
Վան Նաթորի Նեկեղ:

Ս. ՄԱՐԻԱՄ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆԸ ԵԿԵՂԵՑԻ
ԻՍԼԻ ՄՈՒՆԻՐԱՅԻ

ԿԻՐԱՅԻ, 17 Օգոստոս, Տօն է վերա -
փոխեան Սուրբ Աստուածածնին:

Այս առթիւ, Բոյէ Լ. Մուլիոյի Ս Մար-
կամ Աստուածածնի նորակալուր կեկեղ-
եցու մէջ — 6 առթիւ Գուրիւն — առաւու-
հան մամբ 10ին պատարագ ևր մատուց -
ուի:

Յաւարտ պատարագի ևր կատարուի
Քաղաքի Օրհնութիւն:

Եր Չարիկի Իսկ Լ. Մուլիոյի և
չըրիւի մոդուլուրը ներկայ գտնուելու
այս արարչութիւններուն:

— 0 —

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆԸ ՊԵՆՏՈՒԹԵՆԻ ՄԵՋ

Շարքի, Օգոստ. 16, մամբողջ օրը Պեկինթէի Կաղաք Քաշի Կայանք:

ՄԵՐ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԵՍ

Հեռագրային քիւն է — (82) 33-05-61

ԴԵՊՈՒ ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԻ
ԲԱՆԱԿՈՒՄ

Մարտիկ Նոր Սերունը Օգոստ. 15ի
առթիւ, այցելութիւն մը կազմակերպած
է Նոր Սերունի Բանագրին:

CAMP DU NOR SEROUND, COLONIE
SAINT ANDRE, ROUTE DE BESSAN
34 BEZIER (HERAULT)
— Téléphone : 76-01-76

Արձանագրութիւն առթիւ իրիկան մամբ
18-30էն 20 Անարեան Ալուրը, 26 ուր
տէ Բանակալեան:

ԼՈՅՍ ՏԵՆԱԼԻ

Ապ: Մատնագրան
ԴԻՏՈՒԹԻՒԹԻՒՆԵՐ ԵՒ
ՄԵՐԱՅԻՆՈՒԹԻՒՆԵՐ
ՍԵՐՈՒՄ ՊԱՏԻՐՈՅ

ԲԱՆԱԿՈՒՄ ՎԵՐԱՅ
Գրեք՝ Դր. Մեքար Մ. Վ. Գրիգորեան
ՎԻՆԵՆԱ, Միլիթարեան տպարան.

ՄԱՐՏԻՆԻ

ՄԵՆԻ ՄԱՐՏԻՆԻ Ուրաք 15 Օգոստոս

Մեն ԼՈՒ ԿԻՐԱՅԻ 17 Օգոստոս
Հանգիստը պատարագ և Քաղա-
քօրհնէ, ևր պատարագ Շաւան խա-
կը բնէ: Տեղեկան:

ԼԻՆՈ Ս. ՅԱԿՈՐ

Օգոստոս 17 Կերակի առաւուր Աստու-
ածածնայ տօնին առթիւ տնի պիտի տն-
նայ Հանգիստը պատարագ և Քաղա-
քօրհնէ: Կը Չարիկի Լինի և Լը-
Յակալի Նայ Քաղաքայ: Այս առթիւ
ևր ինդրի բարեկամ տղայինքն ևր
քմանան իրեն իրեն մամագրութի-
նը կեկեղեցու պաշտօնական շարք:

ՄԱՐՏԵՆԻ ՄԱՐՏԻՆԸ ԵԿԵՂԵՑԻ

Լաթիկայի Ս. Կարապետ մարտին մէջ
30 ուր Լաթիկ. Բոյէ, վերափոխեան տո-
ն ևր կատարուի 15 Օգոստոսին Ուրաք
Ս, Աստուածի երկրորդ տարեկանն առ-
թիւ, պատարագ ևր մատուցուի և
Քաղաքի Արեւմտեան Երկրորդ Հայաթի -
տանի Գաղաքայ ՍԵՐՈՒՆԻ ՄԱՐԿԻ
ՄԱՐՏԻՆԵԱՆ:

Տես Ս. Գաղաքայի ևր կատարուի Նո-
ղեանդեան և առաջական Քաղաք -
նէ:

Մամբ 13ին է պատիւ Գաղաքայի Սը-
րապան Շոր և Իր շարունակին տնի Եր-
նանայ ձեկ Լաթիկայի ՍԵՆ ժամ Բոյէ
մամբ Նաղաքայ ԲԻՆԻ Հայկական Նաղա-
քին մէջ: Ճաշ: ժամանակութեան 50 մը
արձանագրութիւն Նաղաքայ Լաթիկայի Նո-
ղարադութեան և Մար կեկեղեցու Քա-
ղաքայութեան մամ, և նոյն օրը տն-
տէն իրալ:

Մարտիկ Մար կեկեղեցու մէջ վը-
րափեան տօնը ևր կատարուի 17 Օգոս-
տոսին օր: Կը կատարուի Եկեղե-
ցական Հանգիստը Գաղաքայ և Քա-
ղաք, այս Քաղաքօրհնէ: Սկիզբ մամբ
յուրեան 8 Ս. պատարագ 9-45, զորը
11ին Քաղաքօրհնէ և Նոյնանդեան 11-
50ին:

ՏԵՆԻՆ

Տեկին կեկեղեցու առաւուրական
Սուրբ Աստուածածնայ տօնը, 17 Օգոստոս
Կերակի առաւուր ևր կատարուի մատուց
և Քաղաքօրհնէ:

ՎԱՆԱՍ

15 Օգոստոս Ուրաք Հոյեանդեան
արարչութիւն կէտքէն առաջ մամբ 10ին
իշխալուր Կ. Պատրիարքի ղեկավար
Սեանքի առթիւ Վաղարշ Հայեան Նաղաք:
Իսկ Աստուածածնայ տօնի առթիւ Նո-
րանի Ս. Գրիգոր Լուսաւորի կեկեղեցու
Հոյարարութիւնը սերով ևր Չարիկ
Վաղարշ և չըրիւի Հայրիկը, Կաթ-
իլեան տօնին առթիւ Կաղաքայ և Քա-
ղաքօրհնէ, 17 Օգոստոս Կերակի:

ՏԱՌԻՒ Ս. ԳՐ. ԼԻՍԱՒԱՐՈՅ
Այս Կերակի առաւուր Աստուածածնին և
Քաղաքօրհնէ:

SUPER THOMLAC

PEINTURES • PAPIERS PEINTS • TAPIS • MOQUETTES

POSE PAR NOS SPÉCIALISTES DE TOUS REVÊTEMENTS SOLS ET MURS

DEVIS ET POSE GRATUITS • CREDIT DE 3 A 21 MOIS

Carrefour de l'Éléphant PALAISEAU

Parking : 3, avenue Jean-Jaurès tél. 928 00 98 - 928 03 88

ԱՄԱՐԱՆ

ՀԱՄԱՐՈՒԹԻՒՆԻՆԵՐ

— Հ Ա Յ Ա Ս Ս Ա Ն —

Երկու Նոյնայ առաջին կարգի սենեակ և առաջին կարգի պատարագի
Երեսուն և Մոսկուա խաղաղութեան պարտագի մէջ: Բաղադրուի չըրապար-
նը երկու զարգանքի մէջ:
ՍԵՔՏԵՐԻՆ 12ին 27
Երկու օր Մոսկուա և 13 օր Երեսուն
2-800 ՊՐ.
ՈՒՂԱԿԻ ՄԱՐՏԵՆԻՆ ՄՈՍԿՈՒՎ
ՕԿՈՍՏՈՍ ՏԵՆ 21
ՍԵՔ. 12ին 25
2-900 ՊՐ.
2-900 ՊՐ.
TRANSTOURS, 22 rue du 4 Septembre, Paris 2e — Tél. 742-77-40
որ կարելի է տնամբ ներկայանալ Կ. Ունեանի, առջին երեւոյթի և Ուրաք
Երեւոյ կոր մամբ 15էն 18:
MARSEILLE : Z. ALIKSANIAN, 11 rue du Bassin, St. Julien
Tél. 93-04-90 — 66-38-92

ՆՈՒՎԷԿԻՈՑ ԶԵՄՈՐՈՒՆ

ԵՄԱՐԻ (ԼԻԽԷԱՄՐ) — Շուտ տե-

րան ձեռագրերի տառ օրերը, և այսօր
վերջին օրն է 18-000 սխառանքը. մի -
նապատյան քանակության՝ խոզերից կը-
նախորդ ընտանդական ժյուլ: Արևուտ -
նա աս օրը նպատակ թաղանթներ չա-
նալով: Ամեն օր սուրբից յայտառ -
յով բոլոր մանուկները չեռանկան
հարկաբանի, մարգարան և իտիկի դե-
պարտական հաւաքողներու: Բանա-
նային երկրներ մէտ միեռնայն դուրս -
նախինքն կը ստեղծենք. ամեն աղբ
ընտանդակը կը երկրորդ, խաղողի և
նախորդ ընտանդակներ, ինչպէս չնայե-
րից թանկանալի աշխուհի շատ մը
քիւ և ծոր բարեկամներ, ամեն աղբը, ի-
նչ աղբը շատ սնունդանոց չիւրախորե-
ան ձուլի և թէյն: Բոլոր աղբերը քա-
նախորդներուն մէջ: Մեր դրոշմներն են
Բանաստ, Բանաստան, Եռեւէ և Իսա-
նայ:

Աղետը շարքի երկուց ամբողջ րո -
ւախալը վերանաւ և կը մեծ տառ -
վանաւ մը և բոլոր քանակաւորներու
մէջ սեղի ունեցան մրցանքի, խաղող,
չիւրախորդ և մեծանալ աշխա -
նանքներն նախորդողներին, չնայ -
նալ բոլոր մարդկայն կը թէ մեծ -
նայի տեսներու և թէ դուրսանալու:

Բանաստի մէջ ինչու օրերը, մի-
նախինքն խորհրդանշող բոլոր սխառ -
անքը մասնակցեցան մեծ արշաւանքի մը:
Բոլոր շալկերին ու ինչպիսի էին, երկու
դասու թանկանալի և ընթացիկ դրոշմ
արշաւանքին շրջանային լուծարուի պատ-
կէտը կողքին զարկով 25 - 30 զնու-
մից պատուանկին ինչպէս ձեռքեր
սեղանք մը: Եւ երեւոյթի երկուց
բոլոր ու վերադարձու, զոյ և չարքա:
Արշաւանք շատ լաւ կողմանկարան էր
և բոլոր պատմութեան միջոցները ձեռք
ստանաւ էին:

Մեծ ուղևորներ չարքաբեղի շահ
կրնանք, Մաքսիմ Լաւանդերին և
Կարկանտանին, այդ երկերներուն մաս
նախորդ շալկ սխառանքը, չալկանի
քանակով կրակի մը, չալկանի և -
վերջ և պարբերով: Մտեղծուեցաւ և -
բոլորան տառ միջուրդում մը: Եղան նա -
նախինքն Արամ Ղանմանի՝ չարքանա -
նայ լուծողը ք գտարտառում և աշխա -
նախորդը որ ամբարան է անհուն անա-
պատը դրան վառանկներուն համար:

Մեծապէս երեսուցանող ենք կը այս
վերջին, չարքանալի և արքեպիսկոպ
գործին համար:

Յ. ԲԻՐՏԵՆԻ

ԿԱՐԻՆԱԿ
ԳԻՐԻԳՐ - ՊԵՏՏՐՈՒ ԱՂԱՅԱՆՆԵՐԻ
ԳԱՐԲԱՐԱՆԵՐ ՕՐՀԱՌԹԻԻԿԸ

ՀԱՌՈՒ — Յուլիս 10ին, Հինգշաբթի
օրը, ժամը 18-30ին, Հռոմի Լեռնանի
կաթարանի չեռն կենդանի մէջ՝ Եր -
մանիշախառն կարգին Գրիգոր Պետ -
րոս Արամանեանի ղեկավարութեամբ և չալոց
գամբանի քանգում ու օրհնութիւնը կա -
տարեւելացաւ:

Եկեղեցին լի էր չալ ուխտաւորներով՝
մեծ մասով հիմնաւոր արեւելից երկր -
ներէ և Մարտիկէ եկան: Չալ կաթ -
արիկ նախորդանալի ղեկավարութեամբ -
կան արքայ, արքիթ և արքեպիսկոպ, ի-
նչպիսի քարաւորներէ: Որքան մտեղ -
իկ, ինչպիսի ուղ տարաւորէ չալոցին
կրկն մասնակցեցին ընթեր էն ութ
կողմանային — Կարգին Իսա -
խալիկի Խաւատարիկն Ա. Ժողովին,
Սուրբէ՝ Մանուկարանային ու զիւս -
նախորդ Հռոմիական եկեղեցւոյ, Վերլու -
նայ:

Եւ շատ մը պաշտօնական ընդունալի վիճ -
ակը Անդրեանի, Պարսեանի, Զախարի -
անի, Պարսեանի և ուրիշ երկերներու
քանակաւորներուն մէջ: Երկրորդ էն ութ
մէն սեղ և Եր թուր պահուր և սեղ -
ուսներ ինքնուի կայս ար ընդունալ -
ութեան: Կարկի լէ չեռանք այն չալս -
չալան դուրսանքը բոլոր բոլոր կաւա -
մարտիկներն, որտաղանք են ինչից
պատուիրութեան յաղիք մասնակցե-
րան համար: Իսկ մէջը, մեր համան
պիտանքով, ստանց արեւելից մեծ օմա -
նախինքն մեր կարգաւորութեան օմա -
նախինքն էլէ, այս սնունդ ու յաղիքանք
Հալկանի պատուիրութիւնը միշտ
բարձր մակարանի մը միայ պահէ: Այ -
սօր մեծագործին վերջին օրն է, և երկուց
մեծ հաւաքովումը մը 18-000 մաս -
նակցող սխառանքը պիտի քանդուին ի -
րաւում, մայրիկով մասնակցել 1973ի
Պարսեանային ձեռագրերին:

Անա ընթացում: Ինչ մեծագործին, 11րդ
Շալ Արքեպիսկոպ մասնակցութեամբ, և
այս սնունդ ու ուրիշ արք ք չալկանի
նախորդները երես յաղիք և իսկ -
յուն, ի զին մեծ գործարարութեան և չը -
նախինքն Շալ Արքեպիսկոպ Միւրեանի և
ստանալութեան: Եւ մասնակցող 30 շալ
երկրներ կրնան չարքա ըլլալ որ սնունդ
մը ևս մասնակցեցին Հայոցութեան՝ սխա -
ռանքի ոգիով և չարքանութեամբ:

ԳՐԻԳՐԻ ՄԵՏԱՌԻՓԻԿԸ

Օգոստ. 6

Դանա՝ Նախագահի քիտանից միտ -
քիան շարաւարարութեամբ, Տէօ Ֆիւր -
դեմպերէ՝ Ս. Ֆարան կազմակերպու -
քիան Նախագահ, Կուրքի՝ Վարդանիս
կարգաւորան Նախագահ, Ինչիկ Կուրքի՝ Նա -
խագահ ոչ-քիտանային զիւսին, Մա -
նէլս՝ Ամբարէն Ս. Պարսոս տանա -
լին, Գոգոս՝ Նախան Ս. Կարգաւոր Ս.
Ժողովին, ճիշդ ժամը 18-30ին Դիւան -
սիրո Պարսոս Պարսեանի կազմակերպ -
արարութեամբ, ստեղծարարութեամբ
Վեհապետ Միւրեանի միարանութեան
Արքանայ՝ Հ. Պարսոս Վ. Անանեանի,
միւրեանի Միւրեանի Միարանութեան
Արքանայ՝ Հ. Գրիգորին Վ. Մանեանի
կաթարք արարողութիւնը: Երեւոյթում
էր կաթարք և ք առակալէն Անա -
րոս Յուրիկան շալ գոյրերի, երկէց նախ
Հարապետ արարանք:

Այս պատճառով Հանդիսանալ պաշտօնը:
Անանային ընթերցումին ետք, Կարկի -
նայ Խոսիս՝ յաղիք Կարգ. Արքանայ -
նայի հաւատարմութեամբ Ս. Ժողովին յա -
լանութեան պաշտօնին մէջ, Հալկին ինչ -
պիսի պատկերացում մեր երկանային -
ստի կարգաւորին դրոշմութիւնը ի
ստա ըրնտանկան առաքելութեամբ
Երկրորդ կարգաւորան Ժողովին վերջու,
Կարկիկէ ստեղծարարութեան մասին, ըստ
Կարկիկի Խոսիսի, որ ստանց կերպ -
ուր և ունեցաւ չարքի: Կարկիկում Այս -
նանային մեծանկերութեան, զուրու,
քանգին, ստեղծարարութեան հանգիստ
մեծ ինքնաբերական սերունք և կամեց դուրս -
նայ:

— Ընն, չարքանային խոսի կարգաւոր -
անք, զայս ք Նախի ք ինքնուի գտարտա մէջ
քարտիկ ստեղծարարութեան արարանք ընդ -
ուր մը՝ որ Նախորդին գտարտ ամենուի
ստանց ստեղծարարութեամբ և պա -
նախորդ ստեղծին սրիւն ձեռքով:

Կարկիկում Խոսիսի ճանաչ ետք, երեւոյ -
թանք մէջը Որքանեանի կարգ: Կա -
մարկիկին ձեռք (որով քանակութեան) -
թեան օտարները կրնան հետեւի Քամ -
սեղին խորհրդանշանութեան յաղիքին՝ քան
— Նուստ էր երկու մասերու. ստեղծին մէջ
Կարկիկից կը խոսէր Անանային չալ -
նային ինչպիսիս կարգաւորին մասին:

Իսկ երկրորդին մէջ, կը խոսեցին կա -
րգաւոր Արքանային՝ զիւսով նախ երե -
ւին մէջ խոսեցին՝ ուղարկում շալ մարդ -
վորներ:

Երկու ձեռքին ետք, Հանդիսանալ պաշ -
տօնի երկրորդ արարանութեան: Միւր -
եան քանակութեանը միարանութեան -
գէնին ճալար Մերք, Պարսեանի կաթ -
արիկս պատրիարք օրհնեց նորակա -
նայ շրջինք:

Արարողութեան աւարտին Կարկիկայ՝
Նախ, Յալիկարաններ և կենդանային
չալս առաջնորդութեան ղարկուն զա -
մարք, որ Դիւանսիրո — Պարսոս մէջ ոչ -
նախինքն նախ քարգաւորանութեան
կանգնեց, ինչպիսից անոց զոյսա -
նայ պատրիարք ստեղծարարութեամբ՝ քիտ -
իկեօր Մայեցին, և այսպէս խառնուեցաւ:
Չալ ուխտաւորներու քանգութեան:

ԳՐԻԳՐԻԿԸ
ԳՐԻԳՐԻԿԸ

Թե ՀԱՐԱՆԻ մէջ, Յուլիս 28ին, իր մեծ -
կանգնութեան կրկն և շալոս կրտսեր-խոր -
քանոր Համարանով Գրիգորեան:

ՊՈՐՏՐԻՆԻ Հոտանային 44 կայանին
Յուլիս 23ին, երկուցնայ ժամը 9-9-30ին
կատարուած է յառուի յայտագրի չե -
նապատում՝ չալ աղակալի արքին կողմէ:

Պատան և Թամար Հանեան, Արամ
աղբերը համարան և վարան է Ուլա -
Սի-Ար-Կի խոսանք՝ Տէրք Մերքին: Պա -
տանքը մեծանալորին մանքանց ևն
Նալի. ցերեպատութեան արարաններուն
օտար Նիկեայիցիկներուն մէջերկրում -
նայ ընկող: Երկուցնային չալ մա -
րդարար արքա պատանային և մեք -
կանցնային թաղանային սեղ կեղանք -
նայեր օրուց պատմութիւնը խոսեցին:
— ինչու միտարք ունին:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԼԵՒՈՐ, ՉԱՌՈՒՇԵՆԸ ԵՐԱՌԵՍՈՒԹԻՒՆԸ

Երկուցնայ երաթիւն Լեւոն Չաւուշ -
նայի նոր ստեղծարարութեանը՝ Յու -
նախինքն և զալանի համար դրան
ստեղծ մը, որտանայան է ճանաչանալու
բարձր քանակութեան: Իր մասին աղ -
բիս արտապատան և երաթանային Ա.
Արեւալանեան: Եկաւ ստեղծարարութիւնը
Նալոյցով և կուս ուն և քիտարանային
— կան ճանաչանալութեան ձեռքին, շատ
չալս ևնալանք ճանաչանալութեան և ուն -
կերպերութեան համակարգը:

Լեւոն Չաւուշեան աշխարհում և երկ -
ուցի երաթանայինը քիտար. Ետարար
Միւրեանիցին: Ան կարճ մասնակցութեան
մէջ ունեցան է թերան ստեղծարարութե -
ան: Ընն ինչ զալանի և յալանի նա -
խորդին և ինքնութեանը համար նուալ
մը, որ վարկանքին էր նկատուած և իր
ստեղծանքին մասին, նուալանային լա -
րային ճանաչանք համար նուալ, համա -
նուալանային պիտի մը:

Մանքի մեծանային արքանայան և
անոր ջոկանք և նուալանայինը համար
զոյս ստեղծարարութեանը՝ վերջու Լ.
Չաւուշեանի ստեղծարարութեան մէջ
երկուցնայ և նոր կողմ մը: Միւրեան
մաւ ստեղծարար կը դրէ գործի -
քանին համարանային երաթանային, իսկ
այս մը ան կը քիտար ճանաչանք, իրով
— երկուցնայ երաթանային մարգին ներս:

ՃԱՆԱԿԻ ԹԵՐԹՈՒՆԸ

(181)

ՄՈՒՆԻԷ-ԿՐԻՍՏՈՒԻ

ՈՐԳԻՆ

ԺԻ.

ՓԵՐ ՄԻՋՈՅՆԵՐ, ՄԵՆ ՀԵՏԵՆԻԱԿԵՐԵՐ

Այս արքանային քիտար անմիտանի էր,
սակց զատ ինչպիսիս խառնութիւն չա -
նախորդները ըլլալով պէտք էր քիտար
քիտարին: Պարկիցում քիտարին զոյս
կը զոյսէր թալց պատանա մը չէր այս
քիտարին քիտար համար:

— Այս խալս Խիշ խալ է, հարցուն
քիտարին:

— Փրտանային խալ է այլ: Պարգաւս -
կըրտանալ աշխարհ յայտարարութեան մէջ
համարողութեան մը ըստ ըլլալով աղ -
խալը ևն հոս քիտար, իր բաւար ինչպիսի
կը ինչպիս. արքան, երաթանային, Ետար -
քիտարին կիտարէ:

— Ո՛հ, այդ խալս օրքան հանգիս պիտի
պատանալ ինչի մը ձեռք ու օրքան երաթ -
նայարան պիտի ըլլաւ:

— Սակայն աղբերը է ըսել թէ, չա -
րկն նախինքն հարապատար, ստանդ պի -
տի խառնուեցաւ:

— Բանախալս... ճանի որ սպառնով
մէ թէ պիտի կարգանան...

— Այդ պատմութեամբ կը խառնեմ... մա -
նային թէ միտարք որ ստանալան քիտ -
արին գործին ստան ճանի որ զիւրիկանի
պէտք անմիտ Արքային ստան խառնուեցաւ:
համար:

— Թոյգէ՛ք ճիտա՛ն: Ի՜նչ մասնակց ու -
նայ:

— Երաթանային — որ ժրից կը կուրէր
նիւնայ ամեն ինչպիսիս — գործանք ար -
մանի շուտանային երկու պիտի և մէջ -
ստեղ ու թիւրակ մը զոյս մը:

— Օ՛հ, ըստ Պարկիցումին ձեռքը ծը -
քար մը թոյգից արքով, պիտի տեսնէ թէ
լիք լաւ աշխարհ ևն:

— Երբ Պարկիցումն Թոյգիցը առաւ,
ամբողջ մարմնովը անուղ զոյս մը զոյս:
Ի՜նչ օգուտ: Մարք զոյսարան էլ է: Եւ

Վերջին լիքն, ու իր հայրենիքն վերջը

— Ներքին, ըստ, քանալ երեսուցար
քիտարին, ցուցուցանանք իսկ ուն պի -
տի կարէ: Լա... Հինք քիտար քիտար,
ճիշդ այ ինչի... Թոյգէ՛ք մը կը ըսան...
յալքիցուն է աշխա...:

— Մէկ խալով կամպատար դաստաւ
մը եղաւ: Փրիկն աշխարհ կը ստեղծին իսկ -
ին: Շատ լաւ կը համար: Պարկիցումն
պիտի կը խառնուեցաւ:

— Կրտ, ըստ, ինչ օրքան լաւ կը
ստեղծեցէ՛ք: ճիտա՛ն ժոյսն մը որ ևս այ
նորին էր նման կրտան մեկ յալքին:

— Ո՛վ յանձնապատասխան երեսուցար:

— Գրաւ մը կը դիէ՛ք: Կեղի՛ք, քան
երկրորդին խառնուեցաւ:

— Հիմ, ստա՛հ, անկարողութեան և այլ -
արքանեան և շատ պարզուեալ մը...

— Եւ այ լիքան որ պիտի յալքան մե -
կէ թալց կեղի՛ք: Զառանգէ կը մեծնի
հապա ը՛նէք:

— Եւ, ո՛հ, և քիտ մը վերջը դրա -
պին դաստարանի վերջին երկուցնային
թալց վերջանալ, օպի շարանի մը կը
խառնէ:

— Եւ այ. պատմութեան մէջ ըլլաւ և
ամեն պէտք կուրս կալ: ճիտա՛ն խալ:

— Եւ անուշտ ինչպիսիս որ Պարկիցումն
խառն ևն կ'առնէ՛ք, դուրս վալցեց և ա -
նկերուեցաւ:

— Պարկիցումն երբ առանձին մնաց, առ -

բորանի կերպով մարդեան: Թուրքից
մեծք առաւ, խառնով, մեծ խառնով
խառնեց, ինչպիսի թիւրակին ինչպիսի
վերջանք: ճիշդ այն ժամանակին որ մե -
կը կը վերադարձան:

— Ունեցէ՛ք սակէ քանակի՛մա, ըստ:
Փրիկ՝ երկու խալս քանակի չէք լիքնե -
լով: Հիմա զորքերուս նայեցէ:

— Վերջանալ մը կեղի՛ք, ըստ: Պարկի -
ցումն: Այս աշխարհի անցարտ քանիք -
նային պատուական պատմութեան, ինչ պիտի թէ
չալս զոյս կալ: Բայց ոչ, երեք սխառ
ունիտ կըր...:

— Եւ այ լիք սխառ ունիտ, որ իմ ամ -
բողջ անցարտութեան է:

— Ինչպիսի երեսուցար, ըստ: Պարկի -
ցումն խառնեց ճանաչով, յալքանային մը
է: Թուրքից ո՛վ պիտի տայ:

— Բայց քան զայս անուշտանային, որ
ուշտանային կը խառնեցաւ:

— Պարկիցումն կը հասարակ զոյս ժալ -
արի պէս նուստ՝ անդ խալի իրաւոր
և անուշտարութեամբ կը խառնար:

— Անպիսի խալը ընկաւ: Պարկիցումն
համարան իսկ շատաւ: Փրիկ երկու ձեռ -
քէն խառնեց:

ԺԻՒԼ ԼԵՐՈՒՆԸ

(Շար.)

“ԵՄԱՐԱՋ” Ի

ՅԻՆԱՍՏԵԱԿԻՆ ԱՌԹԻԻ

ՏՕՎԻԼ — Եւսարք Մարտիանի հին օրերուն յիշատակին, հին բարեկամ մը (Ե. Վ.) 300 Թր. կը նուիրէ:

ՄԱՐՍԵԼ — Տէր եւ Տիկին Աւետիս Մարտիանի 200 Թր. կը նուիրեն շնորհաւորելով յիշատակը:

ՆԻՍ — Գ. Հրանդ Աստուան ցաւը — թեան եւ յարստանութեան մաղթանքն — լով 100 Թր. կը նուիրէ:

ՄԱՐՍԵԼ — Վ. Բիւրիշեան 100 Թր.:

ՄԱՐՍԵԼ — Ծանօթ Մակարեան 100 Թր.:

Ի ԵՆՏԱԿ

Նիւն Տիկին Վահանեան եր գարնիկին, Հրանդ Սիլանիի մահուան տօնը առթիւ 100 Թր. կը նուիրէ ճշտապէս:

ՓՈԽԱՆ ԾԱՆԿԵՊԱՎԻ

Այլ Տիկին Սիրայիկ Գ. Բովմասեան ցաւակցութիւններ կը ներկայացնէ ոչ — րացեայ քննակ Պարսեմանի Այրիկին եւ ընտանիքին ու, փոխան մաղկեղանի 100 Թր. կը նուիրէ Կապույտ Սուշի Պեք ֆոնիկին կայսրին: (Ստանուլ ճշտապէս — էն):

Նոյն տօնը առթիւ Տէր եւ Տիկին Հաւսի — Յովսէփ Մահուան ցաւակցութիւն կը յայտնէ Տիկին Պրոքսենի եւ ընտանիքին պարգոյններուն քննակ Պար — մասեմանի մահուան առթիւ եւ փոխան մաղկեղանի 100 Թր. կը նուիրեն ճշտա — պէս:

ՇՆՈՐԱԿԱՆԻՔ

Պատեն Ս. Գրիգոր Լուսաւորը եկե — ղեցու չորսարժանութիւն շնորհակալու — ինամը ստացած է հետեւեալ նուիրները:

Ողբացեալ Պ. Գառնիկ Տալարուսեանի թաղման առթիւ, փոխան մաղկեղանի Գ. Վահէ Մաւթմիւն 20, Տէր եւ Տիկին Ե. Տորման 30, Վահրամ Վաղարշեան, Տէր Պողոսեան ընտանիքներ եւ Պ. Սուրէն Փափուցեան իրենց մօր Տիկին Վաղարշի Գառնիկեանի հօգուտ: Տէր Որդերայի առթիւ 100, Ողբացեալ Տիկին Մատու — եան Իսուհիի թաղման առթիւ փոխան մաղկեղանի: Մանուկեան ընտանիք 80, Պ. Ժան Եփրատեան 50, Ողբացեալ Պ. Գարեգին Քէնդիկեանի թաղման առ — թիւ: փոխան մաղկեղանի Քէնդիկեանի թաղման 100: Տիկին Սուշի Գառնիկեան 10, Պ. Վարդէս Մոսեան 50, Պ. Իսա — իէ Գարեգին 100, Տիկին Աւետիս 50, Պ. Գրիգոր Թիւթիկեան 20, Պ. Եր — անեան Համարձում 10, Պ. Նազար Գա — րնեան 10, Աւետիսեան ընտանիք 50, Տէր Երեմիական ընտանիք 25, Պ. Օսանն — ան Կարապետ 25, Այլ Տիկին Գոյեղեան 20, ԺԻՒԼ — Ա. Սէնթ — Անթուան 50 Թր.:

le voyage en grèce

Mayda BERBERIAN
6, rue de l'Echelle PARIS 1
tél 260 30 20 et 260 67 34
de 9 h. à 19 h. tous les jours

Chaque Samedi et Dimanche du 21 Juin à FIN SEPTEMBRE

SPÉCIAL - CHARTER

Paris - Athènes - Paris
800 Fr.

YASSOU A NOS PRIX GRECE

INTERGEO-NOUS POUR D'AUTRES CHARTERS

ՅԵՐ ԴՐԱՄԱՐԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՀԵՄԱՐ

Կիսնդէ՛ք ՄԱՅՏԱ ՊԵՐՊԵՐԻԱՆԻ

LE VOYAGE EN GRECE

Ամէն օր ժամը 9-ից 19

ՀԱՅ ԿԱՐՈՂԻԿԷ

ՄԱՐՍ ԵԿԵՂԵՑԻ

13, Rue du Perche — Paris (3e)

Կերակր ժամը 11ին մայնարք պատ — րաղ Աստուածամայն վերափոխման տո — նին առթիւ եւ Խաղաղօրհնէք:

Կը պատարալէ ՆԻԿՈՂՈՍ Ե. Վ. Քէ — ՀԱՅԵԱՆ

Ի ՆՊԵՍ

ՄԱՐՍԵԼԻ

ՄԱՐՍԵԼԻ ԵՆՏԱԿ

ԺԺ. ՅԱՆԿ

Տիկին Ջորջին Քէլիշի (Այնթուրի), Արարդ եւ Հաղանդ Գէլիշեաններու յի — շատակին համար՝ 5-000, Ալին Ծանօթի — քան (կը սուրկեն հասոյթէն) 945, Եւ — քարեան (Վէնիսպոլի) 50, Կիւզիկեան (Մուկոյ) 50, Վաղդէ Համարձումեան (Էյա) 100, Գարեգին Զաւարձումեան (Էյա) 100, Գարեգին Զաւարձումեան (Էյա) 100, Գարեգին Քիւնդիկեանի յիշատակին հիկին Արժեւորի Քէնդի — քան 100, Պ. Մարիս Աւետիս 50, Աւետ — անի ընտ. 50, Տէր եւ Տիկին Թիւթիկեան 30, Երեմիական ընտ. 25, Կարապետ Օ — անեան 25, Գրիգոր Թիւթիկեան 20, Թա — քուի Շէլիշեանի յիշատակին Պ. Գա — րարդ Պրոքսեն 10 Թրանք:

Գաւար՝ 6-685

Նախկին դամար 103-900

Քուշ. դամար՝ 110-585

ԱՍՏՈՒԱԾՄԱՆԻԸ ՊԵՆՏՈՆԵՆԻ ՄԷՋ

Եւսարք, Օգոստ. 16, ամբողջ օրը Պեկ ֆոնիկին Կապույտ Սուշի կայսրին:

ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԻՍ

Հեռագրային թիւն է — (82) 33-05-61

ՖԻԼՍԻ ՅՈՒՅԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԷՎԻԱՆԻ ՄԷՋ

Օգոստ. 14ին, Հինգալիքի ժամը 21ին եկիւնի ՕՔԷ Ռուսայի արանին մէջ պի — տի ցուցադրութի ՍԵԲԱՆԵՐԵՐԻ Ֆիլմը «Հայաստան համարգրութեան» վերա — րիւնայ եւ անդիպ ֆիլմ մը Գաւարձի վե — րալէ: Նոյն առթիւ Եւսարք կը ստա — րալէք եր զԵՐԷ:

«Le Voyage en Arménie»

ՆԱԿՏ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապույտ Սուշի Սեպարի մամանճուրի պարանձուդը Նոյ. 22ին:

ԱՍՏՈՒԱԾՄԱՆԻԸ

ՄԱՐՍԵԼ

ՄԵԼԻ ՄԱՐԿԻՐԻ Ուրբաթ 15 Օգոստոս ՄԵԼ ԼՈՒ ԿԻՐԱԿԻ 17 Օգոստոս Հանդիսարք պատարալ եւ իւրաղ — օրհնէք, կը պատարալէ Ծանօթ Խաւ — րի քնն. Տէաեան:

ԼԻՈՆ Ա. ՅԱՎՈՐ

Օգոստոս 17 Կերակր առաւուս Աստա — ւածայն տօնին առթիւ. տեղի պիտի ունե — նայ Հանդիսարք պատարալ եւ իւրաղ — օրհնէք: Կը քուսկորի Լիւնի եւ քու — րակից Հայ ժողովուրդը: Այս առթիւ կը ներարք բարեպաշտ աղայիկներ — ր շնորհան ընդէ իրենց մամանցութիւ — ր եկեղեցւոյ պաշտօնութեան համար:

ՄԵԼԱՅԵԼ ՄԱՐՍ ԵԿԵՂԵՑԻ

Լաւթիկայ Ս. Կարապետ մարտի մէջ 30 իւր Լաւթիկ Ռոյն, վերափոխման տո — նի Կարապետի 15 Օգոստոսին Ուրբաթ՝ Մատուանի երկրորդ տարեկանին առ — թիւ, պատարալը կը մատուցեն եւ քու — րակէ Արեւմտեան Եւրոպայի Հարապ — տակա Պատարալ ՍԵՐՈՒՄԷ ԱՐԳՎ. ՄԱՐՍԵԼԻԱՆ:

Յիւ Ս. Պատարալ կը կատարուի հո — րհնակարգ եւ առանցական խաղաղ — նէք:

Ժամը 13ին կը պատարալ Պատարալ Ուր — րացեան հօր եւ իր չափաւորեալ տեղի Կա — ռեանայ հայ Լաւթիկային Մին ժան Քալի ծովաւորաց ԲԻՆԷ Հալիկան մարա — րին մէջ: Մալի մամանցութիւն 50 Թր. արժանապաւնի խաղաղութեան Լաւթիկայի Կա — րարձումեան եւ Մալի Եկեղեցւոյ խա — տաւորութեան ծառ, եւ Նոյն օրը տեղ — ւոյն ժամը:

Մարտի 17 Մալի Եկեղեցւոյ մէջ վերա — փոխման տօնը կը կատարուի 17 Օգոս — տոսին օր: Կը կատարուի եկեղեց — ւորական Հանդիսարք Պատարալ եւ քու — րաց, ապա խաղաղօրհնէք: Սկզբ ժամը — րութեան 8 Ս. պատարալը 9-45, քաղդ 11ին խաղաղօրհնէք եւ հոգեհանգիստ 11-50ին:

ՏԵՍԻՆ

Տէաին եկեղեցւոյ անուանակոյնութեան Մարք Աստուածամայն տօնը ժամը 10ին ինքնատակ Բ. Գաւարձիկի ռաբանութեան զոհ Վալտանի Հալիկան հոգար — քին: Ս. Գրիգոր Լուսաւորի եկեղեցւոյ հոգարձումեանից քրոյրը կը քուսկի — Վալտանի եւ շրման Հայրիկին: Վերա — փոխման տօնին առթիւ պատարալ եւ խա — ղաղօրհնութիւն, 17 Օգոստոս Կերակր:

ՎԱԼԻԱՆՍ

15 Օգոստոս Ուրբաթ՝ հոգեհանգիստի արարգութեան կհօսեն առաջ ժամը 10ին ինքնատակ Բ. Գաւարձիկի ռաբանութեան զոհ Վալտանի Հալիկան հոգար — քին: Ս. Գրիգոր Լուսաւորի եկեղեցւոյ հոգարձումեանից քրոյրը կը քուսկի — Վալտանի եւ շրման Հայրիկին: Վերա — փոխման տօնին առթիւ պատարալ եւ խա — ղաղօրհնութիւն, 17 Օգոստոս Կերակր:

ՇԱԽԻԼԻ Ս. ԿԻ. ԼՈՒԱՍՈՒՐԻՅ

Այս Կերակր առաւուս Աստուածմին եւ Խաղաղօրհնէք:

ՎԱՐԱՐԱՅ Ս. ԽԱՅ - ԱՐԻՍԻԱԿԻ

Այս Կերակր առաւուս պատարալ կը մա — տուցար ժամը 10-30ին: Յաւարտ պատա — րալի խաղաղ օրհնութիւն:

ՊԵՏԼԻ Ս. ԳՐ. ԼՈՒԱՍՈՒՐԻՅ

Այս Կերակր առաւուս ժամը 10ին, հա — զաւարտ պատարալ վերափոխման տո — նին առթիւ:

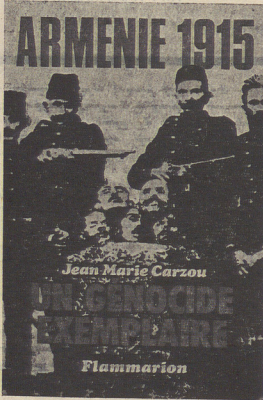
Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ ԳՐԱՐԱՆ

51, Rue Monsieur-le-Prince — Paris (6e)

ՓԱՎ Է ՕԳՈՍՏՈՍԻՆ

ԿԸ ՎԵՐԱՎԱՏՈՒՆ ՍԵՑՏԱՐԻՆ 3ԻՆ՝ ԶՈՐԻՏԵԱՐԹԻ

ՈՐՈՒՄԸ
ԿՐԱԿԻ
ՕՐԱՌՈՍՈ
13-17
VENDREDI
DIMANCHE
13-17 AOUT
1975

HARATCH
LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPÏK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS
— Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 571027317 A.R.C. PARIS

LE NUMERO 1.20 F.

ՀԱՐԱՇԱՆ — ԹԻՒՆ 13-368

Օ Ր Ա Ք Ե Ր Ք
ՀԻՄՆԱԿԻՒՆ ՀԱՄԱՐԷ ՄԻՍԱԿՅԱՆ

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

ՖԱԿԱՆՈՐԻՒԿԱՐԻՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա Տար. 170 ֆր. Հոսար 1 ֆ. 20
Արտաստանման Տար. 200 ֆր. Վեցամսայ 90 ֆր.

51e ANNÉE — N° 13.368

ՕՐՈՒՄԸ
ԴԵՊԵՇԵՐԸ

ԵՐԵՎԱՆ ↔ ՓՈԼՏԱ
ՀԵՐԱՏՏԻՂ

ԵՐԵՎԱՆ (Արմենիայի Օգոստ. 8)

ԱՏՈՐԵՐԿՐԵՑԱԾ ԶՈՒՐԵՐՈՒ
ՕԳՏԱՆՈՐՈՒՄԸ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԶԱԽԸ
ՏԱՐԱԿԱՐԹԻՒԷ

ՀԱՐԱՇԱՆՈՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՆՀԱՐԱՇԱՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՍԻՆ

Վե՛ր ժամ տեւեցին Փրանսական ձախի
կեղ կառավարչական խառնուրդին —
Այդ փորձերիցան տաղանային ժառին,
թույնը ձամար կաղ գեղեցիկ մը: Ժա-
պըր փառաբան էր ձամայնավոր կու-
սակցութեան հրաւիրող բաց ցարս —
գրեթեք յերկալ չէին: Նիստին վեր —
խորհրդեան է միայն որ Մառտէ Հոնդի
հանգի, մինչ Միկելան Լուստրոն իր
հարկերը կը ձար, ուր իրեն երկու տո-
նոսն ձեռնարկ կընէին հրահանգներ առ-
կա: ձամար: Այն հանգիկաւորին խառն-
ուրդին կընէր առանց էր ձամայնավոր կու-
սակցութեան որ միտաւորով որ կարելի
կըլլայ մէջ ձախս կապել Փարիզի
հիւ, բայց ա ուր ք ե ի քան է Գա-
մալէն ինչ ըլլաւ, ինչպէս է սեւեւ աղաւա-
տը քաղցողին ու աւարերը ընդունել
ձամայնավոր բոլոր տեսակները: Ծառ
պղլ է որ կարելի պիտի չըլլար, իտիկի
կուրսի Քառնապատեմութեան մը որ-
քան Փարիզի թրուղի, քանի փորթու —
թուրդն աղաւաղը ըսեց ցոյց առաւ
ձամար թէ բացի ընտրական շահերէ, հա-
մայնավոր եւ ընկերակցական երբեք չեն
կար ձամայնայն ըլլալ չիմտանք չորս —
թուր շարէ: Ներկայիս ընկերակցական-
իդ բարձր եւ Մ. Ստաքսի իսկ հա-
մայնակները Ալքիստ Բուժային: Անէն
դրանային մէջ իրեն յառակողական է
որքէն պատրաստուած դեղեցիկ, զոր յա-
նուն երեկ կուսակցութեանց կարգից հա-
մայնավոր Բաղադրական Բիւրոյի անդա-
մակ լուսաւ: — Միտաղը ստապիւ: —
Ինչպէս զիջարեան մարտիչ երկրին մէջ,
որքէն վերին ցոյցարեութիւնները Հիւ —
Կիւն մէջ ժամանակաբար պիտի կեր-
պի էր հարաւանին համայնակները, որ
կուսակցութիւնները, որ աւարերը
իմաստասեր ունին Փորձերային կա-
րգիական զարգացման ծաղուրդին շարէ,
համայնակը եւ իսկ իսկ ինչպէս չեղաւ չը-
կաւ: ձամար այն ստորագրականութեան
իդ որ կալ այլ երկրէն զեմեկորս ու
հիւսն ձամար իրենց մերժեցանք եւ զոր-
եկուցութեան ձամ բարեքը գտնուի: —
Ե ընկերակցական կուսակցութիւնը,
հալ — արմատականորէն զարմուծ, հա-
մայնավոր կուսակցութիւնը, ստանց հա-
մայնակ մէջ ըլլաւ փորթուրական
ձեղի գործերուն, կը գտնեն թէ Ապրիլ
մէջ ընկերակցութեան մէջ, սկիզբը միա-
յան կուսակցութեանց եւ շարժումները
էր պատճառով չէին զարմուծները
կարգաբար էր զին Փարիզի իրեն
կարգաբար էր ընդ այնպէս որ կաւա-
թութիւնները եւ քաղաքական կենսիկ
որքէն ճառարան մարդկայնորէն զե-
րոր ճառարանին մը փողովակայն կերպով
դրանայնուած փողովակայն անմասն —
թուր մէջ կըլլաւ: Զախ — արմատաւ —

Անոնք որոնք գտնուած են Արալի
յանքերուն, նկատուած կըլլան որ քարերն
արեւակէզ եւ հորմահար թաղարարութեան
մէջ կը ըլնին յորդառատ շարժումները:
Իսկ ըստ ըստ ըստ ըստ ըստ ըստ ըստ
300ական թուականներուն այցելելով Հա-
յաստան, զայն կըլլած է Հերի քարերու
պատմութեան: Ստան, ջիւն, հանդը ջա-
րը ճեղքումով ընդերքէն կը յարկէ վաշ-
կանը 30-35 լիթր շարժարարութեան: Ա-
նոնք զորաւոր ապրիլները չեն, որ ըլնած
են դիպի ջուրի ճարտ. հողերը: 150-300
միլիոն խորութեանը ջրերները փորած են
ջուրի երկրորդանիւնը:
Զայն ընդունուած էր որ Հայաստանի
ջուրի պաշարները սահմանափակ են:
Ծառայող նկատուած են ինչ թէ շատ
գործնական ճշմարտութեան ունեցող բոլոր
գիտնականը, ջրամբարներն ու աղ —
կանները: Իսկ ջուրի պահանջը հնարահան
կ'անին: Զուրէր անհամար է քաղաքին —
րուն եւ գիւղերուն, ըստ ըստ ըստ ըստ
պաշտող արդիականութեան եւ գիւղա-
յան տեսակութեան ձամար: Հրամայելն ու —
պարենուր ընդերքի խորքէն պահուած է
ջուրի արմատիչ ծով մը: Բայց հարցն այն
է, որ ինչպէս պէտք է դուրս հանել այդ
ջուրերը:
Հայաստանի հողամասի կէսին աւելին
ժամկետային է հրաբխական լուսնորէն
ըրբ չըլլաւ մէջ, որու հաստատուելը ըր
հանդէ 2005ին մինչեւ հարցը միւրիկ: Դու-
րի շարժումային ձեւակալի շարքեր, կու —
սակցութեան եւ կազմած են հակադաս ջր-

բանի զանգուածներ, գետահովիտներ:
Այդ Հրահանգէն, օրինակ, իրենց սկիզբը
կ'անեն Հայաստանի ծառայող ապրիլներ —
ըր՝ Այդքը լիճը, Գուրիքէրը, Կարա —
սուսանի, Գառնի եւ այլն, որոնց ջուրի
յորդուրը կը համար ժաղիկանը քանի որ
հարցը լիթրէ:
Յժէ հարցաւ եղանակներով յաղորդի
որոնք ջուրով ժամկետաւ հովիտներու եւ
անոնց ընդգրկումին աւելի բարեկարգատ
մասերու շարքերը, ապա կարելի կ'ըլլայ
կայուն լիճակ ունեցող աղ հոր հո —
սանքները մատակարարել Հայաստանի
քաղաքներուն ու ընտանիքներուն: Այն-
պէս երեւելութեան կուտայ լուսնուր: Ինչ-
պէս իրենցին, այնպէս ալ միւս քաղաք-
ներու ընտանիքները խմելու բարձր —
րակ ջուրով ապահովուի ինչպէս:
Հաւանքով մեծ չըլնուի մէջ ջուրի
յառաջանքի ման խոլիներով զրաւած են
երեսունի պիտակայն համայնականի, ջր-
արկին հարցերու: Դիմարկուցութեան գիտ —
նականները եւ Հայաստանի երկրաբա-
նութեան վարչութեան արշաւանները,
որու ընդհանուր գիտական զիջակարն է
Փրոֆ. Սողոմոն Գալեան:

Ք
«ՔՐԱՒԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ԵՐԳՁԱԿՈՒՄԻՐԻ ՄԱՍԻՆ»

«Քրաւաքի մէջ զերբ եւ կեանքը
կընդգրկող յօդուած մը կ'ըստ է Իման
Վերլովսկի, անդրադարձնելով Հայաս-
տանի պիտակայն երգչախումբի վերջէ եր-
կու երեք տարուան գործունեութեան:
Յօդուածագիրը եղած է երգչախումբի
կիւրճիկ Մակուային մէջ տուած հա-
մարկները, որոնք յաղորդութեան արժա-
նաբեր են: Համերգներու երգչախումբին
մաս կազմած են՝ Զորէի Վերլովսկի, Կիւնի
Կիւնի «Քրաւաքի» հաստատութեան,
Հենարիկ, Գալի, Վերլով, Զառէի
ստեղծագործութիւնները, ինչպէս նաեւ
Կոմիտասի եւ Փարիզի վերջերը:

Իսկ պատճառով միայն ռազմական
խաղ մէջ, կարելի է նկատել համայնա-
կայն այն շահաձեռնութեան:

Դանի մը տղով

Վիժիժիժի աղաւթութեան վերջնային
պաշտականաւ զարմա. Փրանսայի մէջ,
որ չըլլաւ ըրբ որ Պաշտականութեան մէջ
յուս էր տեսնել գործնականութեան վերջին
հարաբերակը:

ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԵՋ ԵՐԳՁԱԿՈՒՄԻՐԻ
ԵՐԳՁԱԿՈՒՄԻՐԻ 3 մեծեւ 20 վերաւոր կայ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ գիտնականն դատարար
այս վերջերի կը գտնէ կարգաւոր կին
գիտնուր մը, 19 տարեկան, որ կապ հա-
ստատու է ՄԱԿԻ առաջնորդի գիտնուր
մը հետ եւ թշնամի հող անցած է (Սի-
նայի հանգիստը), լեկուր իր պաշտօնը, եր-
կու գիշեր յաղորդարար: Երեք տարա-
ստանութեան տակ է այս գիտնուր որ չը-
կուցած է իր կայուն գիտնականութեան
ստակաւորութիւնները:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ մէջ Օգոստոս 18 Եւսեպ
կար մը ապրանքներու գիշեր պիտի
բարձրանան: Անոնց կարգին տեսնու-
թաւքէն, երկրաբանական գործիչ —
ները եւ — կային:

«ՕՐԶԵՆԱԼ ԵՍ
ԳԻՒՐ Ի ՎԱՆԱՅՍՍ...»

Մարիա՛մ, այն անկողնին վրայ էր
ծնարար
Ու ես ապրեցի, գարգիւ վրայ
ծննդադիր,
Համարեմ խաճ երակներ
Այդ մեղմութեւ՝ որոնցմէ լուս կը ծնի,
Մարիա՛մ, տա՛մ շրթունքներու տակ
կը գտնեմ
Եւսի մ'ար, լուս, արիւնք անպ անպ
կը լինէ:
Այն գիշերին՝ երբ մարդը այդ բարձին
վրայ
Անկողնօրէն լեցանգ՝
Մտցի հանգիքին բաղիկ, եւ բաւան
համոզմէն
Գրքովիմ մ'առաւ Բաւմերի ի վար
հասցաւ,
Եւ կուտարիւնը մեղաւ
Արգանից մէջ եւ աշխարհը երկնաբայ,
Այն գիշերին՝ Բարձրութեան կոպիւրդ
Մ'արը ծնեց, դան եղար
Հեղափոխար, լուսնայն,
Զիւնափնտար դան աղաւանակ եղար՝
Որ արեւուն տակ կը լինում՝ կ'երթաւ
Բայնին վրայ շինուելի...
Կը գիտնեմ, արդ, Բարձրիկ ինչու
գիւմիլի
Եւ բաց շապիկի մէջն ծնեցի:
որոնց մէջ
Կը բաժնորի կեանքս եւ դան
Բաժնորի վրայ մ'ար կ'ըլլաւ:
Մե՛ն իր գարնին մ'արքայի՛ն՝ ես
կը գտնեմ
Տրափիւնը մ'ան իմ սրբութե
— Բարձրութե՛ն արիւնքս մարդկին՝
Որան բաւանը կ'արքային զիս եւ Բեք
Եւ սերն է մեր երկուսին:
...Օրինակ՝ ըլլաւ, Մարիա՛մ,
Դու՛ն որ անմահ գործով
Կոպիւր ինձի՛ կուտաւ, եւ Բարձրիկ՝
ուրիշ

Ոսկի մ'առաւ կը Բաւմա,
Դու՛ն՝ որ կ'ըլլաւ ամենէն
Մաքաւր ակում՝ ակումներն բեղնաւոր,
Ու ամենէն լոյնաւ Բարձրիկ՝ բարձր
Թաղարկութե՛ն շուրճին:
Օրինակ՝ ըլլաւ յալանան:
Դու՛ն՝ որ, զգցիմ, կը կըրնեմ
— Եւսեպիմ մէջ ինչպէս մարգրիտ մը
աղին —
Աստուածապիկ մարդը իմ իմ այդ
արքային
Օրինակ՝ ըլլաւ, Մարիա՛մ...

ՊԱՆԿԻՆ, ՎԱՐՈՒՄԻՆ
«ՄԱՍԻՆ» լուսնային տոնին առթիւ «Յա-
ւա՛նք» լուսն ի տեսնել Ուրբար (Տարապի-
րի): Խնդրարարան բաց է Տարապի: օր:

ՍՍՏՈՒՍԵՆՈՒՆ

— 0 —

ՓԱՐԻԶԻ Ա. ՅՈՎԼ. ՄԿՐՏԻՑ
ԿԻՐԱՄԻ, 17 Օգոստոս, Տոն է մերս —
փոխան Սուրբ Աստուածամանի:

Այս առթիվ Փարիզի Ս. Յովհ. մկրտա-
նի Մարկ եկեղեցույ մէջ եւ ծառայութի
եպիսկոպոսական Պատարագ:

Յատարա պատարագի, կը կատարուի
ԱՄԱՂՈՒ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ:

Սկիզբ ժամերգութեանց՝ ժամը 8-30ին.
Սուրբ Պատարագ՝ ժամը 10ին:

Երկուշաբթի, 18 Օգոստոս, իշխանակ
է Մեակեց:

Նոյն եկեղեցույ մէջ ժամը 10ին կը մա-
տուցուի պատարագ եւ յաւարտ պա-
տարագի կը կատարուի ՀՈՒԿԵՆԱԳԻՍՏ
Վասն Համբոյս Ննջեցեց:

ՎԱՄԱՆՍ

Իսկ Աստուածամանի տանի առթիւ Վա-
րսիսի Ս. Գրիգոր Լուսաւորէի եկեղեցույ
Հոգաբարձութիւնը սիրով կը հրաւիրէ
Վարսիսի եւ քիւնէի Հայրիկները: Վերա-
փոխան տանի առթիւ պատարագ եւ խա-
ղապարհութիւն, 17 Օգոստոս կիրակի:

ՇԱԽԻՒՍ Ա. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՑ

Այս կիրակի առաւօտ Աստուածամանի եւ
կաղարկութեան:

ՎԱՐԱԳՅԱՆ Ս. ԻՍԱԶ - ՍՈՒՆՈՒՎԷԼ

Այս կիրակի առաւօտ պատարագ կը մա-
տուցուի ժամը 10-30ին: Յաւարտ պատա-
րագի խաղաղութիւն օրհնութիւն:

ՊՈՍՏԻՍ Ա. ԳՐ. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՑ

Այս կիրակի առաւօտ ժամը 10ին, Հան-
դիսաւոր պատարագ վերափոխանաւ ու-
նի առթիւ:

ՀԱՍՏԵՒ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Առձանդուրդի առթիւ, Հասցէի փոփո-
խութեան դիմումները պէտք է ըլլան
ԳՐԱՒՈՐ, փոփոխութեան 4-5 օր առաջ,
տարով ՀԻՐ եւ նոր Հասցէները եւ կցելով
5 Փրանքի դրոշմաթուղթ:

Վարչութիւնը ցաւով կը յայտնէ սա-
կարի թէ արձակուրդի առթիւ, Հասցէի
ոչ մէկ փոփոխութիւն կ'ընդունի ԻՍԱՒՈՐ
Համար, ուր թղթաւարը չափ աւելի ան-
կանոն ըլլաւ զան ծրանաւ, կարելի չէ
զոչհասցեւ տալ րաժանդակներուն:

ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ԵՍԽԱՄԱՆԻ

Հ. Յ. Դ. ԹԱՆԳԱՐԱՆԻՆ

(Այլեւսըսեալ տարիս)

Հայտնի է մը (Պէտքութեան) 40 տարւոյ,
Հայէ մը (Պէտքութեան) 30 նրանց:

ՇՆՈՐՀԱՎԱԽԷ

Պաշտօն-Ստալի Ս. Յակոբ եկեղեցույ
Բաղական խորհուրդը շնորհակալու-
թեամբ ստացած է ի նպաստ եկեղեցույ:

Տէր եւ Տիկին Ոսկան՝ Արշակունի Հո-
ղեհանդեսին առթիւ 20 Փր, Պէտքան ըն-
տանիք՝ Ձիւնկերկանի, Պէտքանի եւ Կիւ-
նանի Հողեհանդեսին առթիւ 100 Փր, Տիկին
Յապէշ Արքայմանեան 10, Մատա
Տափրեանի Քաղման առթիւ՝ Տէր եւ Տիկին
Քեօտեան Վ. եւ Յակոբեան ըն-
տանիք 50ական, Նոյն առթիւ Տէր եւ Տիկին
Քեօտեան — Քուստա, Տէր եւ Տիկին
Փարսեան, Տիկին Շահինեան 20ական, Տէր եւ
Տիկին Գապարեան 10, Գալուստ
եան Հողեհանդեսին առթիւ Տէր եւ Տիկին
Շահինեան 50, ալ Տիկին Դա-
րսեան 10 Խաչիկ Գալուստեանի եւ
Տիկին Քէշիկեանի պատկին առթիւ Պ.
Պոլոս Պոլոսեան 30 նրանց:

ԿԱՍԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապուց խաչի Սեւրանի ժամանակի
պարահանդէսը Նոյն, 22ին:

Կապ. Խաչի Լինի ժամանակի տարե-
կան պարահանդէսը Նոյն, 15ին, Ետապո-
նիէն:

Restaurant

LA CAPPADOCE

3, Rue Marivaux

(derrière l'Opéra-Comique, Métro Richelieu-Drouot) Tél. 742-83-65

annonce à son aimable clientèle qu'il restera ouvert pendant le mois
d'AOUT avec un menu touristique.

A PARTIR DE SEPTEMBRE

il présente son nouveau décor au premier étage et souhaite bonnes vacances
à ses clients.

Imprimé sur les Presses
du JOURNAL «HARATCHE»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

VISION NOUVELLE

6, Place des Etats-Unis, PARIS

ŒUVRE GRAVÉ DE

CARZOU

JUIN / OCTOBRE

ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

ՄԱՏԵՆԱԳԱՐԱՆ

ՈՒՍՈՒՄԱՐԱՐ ՀԱՄԱՐԱԳՈՒԹԵԱՆ
ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Հ. Բ. Ը. Մուրեան Նալաքեան Մա-
տենագարանի վարչութիւնը, առ ի դի-
մումներն կը հարգուի ընթերցանող Հա-
մարակութեան թէ՛ ընդառնելով պա-
տասնմանի եւ տեղույս ուսումնասիրու-
նելու փափաքին, որչաժ է Մատենա-
պարանը բաց պահել Օգոստոս ամիսը:

Հետեւեալ Մատենագարանը փակ կը
մնայ Սեպտ. ամսուան ընթացքին տարե-
կան արձակուրդի առթիւով:

Հաւաք — Նալաքեան Մատենագարան
11, Սեղաւոր Աղադի
Փարիզ 16րդ

Երթեւեկի համար իշնել Աէքրո Փառի

ՇՆՈՐՀԱՎԱԽԷ

Պոստի Ս. Գրիգոր Լուսաւորէի կէ-
ղեցույ Հոգաբարձութիւնը շնորհակալու-
թեամբ ստացած է Հետեւեալ նուէրները:

Տիկին Քիւրեան 20, Տէր եւ Տիկին
Քաշեան 50, Տէր եւ Տիկին Քիւրեան
եւ զաւակները 20, Պ. ժառ Քիւրեան
եւ 10, Պ. Միւրիքեան 100, Արքայա-
Պ. Յովհաննէս Ներսիսեանի Բաղման ա-
թիւ փոխան Տաղիկեանի Տէր եւ Տի-
կին Արամ Տէրտեքեան 10, Տէր եւ Տի-
կին Ռուբէն Ասրիկեան 50, Արք. Տիկին
Ս. Մանուկեան 20, Արք. Տիկին Եկեղ Ներ-
սիսեան 100, Պ. Գալուստեան 50, Պ. Մանուկեան
ժամը 20, Պ. Պարսե-
ան Խաչի 20, Տէր եւ Տիկին Ճաւաթե-
անի Քորոս 50, Տէր եւ Տիկին Քիւրեան
10, Պ. Աւէրեան փան 50 նրանց:

(Նալ.)

APPEL URGENT

A nos compatriotes commerçants, artisans,
industriels et même aux particuliers:
Notre association sollicitée par de nom-
breux demandeurs d'emploi, lance un
appel pour faire face à cette situation
d'urgence.

Adressez vos offres, directement à notre
siège social: A.A.A.S., 77 Rue Lafayette
Paris (9e), Tél.: 878-02-99.

Notre service entièrement bénévole, vous
mettra en contact avec les intéressés.

X

ԿՈՉ

Ազգայիններն եւ Անտարակամ

Հաստատութիւնը ՏՅՈՒՆՆԵՐՈՒ

Վերջերս, Արշակունիում դրանեւ-
րի ունեցաւ, զորմաթիւ դիմումներ, զա-
նազան երկրներէ ծրանաւ պաշտօն
ընթացիներու կողմէ, դատական ակա-
ցութեան եւ օրապահիկին տալահով
դրուած մը Հայթիպիւր համար:

Սույն պաշտօններէ ոմանք կ'ապրի
պահանջներու մէջ առջ դիմում:

Անտարակամի Օգնութիւնը ցանկա-
խառն կըսէ կ'ենէ մեր Հայրենակիցնե-
րուն ու տաւարակամ Հաստատութեան
անօրէններուն, որ ինքան ունենան իւ-
րիշխաններու պարագան եւ արժանքն
իրենց նիւթներն եւ արարչական ակա-
ցութիւնը դիմելով Արշակունիումի դա-
տական վերաբերեալ Հասցեով:

Կանխա. կը յայտնենք մեր արտադրի
շնորհակալներ:

(ԿՆԹ)

ԺԱԲ ՇԵՆՆԷԼԷՔԵԱՆ Կ'ԱՌԱՋԱՐԿԻ ԶԵՂԻ

ՃԱՄԲՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Գործակցութեամբ

AÉROFLOT et INTOURIST

Գին, մաքր գլուխ Մարտիլէմ.—

2.800 ֆր.

ՄԵԿՆՈՐ

Սեպտեմբեր 5
Սեպտեմբեր 19

ՎԵՐԱԴԱՐՁ

Սեպտեմբեր 18
Հոկտեմբեր 2

2.500 ֆր.

ՄԵԿՆՈՐ

Հոկտեմբեր 3
Նոյեմբեր 7
Դեկտեմբեր 26

ՎԵՐԱԴԱՐՁ

Հոկտեմբեր 16
Նոյեմբեր 20
Յանուար 8, 76

ԱՅՍ ԳԻՆԵՐՈՒՆ ՄԵՃ ԵՆ.—

- Օդանավային ծախսերու քիւնը՝ Մարտիլ — Երեւան — Մարտիլ
- Օդանավային ցանցով Երեւանից
- Բնակարանի նիւթ, հողից սեմեյանք, Ա. կարգի պանդակ
- Անդրաշխարհի քիւնը
- Սեպտեմբերին Երեւան, Երեւանի
- Պաշտօնի Մարտադրագրութեան — Գաւառ — Գիւղար — Սեւանի ին

ԿԱՐԴԻՐ

ԱՐՁԱՆԳՈՒԹԻՒՆ ՆՈՒԱՋԱԳՈՐԾՆ ՄԵԿՆՈՒՄԷ ԱՄՍ ՄԸ ԱՌԱՋ

Renseignements et réservations:

toutes agences HAVAS VOYAGES

et AGENCE CHELEKIAN

87 La Canebière
13001 MARSEILLE
Tél.: (91) 50-89-12

Lic. 97

ARMÉNIE 1975 ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Départs chaque mois:

du 6 au 20 Septembre

du 25 Octobre au 8 Novembre

du 4 au 18 Octobre

du 20 Décembre au 3 Janvier

à partir 2580 F

Pour les jeunes de 16 à 35 ans deux voyages:

— du 2 au 16 Août

— du 6 au 20 Septembre

Demandez nos brochures détaillées

Logement première classe, hôtel ANI ou ARMENIA à Erévan en pension
complète et excursions quotidiennes.

Renseignements et Inscriptions

A PARIS

Sonia Cournyantz

mondotours

2, Rue de Sèze — 75009 Paris — Tél.: 266-50-12 073-32-64

A LYON

Varoujan Sarkissian

sevan voyages

50 Cours de la Liberté — 69 LYON Tél. 60 13 66

A MARSEILLE

Dicran Casarian

61, rue Paradis — 13 Marseille — Tél. 54 07 51 et 93 36 19

Licence Voyages: A. 721.

գրեցին, 1891, 1897 թվականներում «Քառի նորակիսիկեր եւ իրաջանք» գիրքերը, ցուցադրութեան դրոսում են նա հիւղիկաւի Հայոց Հասարակական ընկերութեանը, Պաքսի «Աշխատեն» տպարանի լոյս ընծայում «Ծարպաղողը» եւ «Զարդը» իրերը եւայլն: Առանձին րաժիւ թը կը կարդեն Մօփաանի ստեղծարարութիւններ, առաւելէ եւ ալ լեզուներով խաղցանաւթիւններ:

“ՅԱՌԱԶ” Ի

ՅԵՄԱՌԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌՈՒԹԻ

ՇԱՌԻԼ — Պ. Գարուջեան Ժամագրան 300 Ժր. կը նուիրէ և տարեկան մը ձմառաւջ Տիկին Անէլ Տէր — Մէրկէրեանի (Մարտէլլ) :

×

ՊՐՈՐՈ — Կապույտ Խաչի մասնաճեղքը կուգայ շնորհաւորել ձմառաւջի գնահատելի աշխատանքները աշխարհի տարեկան ձմառաւջի փաշտոն վարել և կը մտցնէ իրեն երկարատեւութիւն որ մեղտանի միշտ յարաւել և այս առթիւ 300Ժր. կը նուիրէ :

×

ՓԼՐԻԶ — Խորով Վառանի 200 Ժր. փունջ մը շահաւորմի համար Շառալը Միտրեանի շնորհակալ :

×

ՀԱՄՊՈՒՐԿ — Պ. Հմայեակ Բաղդ — տարեկան 200 Ժր. շարունակ շնորհաւորելով և ցանկանալով շարունակէ այդ ծանր աշխատանքը ի շահ հայ ազգի :

×

ԻԼԻԵ — (Պուշ տիւ Սոն), Տէր և Տիկ. Գ. Տառապեան 150 Ժր. մտցնելով ազգի լոյս և ուժ դրօշը շնորհակալելով համար :

×

ՈՊԷՆԱ — Տիկին Նուարը Կըրկեան ի յիշատակ իր ամուսնոյն 30 Ժր. :

×

ԻԶԻԼ — Պ. Գարուջեան Բարսեղեան հայ գիրկերու տարածման համար 100 Ժր. կը նուիրէ :

×

ՄԻՈՒ — Տէր և Տիկին Սահակ Կենճեան երկուք Կենճեան ու կորով մտցնելով, 100 Ժր. կը նուիրեն :

ԵՄԱՌԱՄԵԱԿԻՆ

Սէն-Լուի Սուրբ Գեորգ կնիկեցող Բաղդակ խորհուրդը շնորհակալութեամբ ստացած է հետեւեալ նուէրները —

Հագնանգիտ վերնիմ Գեմնգեանի՝ Աստուր Գեմնգեան 100, Գ. Գորանեան 50, Ժաք Գեմնգեան 40, Գ. Գորանեան 30, Լ. Տէր Գորանեան 20, Յովհ. Գորանեան և Սիլվապեան 10ական : Հագնան — ցիտ Յովսէփեան և Խարալամբեան վերի.՝ Տէր և Տիկին Յովսէփեան Յովսէփեան 50 : Հագնանգիտ Յարութեան Բարսեղեանի՝ Տիկին Գամպուրեան 50, Տէր Սահակեան, Օր. Գ. Բարսեղեան, Տի. Բարսեղեան, Ս. Բարսեղեան և Բարսեղեան — Բարսեղեան 15ական : Հագնանգիտ Գրիգորեանի՝ Գր. Գրիգորեան և Լ. Գրիգորեան 50ական :

Թաղում եղանակ Մամուլեանի՝ Պ. Գ. — տարեկան, Երարդեան 30ական, Յ. Գ. Գորանեան, Լ. Արմատրեան, Գորանեան — ան, Արապապեան 20ական, Սէքեթեան, Պ. Չիլիկեթեան, Ա. Մելեթեան, Ա. Մարկոսեան, Մ. Թերեթեան, Անթիպեթեան, Հ. Չիլիկեթեան 10ական : Թ ա ղ ու մ Մարգարի Շելիլեանի՝ Թ. Շելիլեան և Յովհ. Շելիլեանի, Վ. Շելիլեան 100ական, Կարպեան ընտանիք 50, Ե. Օսանեան 25 և 25 զարդոյն, Հաս — րեկեան ընտանիք 25 և 25 զարդոյն, Սե — մեղեան ընտանիք 50 և 50 զարդոյն, Տէր և Տիկին Գորանեան 50, Պ. Գորանեան, Վ. Կարպեան, Տիկ. Երկեթեան 10ական : Մկրտաւր զարդոյն լիւնանմանի՝ Կ. Լուսինեան 100, Մ. Լուսինեան 50 : Պապ Գ. Գեորգեանի՝ Գեորգեան ընտանիք 200, Հագնանգիտ Սրտանգ Մամուլեանի՝ Մ. Մանուկեան 100, Մարկոսեան 50, Վ. Չարսեղեան 10 : Հագնանգիտ Կարպի Կարպիանի՝ Տ. Կարպեան 100, Ժ. Կարպեան, Ե. Կարպեան, Ե. Կար — Կարպեան 50ական և Կուկապեան 20 : Ալ — ֆորթիլէն Տիկին Արուսեակ Արմատրեան ուխտ մը առիթով կը նուիրէ 100 Ժր. : Հագնանգիտ Թաղանի Շելիլեանի՝ Տէր և Տիկին Թաղան Շելիլեան 120, Վար — ցան ընտանիք 50 Ժր.մէ :

ՓՐԻԶԻ

ՀԱՅ ՄԵՆԱԿՈՅՔԻ ՏԱՆ

Ողբացեալ Տիկին Շուշանի Օսանեանի (Լաւան Կրտսէ) մահուան հըր տարէ — լիցին առթիւ ուժ կը նուիրէ 100 Ժր. :

ԳՊՐՈՑԱՆԻ ՏԻԿԻՆԵՑ ՎԱՐՏԱՐԱՆ

1975 — 1976

Ուսումնական տարուան արձանագրութիւնները րացուած են : Մտադրեանք որոնք կը փախալեն իրենց ազդիկներուն Ֆրանսական պետական ծրարներէ հետ, ապա նաեւ հայեցի զատարանաւորութիւն, կրնան անվարան դանձր յանձնել Հայ Վարժաւանին :

Դիմել զպրօքը Տեղաւթեան —

DIRECTOR TEBROTZASSERE

1, Bd. du Nord

93340 LE RAINCY

Tél. : 927-01-72

ԿԱՍԻ ՌԵՆԵՆԱԼ

Կապույտ Խաչի Սուրանի մասնաճեղքը պարահանդէսը Նոյ. 22ին :

×

Կապ. Խաչի Լիւնի մասնաճեղքը տարեկան պարահանդէսը Նոյ. 15ին, Շառալ — Կիլի :

×

Ազգատանամի տարեկան զիշերային պարահանդէսը, Շարալ, 8 Նոյեմբ — րին, ժամը 22ին մինչև լոյս, Ժորժ Ե. Ի շնորհ արահանդէսը մէջ :

×

Փարիզայն Տիկինաց Միտրեան Ռ — րեթու Օգնութեան Մարմինի տարեկան մեծ պարահանդէսը, Գիկապեթեր 7, Կի — րալի օր, Օթէլ Ժորժ Ե. Ի արահանդէս մէջ :

ԼՈՑԱ ՏԵՍԱԻ

ՎԱՐԴԱՆԵ ԵՂԻՉԵԵՆԵՐ

ԵՌՐԵՆ ԵՌՐՎԻՐԱԳԻՆ

ԵՐԵՐՈՐԻ ՄԱԶԸ

Կատակերգութիւն 4 արար

(Մերեղայ մասնաճեղքը երեւոյթներէ առնուած)

Կը դառնի ԲԱՌՆԵՆԱԼ գրատունը

9, rue de Trévise — 75009 Paris

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL « HARATCH »
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

SUPER THOMLAC

PEINTURES • PAPIERS PEINTS • TAPIS • MOQUETTES

POSE PAR NOS SPÉCIALISTES DE TOUS REVÊTEMENTS SOLS ET MURS

DEVIS ET POSE GRATUITS

● CREDIT DE 3 A 21 MOIS

Carrefour de l'Éléphant PALAISEAU

Parking : 3, avenue Jean-Jaurès

tél. 928 00 98 - 928 03 88

ԵՄԱՌԱՄԵԱԿԻՆ

Պուրկալ-Ստառի Ս. Եսկեր կնիկեցող Բաղդակ խորհուրդը շնորհակալութեամբ ստացած է ի կշարտ կնիկեցող :

Ընդանորդ Հոգնանգուտան առթիւ՝ Պ. Միտրի Արարահանեան 100 Ժր. Տիկ. Սիւրան Սահակեան, Տէր և Տիկին Ես — րուքիւնեան 50ական, Այրի Տիկին Մո — լիմար Գասպարեան 40, Այրի Տիկին Փա — փապեան, Տէր և Տիկին Կարգ Օսան — ան, Այրի Տիկին Զարաթեան, Տէր և Տիկին Կարապետ Կիւրեան, Օր. Մարի Սա — րդեան 30ական, Պ. Ճիւնեան, Այրի Տիկին Մարտիրոսեան, Այրի Տիկին Քէ — ճիւնեան, Տէր և Տիկին Քէմարեան, Այ — րի տիկին Արաքի Սարգսեան 20ական, Տիկին Տիգրանուհի Յարութեան, Այ — րի Տիկին Արմատրեան, Այրի Տիկին Գորանեան, Տէր և Տիկին Սուքեան Քէ — անեան 10ական և Այրի Տիկին Արապեան 15 Ժր. :

Տէր և Տիկին Տէրաթեանի պատիւ տա — րի Տէր և Տիկին Կոթիք 10 Ժր. Այրի Տիկին Կոթիքեան 20 և Նորակառուց արա — հին 20 Ժր. :

VISION NOUVELLE
6, Place des Etats-Unis, PARIS

ŒUVRE GRAVÉ DE

NOUVEAU
JUN / OCTOBRE

ՅԱՌԱՄԱՐՈՒԹԻՆ

Լիւնի Սուր Առաքելեան եկեղեցւոյ Ազգ. Մեղիքեան կը հարստէ այն բոլոր անդամները որոնք 1968ին է վեր չեն վա — րած իրենց ազգային տուրքը, թող քա — րեհանին իրենց հաշիւները փակել մինչև, յաջողեալ Հոկտ. 1, երկարամիտ և կնիկեցող դասանակը :

Հ. Բ. Ը. Մ.

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ

ԲԱՅԱՌԻԿ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՄՆԵՐ

ՓՐԻԶԻ ՄԵԶ

Առաջին անգամ ըլլալով Քրտան աշգիւրդ Գէլլորիքի Հայ երիտ. Միութեան ՎԱՀՐԱՄ ՓԱՓԱՅԱՆ Թատերախումբը (հիմնադրուած 1959ին — 20 զերակառար) կը ներկայացնէ երկու քրտանաւոր կատակերգութիւններ ընտանքութեամբ՝ ԳԻՐԻՐ ՍԱՐԱՆԵՆԻ :

CENTRE CHAILLOT - GALLIERA — Paris, 28 Avenue George V — PARIS (8e)
Métros : George V et Alma-Marceau

Ժորժ Յէլլորիք

(LA PUCE A L'OREILLE)

ԿԱԿԱՐԸ ԿԵՈՋ ՄՏԳԻՆ ՄԵԶ

Զորիշարքի Սեպտեմբր 17, ժամը 20-45ին

Զորիշարքի Սեպտեմբր 24, ժամը 20-45ին

Եսկեր Գարսեանի

ՄԵՆԱԿԱՍԻ ՄՈՒՐԱՅԱՆԵՐԸ

(LES MENDIANTS RESPECTABLES)

Երաժշտական կատակերգութիւն

Որբաք Սեպտեմբր 19, ժամը 20-45ին

Հիմնադրարքի Սեպտեմբր 25, ժամը 20-45ին

ՄՈՒՏԳԻ 50 Ժ. և 30 Ժ.

Տոմսերը կանխաւ ապահովելու համար դիմել՝

U.G.A.B. : Centre Culturel Alex Manoogian

118, rue de Courcelles, Paris (17e) — Tél. : 924-86-71 et 227-12-26

ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒՆԻԼԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

51, Rue Monsieur-le-Prince — Paris (6e)

ՓԱԿ Է ՕԳՈՍՏՈՒՆ

ԿԸ ՎԵՐԱԲԱՏՈՒՆ ՍԵՂՏՏԵՐԻՆ ԶԻՆ՝ ԶՈՐԵԲԱՐՈՒՐ

ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ
ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

ՈՒՍՈՒՄՄԱՐԷ ՀԱՄԱՐԱԿՈՒԹԵՆ
ՈՒՍՈՒՄՄԱՐԷ

Հ. Բ. Ը. Միտրեան Նուարեան Մա — տանադարմի վարչութիւնը, աւ է դի — ւսութեան կը հարգէ իրենց ազգի հա — տարակոթեան թէ՛ ընտանքաւոր ար — տանաճանի և սեղանաւ ուսումնաբերող ներս փափաքին, որոնք է Մամու — րաբար թալ պահել Օդոտոս ամբը :

Հետեւաբար Մատանադարմի փակ էլ մնայ Սեպտ. ամսուան ընթացքին տարե — կան արահանգութիւն առիթով :

Հասցէ — Նուարեան Մատանադարմ

11, Սուրար Արարի

Փարիք 16րդ

Երբեւնեկի համար իրեն ԼՄՏԻ Փաթի

ՀԱՅԵՍՏԱՆԻ
ՌԵՍՍՈՒ
20
MERCREDI
20 AOUT
1975

HARATCH
LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPÏK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS
— Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 571027317 A R.C. PARIS

LE NUMERO 1,20 F.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ — ԹԻՒՆ 13-370

ՕՐԱՔԵՐԻՔ
ՀԱՄԱՅԻՆ ԶԱՆԱՐԵ ՄԻՍՏԱՔԵԱՆ
Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

ԱՊՈՒՆՈՐԻՍՏՈՐԻՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա Տար. 170 ֆր. Հատը 1 ֆ. 20
Արաստահման Տար. 200 ֆր. Վեցամսեայ 90 ֆր.

51e ANNÉE — N° 13.370

ARMEN LUBIN

N.D.L.R. — Ainsi que nous l'avions annoncé en son temps, la revue «Etudes» avait publié dans son numéro de mai des lettres d'Armen Lubin à Madeleine Follain, lettres précédées d'une introduction de M. F. et d'une excellente analyse de Patrick Reumaux. Nous reproduisons en page 2 quelques unes de ces lettres et ci-dessous l'avant-propos de M. Follain. Ceci, en souvenir du premier anniversaire de la mort du poète.

X

En novembre 1969, les Etudes, dans la rubrique «Entretiens du Polyèdre», consacrent plusieurs pages à l'œuvre d'Armen Lubin, auxquelles collaborent André Dhôtel, Jean Mambrino, Jean Follain, Jacques de Bourbon Busset et Patrick Reumaux : critique remarquable et complète, dans laquelle les divers aspects de l'expression poétique de Lubin sont envisagés.

Armen Lubin, dont le véritable nom arménien est Chahan Chahmour Kerestédjian, est mort au mois d'août. Il ne laisse aucun texte inédit ; son importante correspondance — que nous vaut l'éloignement de Paris imposé par sa longue maladie — transmet le reflet de ses souffrances, de son intelligence, de sa verve créatrice, humour empreint de sensibilité et de cocasserie.

J'entends parler de lui par ses premiers amis et admirateurs français : André Salmon, Fernand Marc, Jean Follain, je lis quelques textes parus dans Sagesse et Feuilles inutiles dès 1932. Je fais sa connaissance en 1935 à une soirée de poésie, où je me trouve placée à côté de lui ; la sympathie mutuelle est immédiate, je le rencontre souvent à Montparnasse, où il habite et où se trouve mon atelier. J'ai très envie de faire son portrait et lui demande de bien vouloir m'accorder quelques séances de pose, ce qu'il accepte volontiers,

Entre un peintre et son modèle se nouent de tacites échanges : lui-même dessine bien et s'intéresse à la peinture. Par ce truchement s'affirment entre nous la confiance et l'amitié.

Discret, secret, solitaire, sensible autant que ferme, pauvre et sans famille, aucun opportunisme ne lui ferait abdiquer ses convictions ; mais il craint toujours d'être importun, et ne se lie pas facilement, alors il a peu d'amis et ressent avec une reconnaissance émue un sentiment sincère.

Bien que sa connaissance du français soit parfaite et son propos poétique absolu, il craint d'avoir commis quelque faute, il doute de la valeur de ses écrits ; lorsqu'on lui demande des textes pour une revue, il a tant de scrupules qu'il me prie de lire. C'est le début de nombreuses conversations plus fructueuses pour moi que pour lui, dans lesquelles m'est révélé son pouvoir poétique dominant.

En 1936, il ressent les premières atteintes de son mal et fait un séjour d'abord à la Salpêtrière, puis à l'asile de St-Maurice, d'où il écrit à Follain : « J'ai mal mon vieux Follain, j'ai envie de pleurer... » il ne faut pas venir me voir pour l'instant, mais écrivez-moi je vous en supplie, dites que vous ne m'avez pas oublié... On me méprise ici parce que je suis peureux, eh oui, j'ai peur

ՏԱՐԵԼԻՑ

ՇԱՀԱՆ ՇԱՀՆՈՒՐԻ ՄԱՀՈՒՆ

Տարի մըն է Սէն-Ռաֆայէլ չնկէ դա՛նս :
Ճիշդ տարի մը առաջ էր, 1974 Օգոստոս 20ին, Երեւանի մէջ, Ֆրէժուս — Սէն Ռաֆայէլի հիւանդանոցին թիւ 432 սենեակը, Շահնուր հրաժեշտ կտար կիսաքնի, աշխիճի՝ իր տառապանքին :
Մեր ներկայ թիւին մէջ, հրատարակ —

նա՛մ գրութիւններով եւ նկարներով (Շահնուր նկար չափ կը սիրէր), կ'սկսէր կոչենք իր յիշատակը, որ աւելի քան երբեք թարմ կը մնայ մեր մտքին ու սրտին մէջ :

Տարի մըն է Սէն — Ռաֆայէլ չնկէ դա՛նս :
Գամ : Այլեւս Փէն — Լազար կ'երթանք :

8 հոկտ 1975
Կ. Կու

Պ

Քանի մը տղայ

ՓԱՐՅԱԶԻ մեծ գանդակներէն՝ Փաղապարհէ մէջ իր — ընդ մը տղայի ունեւոր — քանի տղայի տառու ու դէպքի պատճառ — քանի տղայի պարզութեանը ստիպուած — քանի տղայի արդի քանայ, Գորգուն տառապանքներով կարծուր է քանի կարելի է չ'ընէր քանի յաճախորդներուն դո՛ւստըն — քանի տղայի, որ արդէն քանայ — տառապանքներով — քանի տղայի 700 Հալար մը :
ՓԱՐՅԱԶԻ մէջ ՔԱՐՅԱԶԻ գործը — տառապանքի տառու է : Կը կարծուր թէ ՔԱՐՅԱԶԻ տարբեր է :
ՀԱՄԱՅԻՆ, ՖՐԱՆՍԱՅԻՆ եւ Գորգի — քանի մէջ ինչպէս աճեաւ, մեծ հըր — քանի մէջ տար տառու են :
ՄԱՐ ԿՐԱՅԻՆ, ԳԻՏԱՆԻՍՏԱՆ՝ Սախարովի կից քանի Հառաւ տղայ իրկուր, ուր — թէ ՔԱՐՅԱԶԻ տղայն աչքը գործնաւորի հա՛ն — քանի :
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹՈՒՐԿԻՆԻ Կըրտուր — քանի զիշէն տեղափոխուեցան թրքա — քանի գրաւայ շրջանը :

de tout, des médecins, des infirmières, des chariots et des civières qui me promènent le long de couloirs interminables...

Et quelques jours après : « ... votre présence m'a fait du bien, venez me voir quand vous voudrez : si j'ai tenu un autre langage, c'est que je voulais vous cacher ma faiblesse devant la douleur, vous épargner le spectacle d'une salle de chirurgie, la salle Second est un abattoir, du sang, des plaies béantes, des hurlements. Pour un homme comme moi qui détournait la tête en passant devant une boucherie, il y a de fichus quarts d'heure à traverser... »

C'est à la suite de ce premier contact avec la vie d'hôpital et d'asile qu'il écrit *Tout le Trafalgar*, paru dans la N.R.F. de septembre 1939.

Quelques courts mois d'un répit relatif lui sont donnés avant qu'une grave rechute ne le fasse placer à l'hôpital Broussais en 1939, où quelques amis et nous-mêmes allions souvent le voir.

Les chirurgiens décident de tenter une grave opération de greffe osseuse, la guerre éclate, on l'évacue de l'hôpital alors que la plaie n'est pas refermée ni la fièvre tombée. Dans le désarroi des premiers jours de guerre, il se retrouve dans Paris sans argent, sans l'aide de ses amis mobilisés ou déplacés ; réplie

en province avec un établissement scolaire, je ne suis plus à Paris.

C'est par une lettre que j'apprends la terrible situation d'Armen : « ... Tout le monde m'a abandonné... Il me fallait le grand air, je me trouve depuis plus d'un mois dans ma petite chambre et passe des heures dans la cave (il y avait alors de fréquentes alertes), moi qui devais être immobile, je fais des kilomètres parce que les moyens de transport sont réduits et je cours à droite et à gauche pour emprunter de petites sommes à des amis... je ne veux pas perdre votre amitié... »

Grâce soient rendues à Mr et Mme Iskenderian, sans amis installés coiffeurs dans le petit bourg de Montauban-Betharam dans les Pyrénées, qui le décident à venir s'installer chez eux. Il part seul, voyage dans les pires conditions. Tout de suite, la fièvre monte, les suppurations des plaies augmentent, il est à la mort. On parvient à le placer à l'hôpital de Pau.

C'est ainsi que commence entre lui et moi — qui à cette époque suis à peu près seule parmi les Français à entretenir des rapports avec lui — cette abondante et régulière correspondance dont sont donnés ici quelques extraits.

Madeline FOLLAIN

1920, Պոլիս

ARMEN LUBIN

1972.
Սեֆ-Խափայէլ
քանաւորեմ
Յարութ
Կոմսանդիւհանի
հետ

1971,
« Յաւաջ »
կոմսանդիւհանի

Correspondance avec M. Follain

Sanatorium de Bidart
le 5 mars 1941

Madame Madeleine, ma chère amie,

Je vous réponds avec quelque retard, parce que j'ai eu des malheurs de toutes sortes. J'ai ici des médecins dégoûtants, des bandits authentiques, qui ne font rien pour soulager mes douleurs, qui ne sont même pas capables de me trouver un dentiste (avec mon argent, bien entendu), parce que cette maladie des os n'épargne pas les dents, et celles-ci deviennent sujettes à la déminéralisation. Ah ! j'en ai passé des nuits blanches. Mais il n'y a pas de dentiste dans ce pays, pas même de l'espèce judéo-macronique.

Si étonnant que cela vous semble, j'ai fait des vers. Oh, pas beaucoup ! Mais j'ai surtout corrigé mes anciens poèmes, avec une fougue et un amour sans précédent. C'est bête, si vous voulez, mais j'étais fort ému en retrouvant mon vieux cahier de poèmes. M. Salmon ainsi que votre mari vous diront, et c'est la pure vérité, que j'ai toujours refusé de réunir mes poèmes en une plaquette. La raison en est que mes poèmes me semblaient encore imparfaits. Maintenant, je me sens un peu plus maître de moi. Il est un peu tard, mon pauvre Armen, me direz-vous. Mais je n'y peux rien, mon amie ! Je disais donc que j'ai corrigé mes poèmes, je n'en ai conservé que les meilleurs. Cela forme une plaquette que j'ai intitulée, sans perdre de temps, « Les Logis Provisoires ». Ces logis qui sont provisoires s'appellent hôtel, hôpital, et aussi, en élargissant un peu le sens des mots, notre corps — ce logis exigü et si provisoire.

Bien entendu, il y a une ombre sur le tableau. Dans l'état où je me trouve, suis-je capable de porter un jugement sain ? Autrement dit, mon contentement n'est-il pas la douce erreur d'un pauvre abruti ? C'est tout à fait possible. Voici pourquoi je compte sur vous pour allumer ma lanterne. Je vous enverrai un jour mon cahier, pour avoir votre opinion.

Il m'est bien pénible d'écrire si longuement dans cette position, couché sur le dos, mais je ne veux pas terminer ma lettre sans vous raconter l'anecdote que voici. Mon voisin de lit, un faible d'esprit de 25 ans, est très malheureux. Il soupire, il gémît, il pleure aussi. Motif : il est amoureux d'une certaine Angélique. La nuit, dans son sommeil de malade, il s'écrite inconsciemment : « Angélique,

ma petite chérie, mon chou ! » Aujourd'hui, il m'a prié pour la dixième fois de composer un poème d'amour, qu'il voulait envoyer à Angélique. J'ai écrit résolument : « Mignonne, allons voir si la rose, qui ce matin était éclosée, etc. » Après avoir lu ce Ronsard, mon copain m'a dit : « Tu n'écris pas mal, t'sais ? Pour un étranger, c'est assez bien torché. » Mais comme ce n'était tout de même pas très « français », il a accouché le poème que voici :

*Nuit sans trêve. Les rêves sans voles
Un jour viendra Loiseau sortira de
sa cage
L'amour finira dans Les Plus doux
souverin
Un Homme grand viendra auprès
de vous
Et vous dira quand ton aime
Ses t'une chanson.*

Je l'ai copié avec une fidélité absolue. Dois-je ajouter que ce pauvre con est la victime d'un mauvais plaisant ! Angélique est tout simplement un chauffeur barbu et moustachu, qui trouve très spirituel — le misérable — de lui envoyer des lettres incendiaires. Mais c'est égal, lorsque dans la nuit noire j'entends les pleurs de ce pauvre idiot, lorsque je l'entends qui crie : « Mon amour, c'est pour la vie ! », je me sens terriblement, profondément malheureux.

Armen Lubin

×

Bidart, le 3 juillet 1941

Ma très chère amie,

Fénérdjian garde toujours le silence, mais heureusement j'ai eu de vos nouvelles. C'est une très grande consolation pour moi de constater que je puis toujours compter sur vous.

Mon état s'aggrave de jour en jour, autrement dit la suppuration devient d'une abondance jamais atteinte. L'effet de vos démarches ne s'est pas encore fait sentir. J'attends un résultat avec une angoisse et une impatience devenues franchement malades. Dépêchez-vous je vous prie. Obtenez coûte que coûte une lettre de chaude recommandation. Je vous le répète, il ne s'agit pas de me sauver la vie, car cela me semble maintenant impossible, mais tout simplement de soulager un peu mes souffrances.

Vous me demandez si j'aimerais vous voir ici, à Bidart. Sur que oui. Venez si vous pouvez.

Mais que vous puissiez venir tout de suite ou non, permettez-moi de vous dire ceci — sans que vous vous en doutiez, vous avez soulevé là une question que je considère comme très, très très importante. Si mon état s'aggrave encore, et que je sois prêt à mourir, je vais vous demander de venir près de moi, ne fût-ce que pour 24 heures. C'est à cette visite que depuis un an ma pensée s'accroche, nuit et jour, comme à un espoir ultime. Cette visite, c'est mon dernier atout. Ecoutez, mon amie, il faut venir sans faute et me protéger. Vous pouvez faire cela. Et je n'ai que vous ! Fénérdjian ne peut pas venir et — ne négligez pas ce détail — il n'est qu'un étranger. Promettez-moi dès maintenant de venir aux Embruns sitôt que je vous lance mon S.O.S. Toute ma fortune ne dépasse pas 600 F., mais Fénérdjian pourra régler plus tard les frais de votre voyage, puisque j'ai toujours de l'argent en Egypte (chez M. V. Tékéyan), une somme rondelette que je n'ai jamais pu toucher à cause de la guerre.

J'ajoute, pour que vous ne soyez pas trop alarmée, que je tiens encore le coup. Je résisterai mieux à mon mal, si vous me promettez de ne pas m'abandonner. Cette crise aussi passera peut-être. Tenez ! aujourd'hui ça va un peu mieux et j'en profite pour vous écrire. Il y a quatre jours que je guettais cette accalmie. Mais mes mains ont la tremblote.

Votre et tout ôçian,
Ch. Kerestdjian

Vendredi, 12 octobre 1968

Chère Madeleine,

Vous avez dû ressentir douloureusement la disparition de notre cher, de notre irremplaçable Paulhan. C'est tout un pan de notre vie qui se détache. Ça fait mal comme une amputation. On le savait tout ché par l'âge et la maladie, mais le voir à sa place habituelle sur la Revue nous faisait croire qu'on était encore à la saison des belles promesses. On se croyait toujours jeune. Parce qu'il l'était prodigieusement. Il m'est douloureux d'être loin de vous en un moment où l'on voudrait évoquer son souvenir, ou mieux encore, se recueillir dans un coin. Mais ensemble. Personne ne sait comme vous la somme de sollicitude et d'amitié qu'il m'a témoignée durant près de trente ans. Je ne peux y penser sans émotion. Peu de patrons ont exercé, autant que lui, une influence aussi profonde et aussi heureuse sur les lettres de leur temps. Il était le capitaine légendaire qui cingle vers les terres inconnues, toujours debout dans le château arrière de sa caravelle. Que reste-t-il de la grande équipe de la N.R.F. ? Il était dit que l'incroyable Gaston allait enterrer tout son monde. Madeleine, je vous écris dans la tristesse. Je pense aussi à la peine de Follain, de Dhôtel, de Thomas, qui ont entouré de leur admiration affectueuse. Eux qui ont reconnu, derrière le grammairien, l'âme d'un poète. Ecrivez-moi je vous prie. Ma dernière lettre est restée sans réponse.

De cœur auprès de vous,
Armen

ՇԱՀԱՆ

ՅԱՐԱԼԷՋՆՐԻՈՒՆ ԳԱՄԱՃԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԲԱՅ ՏՈՄԱՐԸ (1971, Փարիզ)

ԿՐԱԿԸ ԿՈՂՔԻՍ (1973, Փարիզ)

(Մատենադար «Զատաշ»)

ՇԱՀՆՈՒՐ

Գիժել՝ «Զատաշ»-ի, հատարը 15 ֆր.

ՇՆՈՐԱԿԱԼԻՔ

Պուշկար - Օտառյի Ս. Յակոբ Էկե - ղեկավար թաղական խորհուրդը շնորհա - կարության համար ստացած է ի նպաստ Էկե - ղեկավար —

Արամ Արմաղանյանի թաղական առքի - քիական ծաղկեպարակ՝ Ալբեր Տիկին Փա - րիկ Արմաղանյան, Գ. Կարո Արմաղան - Կան, Պողոսյան Լույսի և Ալանյան 50ձ. Տէր և Տիկին Պետրոս Ալանյան, Գ. Յա - կոբ Կիւնճեան և Արամաթոյ Մուրաա Ուսումնասիրող 50ական, Տէր և Տիկին Գրիգոր Ամբասան և զաւակները, Հ.Յ.Ի. Զատար, Միքայելյան Խոսեֆ և Գ. Ար - լանյան 100ական, Ալբեր Տիկին Մարի Մու - ռիսան, Գ. Կարապետ Զանգիկան 30 - ական, Պուշկար - Օտառյի Գ. Խաչի Ժա - նաչի, Օր. Անահիտ Արքայանյան, Գ. Թուման Բեգլանյան և Գ. Պարոն Բարո - նանյան 20ական, Տէր և Տիկին Ռոզեր Ստանանյան, Ալբեր Տիկին Տոմա Գ. - ղեկան, Տէր և Տիկին Փառն Յովհան - նեան, Գ. Կարապետ Ասկանյան, Ալբեր Տիկին Պարեան, Տէր և Տիկին Վարդգէս Վարդանյան 10ական ֆրանկը:

Ֆիլոս Մարտանյանի թաղական առքի՝ Տիկին Արեգադ Մկրտչեան և Գ. Սար - գիս Պողոսյան 20ական, Գ. Ղազարոս Կիւնյան 10 ֆրանկը:

Լուսաբեր Օլունճեանի թաղական առքի՝ Գ. Մարտան 50 ֆր, Կանյան Ասատուր - Կանի թաղական առքի Տէր և Տիկին Սար - գիս Պողոսյան 20, Պաշտա Նահեկ Լ. - զանեան 50, Զարուհի Զեղանյանի թաղ - առքի Գ. Միլիդեան 100, Տէր և Տիկ - Յակոբ Բակրեան 30, Տիկին Գեղեկի Գա - լուսանյան, Տէր և Տիկին Ամբասան և Տիկին Զամարեան 20ական, Մուղալա - ղի առքի Տէր և Տիկին Ռուբէն Մա - նուկեան, Տիկին Քիւրճեան 10ական, Առաքել Պրլլոյանի թաղական առքի Պը - լոյան ընտանիք 200, Տէր և Տիկին Խո - ռէն և Խոսէի Պալլոյան, Միկայ Դար - ըրեան 200, Վարդանյան ընտանիք 30, Գ. Մուշեղ Եսայան 20, Ալբեր Տիկին Փար Գալան 50, Ալբեր Տիկին Սուրբա - նյան և զաւակները իրենց ամուսնուն և չոր ժառանգ եղբորը առքի թիւի առ - քի 50, Տիկին Նուրիկ Կարապետան 10, Ալբեր Տիկին Նիկոլայի Մարտիրոսեան 30, Արմենուհի Երզնանյանի չորհան - քանական առքի Օր. Վրդէք Տէր Պե - տրոսեան 50, Տէր և Տիկին Նուրիկ Սու - ռոյանյան 20, Տէր և Տիկին Պատման - յան 50, Յովակիմ Պէնյանի չորհան - քանական առքի Տէր և Տիկին Արշակ Կա - րապետեան 10, Գ. Կրդէ Միլէ 30, Յա - կոբ Մարտիրոսեան և Արմենակ Մար - ցարեանի չորհանգանական առքի Տէր և Տիկին Արարիկ Մարգարեան 40, Տէր և Տիկին Ռուբէն Պէրդեան 20, Արե - ասիկա Մարտիրոսեանի չորհանգանական առ - քի Տէր և Տիկին Զայիկ Մարցարեան 15 և Տէր և Տիկին Զնույան 10 ֆրանկը:

ՆՈՒԷՐ

Կրակն Գ. Գ. Կարսեան 40 առքի Խաչ - իր Կարապետ Կոստ Բալան Երախ Կոստ 50 ֆր. Կր Նուրիկ Մարտիկ Մարտիկ Տան (ստանալ «Զատաշ») և 50 ֆր. «Զատաշ»:

VISION NOUVELLE
6, Place des Etats-Unis, PARIS

ŒUVRE GRAVÉ DE
CARZOU

JUIN / OCTOBRE

APPEL URGENT

A nos compatriotes commerçants, artisans, industriels et même aux particuliers:
Notre association sollicitée par de nombreux demandeurs d'emploi, lance un appel pour faire face à cette situation d'urgence.

Adressez vos offres, directement à notre siège social: A.A.A.S., 77 Rue Lafayette Paris (9e), Tél.: 878-02-99.
Notre service entièrement bénévole, vous mettra en contact avec les intéressés.

X

ԿՈՁ

Ազգայինները և Անկուրակալ
Հաստատութեանց Տնօրէնները
Վերջերս, Ազգաստեղծի զաւանդա - կը ունեցաւ, բազմաթիւ դիմումներ զա - նազան երկիրներէ ծրարաա զազմող չա - բանակներու, կողմէ, զբաւական աշակ - ցութիւն և օրապահներին ապահովող ջրաղբի մը հայկաշխիւ համար:
Մոյն զազմողներէն ոմանք կ'ապրին պաշտօններու մէջ սուղ գինով:
Ազգաստեղծի Օգնութեան Յանձնա - խումբը կը կ'ընէ մեր հայրենակիցներ - րուն ու անկուրակալ հաստատութեան տնօրէններուն, որ նկատն ունենան վե - ռույն ինքնակրօն, պարզապէս և արամաղըն - իրենց ինքնակրօն և արաշխական աշակ - ցութիւնը գինովող Ազգաստեղծի զբա - ւանակը վերադարձող հազարէր:

Կարեաւ կը յայտնենք մեր սրտազին շնորհակալութիւնը:
(ԿՆԻՔ)

Imprimé sur les Presses
du JOURNAL «HARATCHE»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

Աշխատողի Եւ Կրակ
Զատաշ

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐ "ՅԱՐԱՏ" 1975

Սահմանափակ տպագրանակ

ԱՅԿԱԿԱՆ
ՄԱՐԵՐԱՆԿԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՏՈՐ ԵՐԿՐՈՐԻ

ՎԵՆԵՏԻԱ

ՄԻՒԹԱՐԻՆԱ ՏԳԱՐԱՆ

Ս. ՂԱՏԱՐ

1975 - 1976

ԲԱՏԱՌԱԿ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Կը ներկայացնէ 150 շէնգ նմանահամութիւններ, բնական մեծութեամբ և բնա - գիրներում հաստաթիւ գոյներով, 12րդէն մինչև 17րդ դար ապրած հայ վա - րդաններ լաւագոյն գործերէն, խաղում Ս. Ղազարի ընտիր ձեռագիրներէ:
Մեծութիւնն է 35x45 հրդ., հիշտ առաջին հատարին նման: Յաւապարան և այլ կարեւոր ծանօթութիւններ պիտի տրուին յոյս լեզուներով՝ հայերէն, անգլիերէն, ֆրանսերէն, իտալերէն, մէկ հատարի մէջ: Բայց հրատարակ - քիւնը պիտի ունենայ յիշեալ յոյս լեզուներով առանձին կողմեր, գոհացում տալու համար բաժանորդներու նախընտրութեան:

Հրատարակութիւնը՝ ճաշկանաւ Միջաւորեան Միջաւորեան Հիմնադր - քընը: Միջաւոր Արարի ծննդուն 300ամեակին (1676-1976), յոյս պիտի տեսնէ 1976ի աշնան, և զին պիտի ունենայ \$ USA 145, երբ կ'ենքին պա - մանները չիփթաւին:

Սակայն այժմէն բացում է կանխիկ բաժանորդագրութիւնը, որում զին է \$ USA 95, առաւուրի ծախսերով հանդերձ, և կը տնէ մինչև 31 Դեկ - տեմբեր 1975:

Փութագէտ ապառնով օրինակ մը, լեցնելով վարի կտորը, Աշխատող Եւ Կրակ - ընտրած կողմին վերադարձնել լեզուն (հայերէն, անգլիերէն, ֆրանսերէն, իտալերէն) վրան խաչ գծելով, և հանձնել սահմանաւ գումարին հետ ուղարկել Միջաւորեան Տպարանի վարչութեան, որմէ խելոյն պիտի տա - մաւ պաշտօնական տպագրի մը:

ԱՅՈՒՆ ԿԱՆԻՅԱ ԿԸ ԲԱՃԱՐՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ № 22703

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐԵՐԱՆԿԱՐԶՈՒԹՅԱՆ ԵՐԿՐՈՐԻ ՀԱՏՈՐԻՆ
ՎԵՆԵՏԻԱ - Մուրք Ղազար, Միջաւորեան Տպարան:

Ներդրակելով չէք մը \$ _____ NF _____ DMK _____ Lit _____
Կը նախընտրենք կողքը

Հասցէ՝ Մականուն _____
Անուն _____
Փողոց _____
Բաղաւթ _____
Երկիր _____

Թուական _____

ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

51, Rue Monsieur-le-Prince - Paris (6e)

ՓԱԿ Է ՕԳՈՍՏՈՍԻՆ

ԿԸ ՎԵՐԱԲԱՏՈՒՆԻ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ ՅԻՆ՝ ԶՈՐԵՖՇԱՐՈՒԹ

REF: 98-01-90 — 00-50-92

ԵՆԻՐՈՎԱԿԱՆ ՓՈԳՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԳԱՂՏՆԻ ՀԱՆԿԻՊՈՒՄՆԵՐԸ Ի ԽՆԴԻՐ ՀԱՍԱԳԱԿԱՆ ՈՒԺԵՂԱՅՄԱՆ

ՊԱՐԱՔՐՈՒ ԵՆ ՀԱՅԵՐՈՒ ԿԱՅՈՒԹՆԱՆ ՄԻՋԵՆ ՆՄԱՆՈՒԹՆԱՆ ԵԶՐԵՐ

(Բ. և Վերքին մաս)

Շատեր կը խոսին Վերքույայի Միացեալ Նահանգներու մասին, եւ կամ՝ զգուշեցնողական լեռնային շրջաններու դաշնակ - ցովերին օրինակ ցոյց կուտան։

Շենքերն անցած մըն ալ, որ այս կալ-մակերպութիւններու մեծամասնութիւնը զկտր մաք եւ հակի, ընդերքարտիքին մէջն, մայրական համալսարանի մէջն։ Գաղութանց պատմանոր զեր կը խա-ցանք անուշաւ, սակայն միզած եւ նաեւ իրենց իսկ գոյակիցներէ, իրենց մասա-րը որ անցակց պատմութիւնն։

Պատ յեղափոխականները, օրինակ, ի մասնագիտութիւնն որ Արաբ, Ամերիկ եւ Հարա-ւային Ամերիկայ վտեր պետութիւններէ եւ սպորտիւններէ կը բաղկանան, որոցք նոր հարկերով եւ զարկերու զարկերով իրե-ր կը պատկերանային։ Պատք մարդ-վարդ կը, որ պիտի տեսնէր — պէտք է որպէս ինքնիշխան տեսնէ իրեն։ Երգա-կան ժողովարաններու մէջ զորք ու պէտք է մէկ արտաստարական որ պայ - քաբը այն նաեւ չկան միայն, որով պայ-քարեան վերջնամիջք եւ ուրիշներ։

Այս կեցութեան ու մասնագիտութիւն մէկ արտաստարակ, անուշաւ լաբը անորա — զարմանքով կ'ընտանք ու՛ միայն Հա - սարակաւ Շուկայը, այլեւ Համալսարան եւրոպայի համար։

×

Հայ ընկերացիք իր համար մասնաւոր շահակցութիւն ունի Պարսկան կայուն։ Ի վերջն ու պայքարը, որովհետեւ անորն եւ մեր վիճակին մէջն, բաղդատութիւն ու խնդիր կան։

Սպանիոյ Պարսկեր կ'ապրին իրենց հին շահակցիք արտին մաս, ճնշուած՝ սպա-նական կառավարականներէ կողմէ, որովհետեւ, Սովետական Միութեան նման, Սպանիան մա ժամայն կ'երկը մը չէ, — բազմիկանական պայմաններէ պատճառով իր թաղաքներէ եւ համալսարաններ, որ-տեղ խորք կը թուին Մասթրիկի կղզին եւ կառավարութիւնը։

Պարսկան շահակցիք մէկ մասն ալ հա-րան — արեւմտեան Ժողովարան մէջ է, եւ մասն իր Արաբականից Արաբական կամ Հարաւային, որ քանակաւորութիւնը ուրիշ պետութեան մը, ինչպէս իրենք եւ ուրիշ մշակութիւն մը հակադիման տակ կը գտնուին։

Աւելին, կա Պարսկան սփռուած մը՝ 19րդ դարու զարկերակական շարժումը ընկերացիք անդեման, որուն զգուշաւ կերպովարանները Հարաւային եւ Հարա-ւային Ամերիկայի որոշ շրջաններու մէջ կը գտնուին։ Սրեմակ Միացեալ Նահանգ-ներու Արաբական մէջ 40-000 Պարսկ — Ամերիկացիներ կ'ապրին։ Գրեթէ նոյնքան մեծ թիւ կը կայանանոր Սան Ժովանիայի եւ Նեկասայի մէջ։

Համալսարան 3 միլիոն Պարսկեր կ'ա-պրին իրենց շահակցիքներ մէջ, իսկ 3 մի-լիոնի մաս ալ՝ զարկերակային մէջ։

Պարսկ ազգայնականներու յայտերն մէ-կն ալ այն է, որ կարելի պիտի ըլլայ անստեղծական եւ քաղաքական գործարարի ինքնիշխան մայր Աֆրիկան ու իր կարելի - ութիւնները։

Հայ ընկերացիքը համար նոյնքան հե-տադարձական է ուրիշ կէտ մը։

Արաբացի փառքամասնութեանց կողմէ անդեման շարժումները հոյ կը պատ - աստանէր իր ինքնուրոշութեան ու՛ միայն ա-նոր համար որ անոր հակած եւ ծախս-կաններու համադրանքով, այլեւ անոր իրաւունքներով որ ձեւաւորութիւններ կ'ապրանոր այլեւ չեն հետադարձութիւն իրենցով, բայց այս պարագաներին՝ կըր իրենք... դարձիք պէտք է օգտագործել զինքն։

Փորձամասնութիւններ շատ անգամ ի վիճակն են իրարու օգտագործել ըլլալու, սակայն ոչ գիտար օգտագործելու։

Ճարման եւ Պարսկանից յեղափոխ — ականք արդէն իսկ իրարու ի նպաստ մահակցական զործուղութեան ցոյց ար-շած են։

Արեւմտեան Գերմանիայ Պարսկ-Մա-նիք անդերկառական համալսարանը օչնած է Լաւին Ամերիկայի մակարդական — ներսուն։ Իսկ ներկայից՝ Պարսկեր, Հարա-ւային Ժողովարան եւ Իրանացի Նախա-րդարանական աշակերտներն անցած են մեզք ձեռքի աշխատի, նոյնիսկ Հնասար Ուրուկուէյի քաղաքներու շարժման հետ։

Այսօր սպանական բանտը մը խաւցին մէջ կ'ապրի պարսկ քանդակագիտական մը՝ որ իրեն անուշաւ չի տար։ Կուտայ միայն իր ծածկանութիւն՝ Թուփա, զոր տառն է ի պատիւ Ուրուկուէյի քեզգիտական — ներսուն։ Այս երգութիւններ յայտ կը րեք թիւփայի մէջ իմիմիւրեան իմիմիւրեան գրգռում մը՝ ուղիւնում մը հետ։ Կայ - քաղուց քեզգիտականներու հետ։

Հայերեն կամ քործանքայ այս կարգը անուշաւ եւս կարեւորութիւն ունի հա-րակցութեան են, չեն կըցած անպէս աշ-խատքով թուր կարգադրութիւնով։ Բնուշ հա-րար, որտեղ անցած պարսկն ու ժամանակ կ'երկրէ իրարու։ Համար անմատչելի է անպարկէ կը հայկականի, պիտեմարան եւ ծածկագիր նաեւ կը փոխարին, եւ ալայն։

Կերթագի պէտք է մասնաւոր՝ որ քործան այս խաւցութիւն շատեր թէն։ Եւս խաւցութեան են, չեն կըցած անպէս աշ-խատքով գտնել Սովետներէ, համալսա - վար ալ պետութիւններէ եւ պարսկան — կան զիջել ունեցող համալսարան մեծ կու - տակցութիւններ (ինչպէս Գերմանական կամ Իտալական)՝ որովհետեւ նման որ-տեղ անպէս կ'ապրին պիտի հակադեր հա - մալսարաններէ մէկ նախ — ազգային զարգացման, թէ՛ Սովետական Միութե - անի (որտեղ քաղաքացիական եւ Իսլայ — փառքամասնական մեծազգի պի - տակցութիւն) շահերն։

Արեւմտեան քորս, երբ պետութեանց աշ - ժանկերը տակ իր երեւէ Բախարներէ եւ զարգացման ու մարդը կըրին, — զարմանք առնել, կերպարանայ փառք — մասնագիտներու շարժումները կ'արեւին ժողովարան մը կը կարծիք գրգռատար — Իսլայ եւս երեւէ քորսի համար։

Թեկ ինչ կերպ տարբի հայ ժողովարան որ պարզապէս այս միջակէն՝ ազգային միայն ցոյց պիտի տայ...

Յիքոս Լուիսի կողմէ Վերքին - շրջել 1976թ իրենց մէջ առաջը - լուած յորտաւած միջինիլ՝ ընդլայնել ու մշակել

ԽԱՅԻԿ ԹԵՂԵՂԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՍԵՐԸ

Լուսնկայ զիջել էր, ու մեղք, որաւ — նոյնը ընտանիքներ, երկնած էրն աս - ինքն իր թիւփայներուն վրայ ու կը մի - ձերիք։ Որքորուն է՛րք։ Վայցար ու ուս - մի կը չեն մը ունի, որ ուրիշներու մա - ճի կարելի հանդիման իրենցին։ Կը վի - ձեն շարժանական սիրտը մասին։ Մ - մանք կը արդէն « օ », մաման ու պայ - ճան օրեր, — Թէ մարդիկ կան, որ պ - ինքն գիտան ու կը չեղնին այս երկու բա - ները՝ Եսկիլի գիտան յաւանական — թէն, մաւաւ լաւ։ Ինչ սերը, որ մեղք կը տեսնէր, ստորակած քան է, իսկ միայն, ճշգրտականներ, որուն կը տե - րանք, երաւիք էր, եւս զինքն ի չեղի երկր, քայլ երաւ, այսինքն՝ օտար ու անհարգը մարդը աշխարհն ու միւր ի արդուն մարդը։

Եւ չէ մասնակցի վիճակն, այնքան չեղիք գիտել որ ու արդուն կը չեղնի ինքնիշխան ինքնիշխող, որ չէ մասնիկ զարկած մա - սին։ Ի՛նչ փոխ, Թէ վայր կընայ լու -

“ ԶԱՌԱՋ ” Ի ՅԻՄԱՆՄԵՆԱԿԻՆ ԱՌԹԻՒ — 0 —

Անակցախի ուժէ մը զարգացող — րուած՝ ստորակցի շրջանի մը պատմա - կան Վեստայի խաղաղը Շաւարը Մի - սարան, փոխարկար մասնաւորի ալ ար - ւիտը սեղան մը պարզանիցն ալ յա - տարար չունէ տառ հետեւին ճանապէս այս երկրին։

Եւ անքանի, անփորձ, այս խորք մի - շակցիքին մէջ կը կենսի զոյգութեան յարաւանութիւնը փառանցում։ Խոր Վես - տայի մը իմ խաղաղութեան՝ միւրեւնի։

Ուրիշ է՛ն։ Կերպ ընկն ալ, այս մար - ցակի օտարութեան զիջել, որ կենսիքին մէջ անկած — ճակն չէր մարդի կը նոյնիսկ, միջնիկն չէր քործան էրն Մի - սար լուած ազգայնիցն ճնշմուն։ Համար թի - այն... Չեմ կարծի որ Բուստարութեան իմ իմ ժամանակագրութեան կողմէ կը յա - ճանքան պարզապէս ոտստուան զարդ — ներսուն մէջ եւ հաշտի մարդ — մեղայն։

Վարդիք վարկու ընդանակութիւնը — կրնա ըսել որ — գուտ հայկական է, եւ Վարդիքին... ո՛ր պարզութեւն ու մը շար - վար անկած չէ կարգ որ իսկից օտար իմարդերն։ Ճանաչող կամ խաղաղակի օրքութիւն մը։

Կարելի է վեր աշխարհի քայլը ան — կրնա ըսել եւ քործանիցը վրայ եւս, ուր - կի որ անցած է շաղի՝ մէկ ճանքով զիջել կուտած է իսկ միւրեւն գրած է, նոյնիկ մեծ արեւնով, անցարդն ալ կը կարգին։

Ճեւ մեծնիկ գտնած ի հող՝ զիջի մայր իշխանութիւն, այս կարգութեան եւ յա - ճանքով եւ խաղաղ... իմ անցած քայլը համարական կառուցումով, ժողով, եր - րեք երկրէ՝ անցարդ շաղի կը կենսի քոր - լուածն է Վարդիքին, մարդագրութեան, խաղաղութեան մեծաւորն զոտ։

Եւ արդի որ հաշտուց ծնունդին կը տեսնի Վեստայի, անքար զայն է եւ միայն զիջել կը մայր Վեստայի։

Ուրիշ նպատակաւորարար պիտի ըլլար լուսն Վեստայից ստորակցութեան այս տե - րան արեւի, երկրով կը չեղնի քորս եւ ան - յայն քանակը հաղորդութեան, կամ մայր - կազմակերպ գտնել այս մեծակցի մայրա - քաղաքին, որ ալ կը հաշտիք այլեւս յա - փական ստեղծական զիջել, զիջած՝ ան - կարգի ունեւնիք, հոգեւ — ստացու - լիք, որտեղ կարեւորութեան կը կենսի, եւ տեսական հետէ, զիջել քործանութիւն - թէն, զորքորքութեան եւ յաճանքով միւր փառքութեան երանքին կրն։

Այս ալ համարանքներուն ընտն ճա - նանցում, օտար անքար զոր մը նոյնիկ չունեցում, որ կենսիքին մէջ։ Եւ հետեւին հետ։ Կարծարք կամ որ խաղաղութեան — թիւնը արեւի որ եւ օղանք մը եւ բա - ական է ունեւն յաճանք զիջել, մայր —

հաղ Վարդ կ'իջնայ տառն եւ կ'ընթա - նայ ինքնին երկնած իրան մասնակցով ապրելով։

Գանիք, քանի՛ երազներ, ծրարներ, սպարաշի քայլեր հաղարդել կրնա են հայ երեստատրութեան յաղարդած ճա - րանքներուն վրայ խորագրուած գրան ա - նակցականով։

Այլ Վարդի քանակ էր ցործել Շ. Մի - սարան եւ կըր եւ Ք. Գաւառի Գորիք զարկ զիջել տեսող՝ արքան փոխան եւ անհանաւելի դարձան էր որ միւրեւն կը մարդ լուսն Հնասարութիւն որ ինքն է։ Ան որ բանտ, շարքարանից զփոխանի կեն - ճեւ հաշտուց պատկանէ լուսն իսկ պայ - ճան էր զիւ նախապատրարի իր օտ - արկութեանը հոգեւն եւ փիլիքով։

Եւ ո՛ր մարդն կ'անցնէր թէ է՛ն թու - նայիք քանակներ պիտի լուսնիք քիւ... Իրեն անքանիկին խաղաղութեան եւ ինչ տառարկութեան շարժանակի զիջել ինչպէս Գորիս կըստ տառն։

Ընդանակայ եւ միւրեւն կը վերին օրք խաղաղութեան տեղ կայ։ Վեստայի օրք տեղ գրականով դառնական ծածկանակիցն որ կըստ խաղաղութեան, իսկ իսկ միւր - նակութիւնը չէր սերել որ խաղաղ կը — մեղով, այլ պատմականով տեսնել որ տարաբար իւր Վ. Վարդ, թիւփային ունեւն կրնա, պատկանէ նոր զար - մարարական կենսի, շաղաղուց կուտի (Ստուանի խաղաղ), այլ լուսն, փա - ճանիկ կայայի, անոն յաճանք... անքար ինչով որ միայն Խաղաղ ու տեսնել մը կը քայլ այս անուշով ծածկով զոր զ կայ Լուսնուն, ինչպէս անուն իմ մայր - նունով ուրիշ մըն ալ կայ Ամերիկա։

Շաղի կը անկի իր խաղաղ — օտ - տակցականում, Հայ — Բոյնի տեղ գտ - նան էր Վեստայի խաղաղութեանը, քոր - ճանիկ տեսնական անքարութեան զար - մանակով մամանով որ քարկաղ զի - շարարութեան ունեւն։

Ուրեմն արեւն ունեցող լուսն ծածկն հե - տակցի իր անքարին։

Այսօրուան պէս կը լիւծ, կենսի գտնածութեան ու յաղարդանքութեան քա - ճան խոր զարգում էրն իր մայր եւ ան - քարից անտար յաղաղութիւն զիջել, խաղաղութեան ինքն կը մէջ, ինքն չէ, հետ, մարդագրութեան ըլլալու տեսնական Վարդի պիտիկին չարք՝ ոտստարակա - լարութիւն էր, ինչ տեսնել կրնա ու քարին մէջ մէկի կը շարքի ճակով Վես - տայի տարրերու խաղաղութեան թիւփ - րուն եւ ... ինչորդութեան վրայ։

Բնակարգի ճնշարարութեան ու խա - լարարանուն անպարկարգութեանը քրտն - ինչ զիջել զոյգը հաղարդութեան, ո՛ր Վարդիքութեան, ո՛ր Վարդիքութեան, ինչ զիջելուց իր երկու կերպարաններ, միւրեւն անուն ինչ շարքարանից, մի - ւրեւն՝ Պարսկականութեան, այս երկու տե - ինքն զիջելու անուն տարին։

Երկրորդ համալսարանային շարքի -

Հիւանդներուն ու անտեսանելուն միւրեւ - րութեան կը հայցի ու ճանքը ապրել ա - զառակութեան, իրենց ճանքը օտարան կերպերն ու անքարարարութեան թիւփ - ճան չեղն մը։ Կենսիքը զարգանք է — զանակ ըլլալն ու քարծան լա՛ց՝ հաշտ - նական, անքարուղ ու յաղարդել։ Ճնշող կուտ հայ զոյգ խաղաղութեան է թիւփ - ինչ իմ քորկը, որ օտար ըլլալի տակ ա - հաղար իր այլ անանկ ու անքար զի - շարարութեան թիւփին մէջ։ Բանկ՝նեւն էր, որ անապատն կուտարին կուտա - հա ու զօրանաւ մարդութեան մը կըր - կինը քործանութեան մէջ։ Երկրի ստեղծ ու իրենց խաղաղութեան մէջ անքարուղ ու քորդակի քանակը կը գտնուիք գաղ - ճարիկ, ինչ այլ պիտիկներ կերպին։

Ան օրքուն հիւանդ ու անքար զի - թիւն իմ քորկը քորկը կ'արեւի կ'արեւի եւ անապատ խաղաղութեան ու խաղաղութեան զիջել, որ կ'ուրիշներ ծածկ, Կարիս ինչ անքարուղ այս վիշտ ծածկ։ Թոյլ ինչպիսի մէջ եւս վիշտ ծածկ։ Եւ պարզով էր կանակող վրայ եւ կը լուսնի տարաբար ու իմ մաման զիջել լաւ։ Մարդ Կարաւանային այն քոր - կը պիտի զիջել, որ օրքին, ու այլ պիտի զիջել, որտեղ իմ զառանկի քաղաղութեան երեստարանութեան մէջ մամանը իմաւս ու զոյգ եւ հաղարին։

ՊԱՅԼԱՆ ԵՆՈՒՆԵԱՆ

(3 և վերջ)

չեր 22 տարեկան տղայ մը, չափազանց արագ վարելով էր կառքը, արեւած մը ունեցած է, բախելով դիմացէն եկող կառքի մը 5 մետրան կայ:

ԺԻՍԻՔԱՐ՝ վերադարձաւ. կապոնէն:

ԳԻՐԻՔԻ ԲԱՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒՄ ՍԷՒՒՐԻՔԻ
անաղիքային դարձաւորին չհետեւածով օրաթերթերը լոյս չէին կրնար տեսնել Հինգշաբթի րաջի Փարիզիէն — Լիպտաէն, որու պատճառով կ'ըլլայ զորքաւ — դուրը: Սակայն Մարտիէն Քաջաւ — Քաջաւթ՝ Տէֆէն — Հրատարակած ըլլալով էր թերթը (Փրոլամաս), Համաշխարհներն ալ լոյս ընծայեցին Լա Մար — սէլէզը ընկերավարական պարագայութիւն չը՝ ձգելու. Համար մենանոր՝: Կարգ մը ուրիշ հրատարակած օրաթերթերն ալ լոյս տեսան: Այս գործադուլներու վրայէն Համար մեն չմտովի չամար ու նաեւ մասամբ թանկութիւնն օրոք գործադուլի օրերը վճարուած չեն:

ՆՈՒՆԵՐ

Այլիք Տէֆէն երկու Հանթերտանի կը նստի 100 Ժր. Ալֆրէդի կը զարցնի, 100 Ժր. Ալգատարեանի Հանդիսանաւ տան է 50 Ժր. Ճատալէն, Թերթին յիշատակին առթիւ: (Մտանալ ճատալէն):

ԿՈՒՋՈՒՐ

Société GREGORY
RECHERCHE

Vendeur pour magasin confection en
gros bonne présentation.

3 rue Poissonnière
Paris 2e

le voyage en grèce

Chaque Samedi et Dimanche du 21 Juin à FIN SEPTEMBRE

SPECIAL - CHARTER

Paris - Athènes - Paris
800 Fr.

YASSOU A NOS PRIX GRECE

INTERROGEZ-NOUS POUR D'AUTRES CHARTERS

26Ի ԴԵՄԵՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԼԵՄԵՐ

Դիմեցէ՛ք ՄԱՅՍԱ ՊԵՐՊԵՐՆԱԻ

LE VOYAGE EN GRECE

Ամէն օր ժամը 9էն 19

“ՅԱՌԱՋ”Ի ՅԻՄՆԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԹԻԻ

ՄԱՐՏԻԷՆ — Պ. Արթուրի Յակոբեան
500 Ժր. կը նստի:

ՊՈՒԼՎ. ՕՏՏՈՅԻ Ս. Եսայի կեղեցի-
ւոյ թաղականութիւնը 150 Ժր. ՄԻՆՅԵԱՆ ՆԱՀԱՐԳՆԵՐ, Տէֆէն Սի -
րանոյ Գ. Սիթիարեան 25 տարւ:

ՄԱՐՏԻԷՆ — Պատանի Ս. Գր. Լաւա-
տարի կեղեցիւոյ թաղականութիւն 100 Ժր.

ՄԱՐՏԻԷՆ — Տէր և Տէֆէն Միշկան
Նազալեան խոր ապրումներով և յիշա-
տակներով կ'ողջունեն Ճատալէն յիւ -
նածեակը և 100 Ժր. կը նստին այս
առթիւ:

ՓԱՐԻՋ — Բժ. Սերգոյ Սիմոնեան 100 Ժր.
կը նստի էր սերիւն ուղարկել չօր՝ լաւ
սերիւն ճատալէնի յիշատակին:

ՎԻԵՆ — Հարոյ Թորոսեանի, Մու -
նոյ և Տիգրան Մուրադեանի, Յովհաննէս
Ուրուշեանի, Ուկիան Լաւարեանի յիշ-
ատակին խումը մը ապրույթներ 100 Ժր.
կը նստին:

ՎԻԵՆ — Պ. Գարեգին Բարուսեանի
100 Ժր.

ՌՈՄԱՆ — Պ. Ա. Պոլանանի նոր...

յիշատակներու մաղթանքով 30 Ժր.

ՊՕՄՈՆ — Պ. Արարեան 30 Ժր.

ՇՆՈՐՀԱԿԱԽԻՔ

Մարտիէն Հայ Մշակույթի Տան յանձ-
նախումբը շնորհակալութեամբ ստացած
է Պ. Սէմէյանի 1000 Ժր. (յապաղած)
նոյնպէս շնորհակալութեամբ ստացած է
Նիկատալի թիւով դրեքը զբոսարանի
Համար, Տէֆէն Ա. Հօթիսեան — Զօրգա-
նեանի կողմէ, Ի յիշատակ էր չօր Միլը-
սի Զօրգանեանի:

Imprimé sur les Presses

du JOURNAL «HARATCH»

83, rue d'Hauteville 75010 Paris

Mayda BERBERIAN
6, rue de l'Echelle PARIS 1
tél 260 30 20 et 260 67 34
de 9 h. à 19 h. tous les jours

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ

Տէր Շահան Գնչի. Տէպեան և
երեքին եղբարէ՛ք Տէպեան Ի յիշատակ
իրենց անեքթօր և մօր՝ Գիսար Գիգիր -
եանի (Պէյրուքի մեռած) կը նստին 100
Քրանը Ճատալէն և 50 Ժր. Մարտիէն
Հայ Մշակույթի Տան:

ՅԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

Սէն Լու. Սուրբ Գէորգ կեղեցիւոյ Թա-
գաւան խորհուրդը և շրջանի օժանդակ
Տէֆէնից Մուրադեան Իրենց խոր ցաւա-
ցութիւնները կը յայտնեն Նազեար Նովի
Շահան Գնչի. Տէպեանի և երեքի -
նի և ընտանեկան բոլոր պարագաներուն,
իրենց անեքթօր և մօր Գիսար Գիգիր -
եանի (Պէյրուքի) մահուան տխուր առ-
թիւ:

×

Մարտիէն Հ. Յ. Դ. Շերմայանի կամ -
տէն Իր բոլոր ընկերներուն անունով
իր խոր ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Տէր
և Տէֆէն Ա. Շահապալեանի և ընտանե-
կան բոլոր պարագաներուն՝ Բժ. Ալմա -
նակ Շահապալեանի (Սէրիկի) մահուան
առթիւ:

ՓՈՒԱՆ ԵԱՂԵՂԱՍԱԿ

Տէֆէն Սիրարիի Անէտեանի մահուան
առթիւ, Ժողովի ծաղիկեղանի Տէֆէն
Մարտիէն Ուրուշեան 100 Ժր. կը նստի
Հայաստանաց եկեղեցւոյ պարագա -
նեան Համար:

ԿԱՊՈՑՏ ԽԱԶ

ՓԱՐԻՋ

Օդակառնութեան կայանի Օդատա-
րարի խումբը կը վերադառնայ այս Զ.
Երեքարթի (Օդատա 27) ժամը 18:45 19:15
ընթացքին Փօրթ Երեւան՝ 10-12 ավիա-
փոխ — Ամիէ (Թէքեանի մօտ):

×

ՌՈՆ

Երեքարթի, Օդատա 26, ժամը 19:30-
ին Հայոց կեղեցի, 295 Գիւլ-Պուլաճ

×

ՄԱՐՏԻԷՆ

Երեքարթի, Օդատա 26 կէտեղեցի
Անարեանի անուամբ, 26 Գիւլ Գիւլ -
յալեան:

Հ. Բ. Ը. Մ.

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ

ԲԱՅԱՌԻԿ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՄՆԵՐ

ՓԱՐԻՋԻ ՄԷՋ

Առաջին անգամ ըլլալով Ֆրանսա այցելող Պէյրուքի Հայ Ներսիս Մուրադեան
ՎԱՀՐԱՄ ՓԱՓԱԶԵԱՆ Թատերախումբը (Հիմնուած 1959ին — 20 դերակատար)
կը ներկայացնէ երկու քրեալի կատակերգութիւններ
բնագրութեամբ՝ ԳԻՐԳՐՈՒ ՍԱԹՄԱՆՆԻ

CENTRE CHAILLOT - GALLIERA — Paris, 28 Avenue George V — PARIS (8e)
Métros : George V et Alma-Marceau

Ժողով Ֆէյյալի

(LA PUCE A L'OREILLE)

ԿԱԿԱՆԸ ԿՆՈՒՄ ՄՏԻՋ

Չորեքշաբթի Սեպտեմբր 17, ժամը 20:45ին

Չորեքշաբթի Սեպտեմբր 24, ժամը 20:45ին

Յակոբ Գարեանեանի

ՄԵՆԱՊԱՏԻՄ ՄՈՒՐԱԾԿԱՆՆԵՐԸ

(LES MENDIANTS RESPECTABLES)

Երաժշտական կատակերգութիւն

Ուրբաթ Սեպտեմբր 19, ժամը 20:45ին

Հինգշաբթի Սեպտեմբր 25, ժամը 20:45ին

ՄՈՒՏԻՐ 50 Ժ. և 30 Ժ.

Տոմարի կանխաւ ապահովելու Համար դիմել
U.G.A.B.: Centre Culturel Alex Manoogian
118, rue de Courcelles, Paris (17e) — Tél.: 924-86-71 et 227-12-26

ARMÉNIE 1975 ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Départs chaque mois :

du 6 au 20 Septembre

du 25 Octobre au 8 Novembre

du 4 au 18 Octobre

du 20 Décembre au 3 Janvier

à partir 2580 F

Pour les jeunes de 16 à 35 ans

— du 6 au 20 Septembre

Demandez nos brochures détaillées

Logement première classe, hôtel ANI ou ARMENIA à Erévan en pension
complète et excursions quotidiennes.

Renseignements et Inscriptions

A PARIS

Sonia Coumyantz

mondotours

2, Rue de Sèze — 75009 Paris — Tél.: 266-50-12 073-32-64

A LYON

Varoujan Sarkissian

sevan voyages

50 Cours de la Liberté - 69 LYON Tél. 60 13 66

A MARSEILLE

Dicran Casarian

61, rue Paradis — 13 Marseille — Tél. 54 07 51 et 93 36 19

Licence Voyageurs : A. 721.

SUPER THOMLAC

PEINTURES • PAPIERS PEINTS • TAPIS • MOQUETTES

POSE PAR NOS SPÉCIALISTES DE TOUS REVÊTEMENTS SOLS ET MURS

DEVIS ET POSE GRATUITS

● CREDIT DE 3 A 21 MOIS

Carrefour de l'Éléphant PALAISEAU

Parking : 3, avenue Jean-Jaurès

tél. 928 00 98 - 928 03 88

« Ե Ա Ռ Ա Զ »

Կը նուիրեն

Տէր և Տիկին Ալեյն Փափաղեան մէկ-կական սուրբ «Յատաճ» կը նուիրեն —
Լուսնոյի Հայ Տան, Աթէնքի Մ. Յա —
իրենան վարարանին և Վիեննայի Հայ
Ստանդական Միութեան:

Նոսիւք

Հ. Տէր Աղբէրեան իր «Տօնաբարձ»
Գ. Աղբէրեան — աշխատակցութեամբ
Ա. Տիգրանեան — կարելու բաւարանին
(ա. Յաւաթ Օդոստ. 1 Հայաստան, նոր
բաւարաններ) Հաստատակցութեան առթիւ,
60 ֆր. կը նուիրէ «Յատաճ» բարձր —
աւանդան:

Հ. Յ. Ի. ԹԱՆԳԱՐԱՆԻՆ

(Այցելութեան առթիւ)

Տէր և Տիկին Մ. Յակոբեան (Գրեյն)՝
100 ֆր.:

APPEL URGENT

A nos compatriotes commerçants, artisans,
industriels et même aux particuliers :

Notre association sollicitée par de nom-
breux demandeurs d'emplois, lance un
appel pour faire face à cette situation
d'urgence.

Adressez vos offres, directement à notre
siège social : A.A.A.S., 77 Rue Lafayette
Paris (9e), Tél. : 878-02-99.

Notre service entièrement bénévole, vous
mettra en contact avec les intéressés.

×

ԿՈՉ

Ազգայիններու և Անկախական

Հաստատութեանց Տնօրէններու

Վերջերս, Ազգաստեղծող գրասենե-
կը ունեցու, բազմաթիւ դիմումներ, գա-
նադան երկրներէ միասնապէս զարկող հայ-
րենակցներու կողմէ, գրասենեկին աշակ-
ցութիւն և օրապահներին ապահովող
զբաղում մը հայեցալինելու համար:

Սույն գաղափարներէն ուսման կ'ապրին
պատերազմներու մէջ սուղ դիմում:

Արհաստեղծող զինուորական ծառայ-
ման խումբը կ'ընէ մեր հայրենակցներէն —
բուն ու անտարակապ հաստատութեանց
անդամներուն, որ նկատի ունենան ին-
քիւնտրուելու պարագայ և արտադրելու
իրենց նիւթական և բարձրակարգ աշակ-
ցութիւնը դիմելով Ազգաստեղծող գրա-
սենեկը վերադարձու հասցեով:

Կանխա. կը յայտնենք մեր սրտաւին
հարգանքով:

(Կնիք)

ՇՆՈՐՀԱՎԱԼԻՔ

Պոստին Մ. Գր. Լուստապէրէն եկեղեցի —
այ հոգաբարձութեանը հարկաւարու —
թեամբ ստացած է հետեւեալ նուէրները:

Պ. Յ. Կարապետեան 10, Օր. Անահիտ
Արզումանեան 70, Փոխան ծաղկեղաւիկ
սպր. Ե. Մարգարեան թաղման իւր —
եան ընտանիք 20, Թաթևեան ընտանիք
20, Պ. Ալեյն Պաքըրեան 20, Տիկին Գա-
նար Համարապետեան 10, Տէր և Տիկին
Բրնտեան 20, Տիկին Չիլէքեան 10, Բա-
րեղապետէի մը 10, Տիկին Միլեան 10,
Տիկին Կաղկիկեան 20, Չաղապետ և Գա-
նարեան ընտանիքներ 10, Պ. Գեորգ Բեբ-
տալուեան 10, Բարեղապետէի մը 10,
Տիկին Ճիւղեան 20, Ալբի Տիկին Ռոզա
Տօրոսեան 20, Ալբի Տիկին Գաւապետեան
10, Տիկին Կարապետեան 10, Տէր և Տի-
կին Նշան Բէշիկեան 20, Տիկին Տ. Ստե-
փանեան Բիշիկեան 10, Տիկին Արապե-
կեան 10, Ուրբ. Պ. Գարեգին Բիշիկեան
հոգեւորական առթիւ Տիկին Միլեան
50, Տէր և Տիկին Նաղապետ 100, Տէր
և Տիկին Արզուման 20, Բարեղապետէի
մը 30, Տէր և Տիկին Ռոզա Մարտեան
20 ֆրանք:

Ս. Աստուածածին վերադարձու Տանի
առթիւ խոյրող նուէրը հաստատակցներ.
Պ. Բարսէլ Գարեգինեան, Գաւապետեան ըն-
տանք, Ալբի Տիկին Բրնտեան, Տէր և
Տիկին Կաղկեան, Տիկին Անահիտ Արա-
պետեան:

ՇԱՀԱՆ

ՅԱՐԱԼԷՋՆԵՐՈՒՆԻ ԳԱՆԱՃԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՑ ՏՈՄԱՐԻ (1971, Փաթիկ)

ԿՐԱԿԻ ԿՈՂԳԻՍ (1973, Փաթիկ)

(Մատնաշար «Յատաճ»)

Գիւնի՝ «Յատաճ»-ի, հատարը 15 ֆր.

ՅԱՃՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Լիւնի Հայ Առաքելական եկեղեցւոյ
Առջ. Միութեան կը հրաւիրէ այն բոլոր
անդամները որոնք 1968-ին ի վեր չեն վճա-
րած իրենց ազգային տուրքը, թող բա-
րեւանին իրենց հաշիւները փակել մինչեւ
յաւաշիկայ Հոկտ. 1. Ներկայանալով Ե-
կեղեցւոյ գրասենեկը:

Imprimé sur les Presses

DU JOURNAL «HARACHE»

83, rue d'Hauteville 75010 Paris

Jean-Marie CARZOU

Signera son livre

Un Génocide Exempleire

Arménie 1915

et Nane CARZOU

« Le Voyage en Arménie »

է Վ Ռ Ա Ն

Օդոստ. 30, Եւրաթ, Ժամը 16-ին սկսեալ

կա Պաթիկըն

նիւ նստիմալ

ՈՒՍՏՈ - ՎԱՍԻԿԱՆ

ՀԱՅՏԵՐԻՆ ՀԱՂՈՐՈՒՄ

ԿԱՐՅԱՆ ԱՒԻՔ 41,93, 31,06, 25,63:

Յուշիկ մէկէն ի վեր Վասիկեան ծա-
նաթիւնը ունի որ հայերէն հայրընտ-
ներ կ'ընէ Իտալիոյ ամառային Ժամոյ՝
20-15-ին որ կը համապատասխանէ Միւր-
Արեւելքի և Պաղեստին երկրներու նոյն
Ժամու և Հայաստանի Ժամը 22-15-ին:

Կ'ՈՒՋՈՒԻ

Société GREGORY

RECHERCHE

Vendeuse pour magasin confection en
gros - bonne présentation.

3 rue Poissonnière

Paris 2e

ԿԱՊՈՑԻՍ ԽԱՉ

ՓԱՐԻՉ

Օգտագործութեան կայանի Օգտագոր-
ծարկի խումբը կը վերադառնայ այս Զա-
րեղաբի (Օդոստ. 27) Ժամը 18-ին 19-
ընթացին Փոթի Մ'Օրլէան՝ 10-12 ալիւի-
Փոլ — Ալիլ (Թէրիսի մօտ):

×

ԼԻՈՆ

Երեւաթի, Օդոստ 26, Ժամը 19-30-
ին Հայոց եկեղեցւոյ, 295 իւն-Պալուս

×

ՄԱՐՍԷԼ

Երեւաթի, Օդոստ 26 կեղեցիներ
Անարանեան ակումբը, 26 իւն փոս —
վալեսան:

×

ՆԱՍԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապոյտ Ուսի Պոստին ժամանակի
պարահանդէսը՝ Նոյ. 8, Եւրաթ գիւն-
Մարտչիկ Սիլվանիստ պանդոկի արահե-
րուն մէջ:

×

Կապոյտ Ուսի Սեւեանի ժամանակի
պարահանդէսը՝ Նոյ. 22-ին:

×

Կապ. Ուսի Լիւնի ժամանակի տաթ-
կան պարահանդէսը՝ Նոյ. 15-ին, Եւրաթ-
նիւն:

×

Ազգաստեղծող տարեկան զինուոր-
ական պարահանդէսը, Եւրաթ, 8 Նոյեմբ-
րին, Ժամը 22-ին մինչեւ լոյս, Ժամը Ե-
րեւաթ արահանդէս մէջ:

×

Փաթիկեան Տիկինեան Միութեան Որ-
բերու. Օգտագործութեան Մարտչիկ տարեկան
մեծ պարահանդէսը, Գեղամեթի 7, Կ-
րեւաթ, որ, Օթէլ Ժամը Ե-ի արահանդէս
մէջ:

ԺԱԲ ԵՆԵԼԵԿԵԱՆ, ԿՆԱՌԱՋԱՐԿԻ ԶԵՂԻ

ՀՄԱԲՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Գործակցութեամբ

AÉROFLOT et INTOURIST

Գիւն, մարդ գլուխ Մարտչիկ —

2.800 ֆր.

ՄԵԿՆՈՒՄ

Սեպտեմբեր 5

Սեպտեմբեր 19

ՎԵՐԱԴԱՐՉ

Սեպտեմբեր 18

Հոկտեմբեր 2

2.500 ֆր.

ՄԵԿՆՈՒՄ

Հոկտեմբեր 3

Նոյեմբեր 7

Դեկտեմբեր 26

ՎԵՐԱԴԱՐՉ

Հոկտեմբեր 16

Նոյեմբեր 20

Յունուար 8, 76

ԱՅՍ ԳԻՆԵՐՈՒՆ ՄԵՋ ԵՆ. —

— Օդանավային ծախքերը իւրեւր՝ Մարտչիկ — Երեւան — Մարտչիկ
— Օդանավային պանդոկի երթուղիները
— Բնակչութիւն երկու հոգեմեծ սենեկներ, Ա. կարգի պանդոկ
— Անցողական փանդոկ
— Այցելութիւններ Երեւան, Էջմիածին
— Պալուսներ Մարտչիկ — Գաւաթ — Գեղարք — Սեւանայ ին-
վարտի

ԱՐԶԱՆԳՐՈՒԹԻՒՆ ՆՈՒԱՋԱԳՈՑԻ ՄԵԿՆՈՒՄԵՆ ԱՄՄՍ ՄԸ ԱՌԱՋ

Renseignements et réservations :

toutes agences HAVAS VOYAGES

et Jacques CHELEKIAN

87 La Canebière

19001 MARSEILLE

Tél. : (91) 50-89-12

Lic. 97

Savez-vous que vous trouverez à :

AIR FRANCE

AGENCE DES INVALIDES

2, Rue Esnault-Pelterie — 75007 Paris — Métro : Invalides
Téléphone : 551-96-20 — Poste 6-46-55

le meilleur accueil auprès de :

ANAHID BOYADJIAN

pour vos voyages d'affaires

et de tourisme - individus ou groupes

Ձեր ճամբարդութիւններուն համար, գարծի, գրաւորչիւրեան, ամառ-
ական քէ հաւաքական,

մի՛ փարանի

դիմեցէ՛ք վերադարձու հասցէին, որ

ԱՆԱՀԻՏ ԳՈՅԱՏԵԱՆ

լաւարդի ընդունելութիւն կը վերապահէ ձեզի

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
27
MERCREDI
27 AOUT
1975

LE NUMERO 1.20 F.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹԻՒՆ 13-874

HARATCH
LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ANRIK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

— Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 571027317 A R.C. PARIS

ՕՐԱԲԵՐԻՔ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆԱՐԴ ՄԵՍՏԱՔԱՆԱԿ
Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

ԲԱՍՏԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Ֆրանսա Տար. 170 ֆր. Հարս 1 ֆ. 20
Արտաստեման Տար. 200 ֆր. Վեցամսայ 90 ֆր.

51e ANNÉE — N° 13.374

ՕՐՈՒՆ ԴԵՊՏԵՐԸ

ՎԵՐԱՄՈՒՏԸ ՓԱՅՆՈՒՆ ԶԷ

ԳԻՆԵՐԸ ԿԸ ԲԱՐՁՐԱՆԱՆ,
ԳՐՈՄԱԶԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ԾԱՊԱԼԻՆ

Նախարարային Շերաք յայտարարել անցած շաբաթի իր փառալուծիչ զրույցից, բայց մեծածախ լրատվողները մէջ, ոչ ոք նոր լատենտիստները ունի եւ Շերաքը խաղը կը ծառայի առանձնաբար ըստանալու։ Ոմանք փաղաք-դինքն ծաղիկ տեսնել, ուրիշներ երկարութեան մասին կը մտածողութիւն բաց ոչ ոք կրնայ հանդիսանալ արտով դիմաւորել վերամուտը։

Նախ Գինեւոյ յաշիւմը կը շարունակուի եւ Յուլիոն Օ՛յ տա շարիր եղած է ինչ որ աւելի է զան ինչ որ երբեք տալան նախարարը նախատեսած է։ Սկսածներէն պիտի սկսի վառակ - ինքնիւ եւ ընտանեկան ֆինլը։ Ընկերային դիմելի վրայ, նոյնիսկ Պերճորոն (բան - ուղարկան Ուժ - ԷՖ - Օ) մասնաճիւղ է կը վառակը որ տեսնական դժուարութեան իրենցից բարդական հետեւողներն ունենան։

Ընդէն, ձեռով ոչ ոք կրնայ փնտ - հողուել այն ծանր տագնապին, որ օրէ օր աւելի արժանա կը ձգէ։

ԾԱՆՐԱԿՆԻՈՒ ԴԵՊՏԵՐ ՄԸ ԹՈՒՐԻԲ ԳՐՈՄԱՏԱՆ ՄԸ ՄԷՋ

ԳԻՆԵՐԸ ԱՊՐԻԼ ԵՒ 2 ԸՆԿՆԵՐՆԵՐԸ
ԿՐԱԿ ԿԸ ԲԱՆԱՆ ԱՊԱՆՈՎՈՒԹՅԱՆ
ՈՒՍԿՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

ԳԻՆԵՐԸ ԱՊՐԻԼ ՎԻՐԱՄՈՒՄԻՆ
ԵՒ ՁԵՐԲԱՅԱՆՈՒՄ

Օգոստ. 19 րօպակամով Պոլսոյ ընթերցողներու մամբրատմանը իրենց, ուսուցիչներու վերջին զեպին մասին։

Արեւելիս դեպք մը պատահեցաւ։ Երէկ Պերճեք քաղաք (փիլ) գործասան մէջ ուր աշխատող բանուորները սկսած էին խլել - տէր եւ կը մեղքէին աշխատել։ Ուսուցիչ - նախկինը ուղեք միջանդէն է կը կարգ հրահանք ընդդէմ բանուորները, կըր այդ քաղաքիսան մէջ դառնող երեսնասուր մը, Գինեւր Ալուշ, իր երկու ընկերներով յանկարճ համալսարան բացաւ ապահովութեան ունեւորն վրայ, ուսուցիչները մը եւ ուսուցիչ մը վերադարձեցան, առաջինը՝ ծանրապէս։ Ձերքը բախտով երկար տեսնել եւ Գինեւր Ալուշ որ կը փորձէր փախչել, ծանրապէս վիրատու մերկապաշտեցաւ եւ փոխադրեցաւ։ Երբեք առաջինը։ Իր երկու ընկերները, որոնք նոյնպէս կրակ բացած էին ուսուցիչներէն վրայ, յանդիմանք փախչել։

Քուրդը Բերկերը կը դնէ ինչ Գինեւր Ալուշ մաս կը կարգէր Բերկը ժողովրդական Ազատագրութեան Բանակին եւ կը դարձէր իբր աշխուհիչ, նախապէս կ'աշխատէր Գինեւրիս, Պալէքը զործասան մէջ եւ կը պատկանէր զարդանի կազմա։

Կերպութեան մը։ Յատկապէս զրկուած էր իմքանալու։ Պերճեք հաստատութեան մէջ խաղաղական յարաբերութիւն եւ քան - ուրեքները զրգուելու համար։ Իրիկուսին դէպ մասն էր զործասան եւ ընդգլխով մզած էր քանուորները որդեկալ շաշա - տին եւ ըմբոստանի զործախիւրը դէպ։ Բանուորները հաւաքուեցան եւ պատահական խաղերով սկսան քուրդք ցոյցեր - նեկ, ուսուցիչները կ'ան եւ տեսան ինչ ուսուցիչներ ալ խաղաղ եւ քուրդք քուրդ - զործախիւրները խաղաղութեան - միջոցին ի կարգ հրահանք ցանցի, բայց ցուցաբերող քարեր նեակցին ապահովութեան ունեւորն եւ պատահական այն զործա - տերներն, որոնք աշխատել կ'ուզէին։

Աւստիանները նախ ջուր արեկցին ցուցաբերներուն վրայ, որոնք տարած - նակներով պատահականներն իրենց, ուսուցիչներին ստիպուեցաւ կրակ բանալ եւ այս կրակին մէջ իրենցին երկու հոգի վիրաւորուեցան։ Պալէք մը վրէժ տեսան ինչ կրակ զարդանիներն երկու հոգի խաչա կուտան, առնոյց վրայ կ'աղակներ եւ Գինեւր Ալուշ վիրաւորուեցաւ ու ընտանեկան, միւս կերպուք փախան։ Գինեւր Ալուշ հիւանդանոցին մէջ հարցաքննուեցաւ եւ խոստովանեցաւ ինչ կը պատկանէր այդ դարեւ Գինեւրի մէջ զարդանի կազմա - կերպութեան, որուն պետք զինք իմքանալու զինք, խաղաղականութեան առաջ ըն - թելու համար Պերճեք զործասան մէջ։ Ինչ եւ հայրը կ'աշխատէր Արեւմտեան Գինեւրիս, Պալէքը զործասան մէջ։ Իբր երես - տան ուսուցիչները, զեպի փորձեցաւ եւ կրակ քանցաւ։

Քրիկը Ալուշ, որ նախապէս ուսու - նող կ'անալ է Տնտեսական Գործակալ, կը պատկանէր Յեղափոխական Բանուորա - Կուցակական կուսակցութեան, որ կա - ժաւած էր արտասահմանի մէջ Աթա՛ն ուսուցիչները կը փնտէր էին ինչ երկու ընկերները։ Դեպքին առիթով երեսուն մասն այդ եւ ինչ զործախիւրները հանդուրեցան տակ առնուեցան։

Բաւիւր մը տղով

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼԻ մէջ կայուցիւր մէջ շինք է։ Առջի դէպքեր ուր բախտներ եղած եւ Արեւիս որ մէջ մեծակա եւ վիրաւորներ կ'ան միջեքին հաստատութիւնը ար - տաւ։ Ստալինի տաղանքին։ Փորձուկով ընկերակցական պարագայութիւն կ'ուզէ որ հարաւորին երազային ընկերակցական եւ համայնակով կուսակցութիւնները հա - տալուցին քննելու համար զեպի ընկերակ - ընկերին փոխանցան հարցերը։ Մտա՛նք այլ զանազան էր բայց կ'ուզէ որ այդ մտ - զանին մասնակցին թուական արեւմտեան երազային կուսակցութիւնները։

ՔՈՐԹՈՒՄԻ ինքնապարտերը հարցը չէ լուծուած եւ կարգ մը սկսածանութեան կը շարունակուի։ Արեւիս ինքնապարտերը զեպիները զաւ - տանական հարցախօսութիւնները։ Միւս կողմ էր զեպիները դեռ հարցը ըլլալով, ցնոր տնօրէնութիւն յամադրուեցաւ։ Պալէքը - նա Փալէքովի մըցած, որ առիթ ցանկ ունենալ Ձորեղաբի իրիկուն։ Այս - փոխի մէջ Բաւիւրի տղան է Դիւս - Մարգարէ արեւելիս զրաւանակը։ Երե - զարքի առաւուս ուսուցիչներին ծանրա - կարգ էր թուականի սղաղանքը երեսուն - վար (ԱՄ) շարժումին, որոնք մասնակ - ցած էին առջի օրտան զեպիներ։

ՓԱՐԹՈՒՄԻ ՎԻՐԱՄՈՒՄԻՆԵՐԸ համա - մայրաքաղաքի բացառիկ կուսակցը Տիկն Սիմոն Վէլլ։ 1500 պատուիրակները կը մասնակցին այս երջ համալսարանին։ Միւս կողմէ Ծրանային Առաջնապա - ընաւ նախարարը որոշած է իրաւ պա - քարի էր ձեռնարկել իմախտանի դէպ։

ՊՐԻՄՈՒՄԻ մէջ, Օգոստ. 27ին, առիթ կ'ունենան Հեղափոխական աշխարհի այլ -

ԵՐԵՒԱՆ ↔ ՓԵՐՏԻՆ ՀԵՐԱՇԵՐԳ

ԵՐԵՒԱՆ (Արեւելիս)

ԵՐԵՒԱՆԻ ՀԻՐԱՅԻՐԸ
Հայաստանի այցելած եւ ինքն - թեան հետ ըստ ըստութեան ընկեր - թիւներու աւելի քան 200 անդամներ Ձեռնարկալուցակէ, Ծրանային, Դաւիթ - ին, Աւստրիական, Ռուսական եւ ուրիշ եր - կիրներն կ'ան։ Ռուսը չլուծուեց ունե - նալով արտասահմանի երկիրները։ Հետ քրակածութեան եւ ձալուցիկին կապի հայկական ընկերութեան հետ, հետա - զերքուած եւ անոր զործունակութեան։ Հայկական ընկերութիւնը հարցադրեց է հիւրերուն որ իրենց ընկերութիւնը ընդ - նաւոր աշխատանք կը անի արտասահ - մանի 70 երկիրները։ Նախընտրել զործի - կերներն եւ կապահովուելու անոր հետ կապող արտադրական ուղղութիւններ։ Վերին շարք տարուան ընթացքին Հայաս - տանի ժողովրդի զործիկները պատուի - րակութիւններն ունենան եւ Աւստրիա, Պորտուգալ, Ռուսիա, Իրան, Իրաք, Ցիւանա եւ ուրիշ երկիրներ։

Երազային կարգ մը զարգանքներ մէջ կ'առաջնորդուեն եւ հայ ընթերցողները աշխատանքներու ցուցանիշները, ար - ունեւորակներու իրիկներ։

Ընկանց աղօթչութեան մըցածները, ո - րոնց, Լիւրստանի կողմէ կը մասնակցին Լիւրստանի աղօթչան Անիսի Տէրմանեան եւ երկրորդ հանդիսացող Անգա Անգեման։

ՕՐՈՒՆ ԻՍՏԵՐԸ

79-ԱՄԵՆԱԿ
ՊԱՆԳ-ՈՐՈՄԱՆԻ
ԳՐԱԼԻՄԱՆ
(14 - 26 Օգոստոս 1896)

Ա.

Շաբ. ուր տանեակ տարիներ անցած եւ ար օրն ի վեր, երբ Հ. Յ. Դաւիթ - րական զբոսի տակ Վարդ Գործինքն 14 - 26 Օգոստոս 1896ին, որ զերեկով էր քրակէր Պոլսոյ Օսմանեան դաւան - տանք - Պաք Օթման - միջնապայային զործախիւրներն միջնաքերով Սուլ - լիաներու մայրաքաղաքին մէջ։

Ապր. 79 տարի վերջ, երբ յետա - քրի փորձի մը կը նետուէր պատմական զր զեպին վրայ, ախրաւս հիւանդանոցի լրագրով կը համալուրեն հանդէպ այդ - րու եւ ֆետալիկներու, - որոնք միջին տարիք 20-ը չէ տեսներ - որոնք դե - տալիք զեպի մաս կ'երթային, յանուն լրագրող, յանուն աղի պատմութեան։

Մը հիւանդանոցի ստանալան մը աւելի կը քրակուէր, որ կը դնուէր մըր շուրջը դաւանած նման զեպեր, վերջին լրագրող, ընթացիկ, աշխարհի ցանալան լրագրող, ախրաւս աղիքու զեպին, ժրտա դաւաններուն կողմէ։ Օրտանակ լրագրող, պատմաներու առանձնապէս լուսան պատմականութիւնը՝ մաքուցող Բերկ, որոնք զինուային կը կուրեն եւ քրակու եւ ուսերով եւ տարածանալ - նակ։

Չորասուն այս բոլոր արարքներուն վէ, ցար շտանաք որեւէ զեպի, զոր լրագրող ըլլալ ըստդանը Հայ յերպին - լիաներու իրաւապաշտան այն ուրա - րագրութեան հետ, որ կը կուրէր պանք զինուային դաւան։

Մը ֆետալիկները մեծ մասամբ դաւա - նակ զարգանքներն էին, Պոլսոյ երկու - րագրողն զարգանքներն եւ հայերինը ընթացիկ ինքն ընտանեկան օրտնութիւն։ Ու - նեք տեսն էին եւ հայերին այլ չէին խո - լով։ Հարեւանքական նոյն զարգանքա - լիան էր զինքը նոյն զբօսակին տակ մի - քաղաք։

Դեպք Օթմանի դաւանը պատմական ինչ չէր զարգանք նախնայիններու եւ քա - ղանքին համալսարան ըստդանը՝ 1894 - ի 1896, կամքի որ իսկանի հրամանով։ Երեսուն վրայ ընտրի զինուայինով զարգանքած երազային պատմանի Թա - րակ ձեռնակներին մէջնէն մէջ ծուս - ան։ Այս Թալիս-Համիս արարքի մը փա - ռան։ Այս Թալիս հրամանով կ'արձա - լուէր։ Այս Թալիս հրամանով արարուեցաւ հայ յերազայինականներն, ձեւ - ուր Մարգարէները մէջ վրայացող հա - մարտու զինուայինները չէին կրնայ ա - լուէր։ Մասնէն Հ. Յ. Դաւիթականութեան զինուային ընտանեկան ինչ վրէժ կը լու - լուէր։ Գործախիւր ընտանեկան Պոլսոյ առջին շարքի, սղաղով քաղաքի կուսակցու - լուցիչները հարցին։

Յեղափոխականները նախաձեռն էր մի - քաղաքի հարաւոր կարգիկն ունալ - լուէր։ Մարգարէները Հայկական շարքին վրայ, համալսարանը մեղ Պերկին զոր - լուէր ընդ շարքուէն յարաւոր դու - լուէր։ Մարգարէները երաւարար մէջ մեծ պե - տանքները, որ ի վերջին արեւելի ընթացիկը Գորդը՝ խոստացուած քա -

ՀՈԳԵՆԱԳԻՍ

ՄԱՐՏԻՆ — Այբի Տիկին Հերմիտ Մասինան (Նեկա Շաշան), Տեր և Տիկին Տաճար Շաշան, Տեր և Տիկին Կոլոր Շաշան իրենց զուգակերպող հուշանշանական պաշտոն կատարելու համար իրենց սիրելի քրոջ, ողբացելով ԽՈՒՄՄԱՆՆԻ (Մեկա Շաշան) մահուն քառասունյակի առթիվ (տեղի ունեցած Թեհրան, Պարսկաստան) այս կերպով Օգոստ. 31, Պոստի Ս. Գր. Լուսարիչի նկարագիրը:

Ի գիտություն ողբացելով իշխանական իշխանությունը:

ԱՅՑ

ԳՆԱՐ ԱՋՆԱԿՈՒՐԵԱՆԻ ՇԻՐԻՄԻՆ

Փրանսիական լուսնիկի Հայոց նախնի Ռադիկոնի և Դիմադրականներու Միությունը կը կարծիքով իշխանի և յարգողի ույց մը, գիտարարական պայմաններով և մասնական իրավունքի գործունեությամբ Քիսր Ազնուդինյանի շիրիմին, կերպի 28 Սեպ. առաջնական ժամը 11ին հաստատվող Մեծօրը — լս — Մարտի գերեզմանատեղը: Այս նախաձեռնությունը իրենց մասնակցությունը կը բերեն Փրանսիա — Աթենք, Հայ Կարմիր խաչ և ուրիշ միջոցները:

ԵՆՐԻՇԱԿԱՆԻՔ

Ողբացելով Այբի Տիկին Շաշար Բերկանի մահուն առթիվ ԱՋՆԱԿՈՒՐԵԱՆԻ Քաղաքացիական շարժապարհականությունը և հետևյալ նույնիսկը —

Տեր և Տիկին Օննիկ Բեռնան 30, Նեպոլեոնյան ընտանիք, Այբի Տիկին Մանուկյան 20ական, Տեր և Տիկին Գեորգ Մեհման, Ոսկրան Շեքերյան, Տեր և Տիկին Մանուկյան, Կարապետ Ոսկրան, և Մարտի Բերկան, Կարապետ Ոսկրան առթիվ Դուրբեկան ընտանիք 100, Կարապետյան ընտանիք, Կարապետ Ոսկրան, Խուրդի Կարապետյան, Տերապետ Մարգարյան 50ական, Խուրդի Աստ — տերան 50, և 50 հետաձգյալ բարձր — անձան, Տեր և Տիկին Մանուկյան 20, Յակոբ Յակոբյան և Նշան Մարգարյան 10ական ֆրանք:

ԿԱՊՈՑՑ ԽԱՋ

ՆՈՒԵՐՆԵՐ

ՕԳՈՍՏՈՍԻՆ ԿԱՑԱՆ ԱՅՑՆԱԿՈՒՐԵԱՆԻ ԱՌԹԻՒՒ

Ամերիկայից, ընկերությունից Նախնի Կա — րիպան 25 տարե, Տեր և Տիկին Շաշանյան (Վարան), Գեորգյան, Փափազյան (Տեհրան), Տիկին Ուսիկյան (Վարան), Նախնի (Տեհրան), Գեորգյան Նեպոլեոնյան, Գառնիկյան Մեկուն (Փարիզ), Նեպոլեոնյան, Կարապետյան (Վարան), Նախնի Փափ — րի, Խուրդի, Բեռնան, Անուկ Կարան, Կարապետյան Մուրադ, Մարգարյան Փոլ 100ական, Մարգարյան Բարսեղ, Ես — վերան (Մարսել) 200ական, Վարանյան 300, Տեր և Տիկին Կարապետյան 200, խումբ մը ծնողներ 363, Փեղկոմայ — Նան (Փարիզ) 150, Տերապետյան Սարգիս, Կարապետյան (Բուլոն), Նախնի, Մարգարյան (Լիոն), Տեր և Տիկին Գա — րիկյան (Փարիզ) 100ական, Գառնիկյան, Տերապետյան, Տառապետյան, Աստուրյան 50ական ֆրանք:

«ԵՄԱՌԱՋ»

ՅԻՄՆԱՄԵՆԱԿԻՆ ԱՌԹԻՒՒ

ՎԱՐԱՆՍ —

Տիկին Կ. Նիկոլայան իրենական ու — րան առիթով 100 Ֆր. կը նուիրել, խո — րացյալ աղքատները համարելի հարկան — շուշի ուղիք և կը մաղթել նոր յիշում — անին:

ՄԱՐՏԻՆ —

Աստիկ Աշենան 100 Ֆր. կը նուիրել զնորհաբերով «Ե Մ Ա Ջ» և կը մաղթել անվերջ յիշումաների մեր ու — սուցիչ անձան խմբադրացիներն ապա — յին հայրենասիրական մեր խոցեցրու — իրականացման համար:

ԻՆՏԵՆԱԿՈՒՐՈՒՄ —

Տոթի: Վարուժան Զախան 25 տարե կը նուիրել:

Ի ՅԵՆԱՍԿ

Այբի Տիկին Հայկանյալ Նաղարյան (Հանի Յակոբյան) ի յիշատակ Տառա — քան և Հանի Յակոբյան զերգատարի 18 նախաձեռնություն Տոթի լիբան վրայ (1920 Օգոստ. 20) 20ական Ֆր. կը նուիրել Աղքատներին, Կարապետ Ոսկրան (տառ — նալ հետաձգյալ) և հետաձգյալ:

Հ. Յ. Դ.

Վիլն — Հ. Յ. Դ. Անի կոմիտեի ընկ — րական ընդհ. ժողովը Շաբաթ, Սեպ 6, երեկոյան ժամը 8-30ին Գաղափար Իսկ — անի աղուրը:

le voyage en grèce

Mayda BERBERIAN
6, rue de l'Echelle PARIS 1
tél 260 30 20 et 260 67 34
de 9 h. à 19 h. tous les jours

Chaque Samedi et Dimanche du 21 Juin à FIN SEPTEMBRE

SPÉCIAL - CHARTER

Paris - Athènes - Paris
800 Fr.

YASSOU A NOS PRIX GRECE

INTERROGEZ-NOUS POUR D'AUTRES CHARTERS

ՅԵՐ ԴՆՄԲՈՐԴՈՒՐԻՒՐԻՆՆԵՐՈՒՆ ՀՄԱՐ

Իմանգ'Է ՄԱՅՍԱ ՊԵՐԵՐԻԱՆԻ

LE VOYAGE EN GRECE

Ամեն օր ժամը 9-19

ՅԱՅՄԱՐՈՒՐԻՒՆ

Լիոնի Հայ Առաքելական Եկեղեցույ Սեպ. Միությունը կը հարգելի այն բոլոր անդամները որոնք 1968-ին ի վեր չեն վճա — րած իրենց աղյուսակի տուրքը, թող լա — րենսձեռն իրենց հաշիւները փակել մինչև յառաջիկայ Հոկտ. 1, ներկայանալով և — կեղեցույ դրասենեակը:

Imprimé sur les Presses

DU JOURNAL «HARACHE»

83, rue d'Hauteville 75010 Paris

Հ. Բ. Ը. Մ.

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ

ԲԱՅԱՌԻԿ ՆԵՐՎԱՅԱՅՈՒՄՆԵՐ

ՓԱՐԻՋԻ ՄԷՋ

Առաջին անգամ ըլլալով Ֆրանսա այցելող Գեյորթի Հայ Երես. Միության ՎԱՆՐԱՄ ՓԱՓԱՅՆԱՆ Թատերախումբը (հիմնադր. 1959-ին — 20 դարակապ) կը ներկայացնէ երկու քրեալի կատակերգութիւններ ընտրութեամբ ԳԻՐԳՐ ՍԱՐԱՆՆԻՆ

CENTRE CHAILLOT - GALLIERA — Paris, 28 Avenue George V — PARIS (8e)
Métros : George V et Alma-Marceau

Ժողով Ֆեյսոյի

(LA PUCE A L'OREILLE)

ԿԱԿԱՆԸ ԿԵՈՋ ՄՏԳԻՆ ՄԷՋ

Չորեքշաբթի Սեպտեմբեր 17, ժամը 20-45ին

Չորեքշաբթի Սեպտեմբեր 24, ժամը 20-45ին

Յակոբ Գարսեանի

ՄԵՆԴԱՆՏԻՒ ՄՈՒՐԱՅԱՆՆԵՐԸ

(LES MENDIANTS RESPECTABLES)

Երաժշտական կատակերգութիւն

Որբաք Սեպտեմբեր 19, ժամը 20-45ին

Հինգշաբթի Սեպտեմբեր 25, ժամը 20-45ին

ՄՈՒՏԳ՝ 60 Ժ. և 30 Ժ.

Տոմսերը կանխապէս ապահովելու համար գրել:

U.G.A.B.: Centre Culturel Alex Manoogian

118, rue de Courcelles, Paris (17e) — Tél.: 924-86-71 et 227-12-26

ԿԱՊՈՑՑ ԽԱՋ

ՓԱՐԻՋ

Օղախութեան կայանի Օղախութի Փաթիկի խումբը կը վերադառնայ այս Զո — րեքշաբթի (Օգոստ. 27) ժամը 18-ին 19ին ընթացիկ Փարիժ ՄՈՐԵՆՆԱՅ՝ 10-12 ալբերի Փոլ — Անիկ (Թեյիսիսի մօտ):

Jean-Marie CARZOU

Signera son livre

Un Génocide Exempleire

Arménie 1915

et Nane CARZOU

« Le Voyage en Arménie »

Է Վ Ի Ա Ն

Օգոստ. 30, Շաբաթ, ժամը 16-ին սկսելով

Լա Պափիկոնի

սիւ նախնայ

ԵԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապույտ խաչի Պոստի մասնակցի պարահանդէսը՝ Նոյ. 8, Շաբաթ զեկը, Մարսելի Սիմաթիոն պանդոկի սրահն — րուն մէջ:

×

Կապույտ խաչի Սեպտի մասնակցի պարահանդէսը՝ Նոյ. 22ին:

×

Կապ. խաչի Լիոնի մասնակցի տարի — կան պարահանդէսը՝ Նոյ. 15ին, Շաբաթ — րիկ:

SUPER THOMLAC

PEINTURES • PAPIERS PEINTS • TAPIS • MOQUETTES

POSE PAR NOS SPÉCIALISTES DE TOUTS REVÊTEMENTS SOLS ET MURS

DEVIS ET POSE GRATUITS • CREDIT DE 3 A 31 MOIS

Carrefour de l'Éléphant PALAISEAU

Parking: 3, avenue Jean-Jaurès

tél. 928 00 98 - 928 03 88

ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

51, Rue Monsieur-le-Prince — Paris (6e)

ՓԱԿ Ի ՕԳՈՍՏՈՒՆ

ԿԸ ՎԵՐԱԲԱՅՈՒՒ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ ՅԻՆ՝ ԶՈՐԻՔԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԵԱՐՔԻ
ԾՌԱՌՈՍ
28
ՅԵՍՈՒ
23 ԱՕՒՏ
1975

LE NUMERO 1.20 F.

ՀԱՅԿԵԱՐՔԻ — ԹԻՒՆ 13-375

ՕՐՈՒՆ ԻՍՈՒԲԸ

79-ԱՄԵՆԱԿ
ՊԼՆԻՔ ԾՌՈՒՄԱՆԻ
ԳՐԱՒԱՐԱՆ
(14 - 26 Օգոստոս 1986)

— O —
Բ.

Կան Յովանիսյանը գրառող զանազան —
յան ֆուտբոլիստներու պեստեր էր Բարդէն Սիւ-
նի (Պետրոս Փարեան), 26 տարեկան,
հիշատակէր, որ կը դարձնական վարժարանի
էջ դասընկեր էր եղած ժամանակն րա —
նաւոր Հրաչիկ Անանեան: Անոնք չհա-
րաւ յաճախակեցաւ. զրաժանտան մուս-
իկ գրառողն, մէջքէն տարածանակ, ձեռ-
քներն ուղղելով:

Այդ տեղ զրաժանտանութիւնը ստան-
ձեց Գարեգին Փաստաւորեանն (Արմէն
Կարս), Կարեգին, ուսանող Կոնստնի Կի-
րակոսեանի վարժարանին: Իր օգնա-
յանն էր շարժ Իրիւբեան (Հրաչ), ծոյն
պարզէն: Երկուքն ալ սահուն ֆրանսէ —
նէ էր խօսէին:

Յիշատակէր զրաժանտան մուսուրի զու-
ն քաղիկ վերջ, մէջքէն խօսէին ծանր
զարկ շարժանք: Եւ վեր յարկի
զրաժանտանին սկսած ուսման և զնազ-
նայ զարգը՝ Վալտերս փոքրեկ մէջ
խառնած փնտրելներուն և խոստան —
նի վրայ, առաւ տարածակ մասնակցող զա-
նանք:

Դրանտան անդկողն տնօրէն Սեր Խա-
րէկ Պաշեմը և տաւր պաշտօնանք ա-
ռաւ խաղիկներէն փախտան տղանք էին
միայն իմէրի պատշաճանքն, որ չա-
րաշարժանք մէջ էր Պաշեմի չէն —
մի ձեռ: Փոխ — տնօրէն Պաշեմի փ-
նտանք անհիշակաւ էր զինք: Արմէն
Կարս, ապա՛նկելու: Նամար կեանքը
Այ զրաժանտանու և մաս մը լայնա-
նայնութիւն, որուն իրեն, պատշաճ ա-
րժանակուն էին վեր յարկի յիշակա-
նայնութիւն:

Ք. Ստանիսլ անկունտն մանրամասն
վերաբերելով հրապարակելով այդ
ժամէն մէջ երկու տարի տաւր (Յուլիս,
20-20 Օգոստոս 1973): Արմէն Պաշեմ և
Հարս էր զաւարտել փոխ-տնօրէնին, որ
կրկն խառնակ զաւարտելու և և որեւէ
կողմէ չէր սպասող զաւարտելու և
զրաժանտան տնօրէնութիւն: Այս պատ-
շաճ 2-3 Կառնակցութեան պատճառ-
ով ինքնաշարժ յաւաքելու մը:

Կարեգին զաւարտանք անոն պա-
ն — ըստ ծրարէր, Հարսի
զաւարտանքն իրա թէ զրաժանտան զա-
նանք յաւաքելու կատարանք և, զի —
նայն չէին տնօրէնի վրայ պատշաճ
զինք և որեւէ ինքնակող կողմէ անհիշա-
նայն էր տարուն երաշխաւոր պատճառ —
նայն Կարեգին Վալտերսի վրայ Թարաշար-
յան և Գեօրգի Տեֆէրի իրենց անա —
նայնութիւն մէջ:

Իմէն ալ, Պաշեմի զրառող Հերոս —
նայն ալ զաւարտել էին, որ Հարսին ընդ-
նայն ալ զաւարտել էր Փայալ մէջ:

Արմէն Պաշեմ փոխ-տնօրէնին յայտնած
և մէջ զաւարտելու ուղղութեամբ վերջ-
նայն էր իմէրի:

Փոխ Ստանիսլ մեր ձեռքէն և ու անկէ
նայն լայն գլուխ, մեքենա որ չկատարէ
մը զաւարտելու —

— Կարեգին Պաշեմ մէջ սկսած
նայն անհիշակաւ:

ՕՐՈՒՆ
ՀԱՅԿԵԱՐՔԻ ՀԱՄԱՐՆԵՐ ՄԻՍՏԱՔԱՆԸ
Fondateur: SCHAVARCH MISSAKIAN

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE

Directrice: ARPAT MISSAKIAN

83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

— Tél.: 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 571027317 A R.C. PARIS

Յրանաւ ԲԱԺԱՆՈՐԻՍԳՐՈՒԹԻՒՆ,
Սրտատեղեւն 8աք. 170 ֆր. Հաւոր 1 ֆ. 20
Արտատեղեւն 8աք. 200 ֆր. Վեցամեայ 90 ֆր.

51e ANNÉE — N° 13.375

ՕՐՈՒՆ ԴԵՊՏԵՐԸ

ԶԱՆԻՆ ԿԸ ՄԵՐԻՔԷ
ԽՈՐՀՐԴԻԱԳՅԻՒԼ
ԺՈՒՍՔԱՐԻ ԶԵՏ

Անգամ մը եւս ձախի երեք պարտույն-
ները մերժեցին մարտին. փոխանակ-
ութեան այն հրաւերը զոր Ժողովը ըրաւ,
իր նախարարականէն միջոցաւ: Արդեւ
մէջ, զարմանալի ոչինչ կայ երկու կող-
մերուն ալ ընթացքին մէջ: Արդարեւ Ժո-
ղովը նման հրաւերներով Կոնգրէսն այն ար-
պարտութիւնը թողուլ թէ զարգացնէ մարզ
և եւ Կոնգրէսը խորհրդակցելով ընդհանրա-
նայն, անոր կարծիքն ու ի նախկին չա-
նայն:

2 — Կարգեցնել Պաշտեմի վրայ զին —
նայ յայտնաւորման. հակառակ պարագային,
երբ մեր խաղամարտիչը հասնով, ու —
մասնակցող զայն օգը կը համեմատ:

Երբորդ յայտնաւորել կը պահանջէին ի-
րաւիքներն առաւ Կարեգին զարմանա-
լու զարմանալու ձամար: Զորքը՝ ա-
զատ արձակել այս զնկարներն առիթ-
րանովը ըրաւ չաւ յիշատակները:

Օպտանայ և պատշաճանք զարմանալ
Արմէն պէ, որ զորքով զրաժանտան կեանք
ըլլաւով ծաղակէր էր ինքն, մեծ զրա-
նայնութիւնը կը նախնի ըլլալով պա-
նայն, որ ծոյն պահուն կուտար նաեւ
ուսանական զնայնատան առաւ Թարգ —
նայն Մարցիմով:

Միջոց այդ պատան կը նախնի նաեւ զը-
րաժանտան Ս. տնօրէն Սեր Կարսի վրայ
ընկն: Երկու տնօրէնները խաղիկ կը պա-
նայնէին Ստանիսլ, որ փրէկ Պաշեմի,
որ փառանքն էին 5-6 տարեկան ար-
գաւանքի պատշաճող տնօրէն: Այս
փոքր կատարողն զինու զորքերուն վն-
արանքներն զրաժանտան, թէ չէրը
գտնողի և թէ արգելաւան 150 — 160
Հարսի տնայնակէն կը ձեռնէին: Օպտանայ
ձախը խաղիկներով կը սպասուայ Այ —
նայն խաղիկներ:

« Երբ հաստատարեցին այնքան մի —
ջակցողին շարժել իմեքանքով, հաշտել
չէ՞ր անոնք իմ Կոնգրէսն առաւ իմալ զը-
նայն մեք: Կարկն վեցամսհայնութիւն պա-
նայնութիւնն պիտի ընկն մեր պարտ —
նայնութիւն կեանքին և մեր զրաժանտան
վերաբերանք:

Արդեւ իմալ զնայնատան Թաւրիս
պէ (Հաւցն փալ), որ Ստանիսլի ներ-
կայնութիւնը իր տնօրէններն ու Մարցի —
մով, որ յուրեւն մէջ (Հրապարակ —
ուած իրեն ինքնին Յուլիսի 1931 Ապ-
րիլ — Մայիս ինքնին մէջ), կը պատմէ
թէ զրաժանտան փրկելու կարող մեք
մարդը իր Մարցիմով, որ սկզբը ինքն
է որեւէ ինքնատեղեւն: Ստանիսլ երբ
խոստեցաւ իր հասկնալ լիցուող, Թարգ-
մանը ընդունել իրեն եղած առաւարկը,
կը արէ Թաւրիս փալ: (Հաւցն նաեւ իր
յուրեւն գրեթէ Ապրիլի շամիս վի ընդ-
արդ Հարցարկով, Ինքնատեղեւն, 1931):

Մեր տողի անդկողնութեան նամանք,
ժիւ հասկնալ լիցուած Հիմը հարկի իմ-
նայն Օպտանայն անկն էր:

ԹՐԻԱԿԱՆ «ԲԱՆԱՏԵՆՆԻՍԻՒԹԻՒՆ»,
ԿԻՐՈՍՈ, ՀԱՅԵՐԵՒ ԵՒ
ԻՐՈՒՐԻՍՈ
— O —

Ի քաղաքի այս շարժանքն ընթացող —
նայն. համակարգին մէջ, Կոնգրէսն կը
զրկն — ձեւաւ ստանալի ինքնատեղեւն
մարմնիկ փուշ-փուշ կ'ընէ, Կոնգրէսն ար-
գաւ ստանալու րոպէ կ'ընդունաւ ձա-
նայնութիւն Յուլիս 20-ի պիտի, Երբ —
կան մասնակցին տապիւն տարիները:
Միկունած ձեւակողնութեան տնայնութեան
Կարսի ինքնատեղեւն մեք: Զայն
կարգաւոր կարկն չէ չտեսնել Թարգ —
նայն:

անուրբիւնը անկն տնայնութեան նոր
զարկ մը տալու իր ծրարէն: Պարզ է որ
ձախն ալ կը մերժէ նման ձեռնարկը մը
իմալ և որեւէ ձեռնող, նոյնիկ պարզ
տեսակողնութեամբ մը, կարծել տալ թէ կը
փառանքն կատարողնութեան զարգաց —
նայնութիւն: Այլ խոսքով իրաւարկութիւն
կ'ընէ ինչ որ կ'անկարող իրեք և մի —
քար անշուշտ ոչ մէկ պարտանք ունի
այդ ձախն լայն կը խորհի նամակար
թէ իր հրաւերը և ընդգրկողնութեան մեր-
մանը կրնալիկն նպատակաւ ըլլալ նամ-
րայն կարծիքին ժառ: Զարկ, իր ինչ —
ուածքով, տրամադրանք կը ձա-
նայն: Նախ Մարցի կարճ յայտարարողութեամբ
մը կը յայտնէ թէ Կոնգրէսը խորհրդակցու-
թիւն մըն է ու կը ինչ Օպերիքի
արգաւանքն լիցուողիւ, ինչ որ, ըստ իրեն
փառանքն է զարգացնել այն ուղին որ իրա-
պէս ինքնատեղեւն է: Միկունած
արք խոսելու տեղը միայն ու միայն իմ-
նայնութեան և ընդգրկողնութեան երեւ —
նայնութիւնը կատարողնութեան ծրարէն
պատշաճութեան մասնակցին: Կնդող-
նայնութիւն: Արմատակալ Թարգ ալ կը ձեռն
որ երաշխաւոր չեն ուղիք ըլլալ տարածած
բաղադրանքներն:

Բախի մը տղայ

ՓԱՄԻԻԻՒ Վալտեր-Կրաւս քաղիկն մաս-
րան մէջ, կատարողնայն: Արկիւս պահ —
նայն կը կուտ պահանջողներուն յու —
զարգաւարողութիւն, ի ներկայութեան նա-
խարարականին և երկու նախարարներն
(Կոնգրէս և Ապր. Պաշտեմութիւն): Նոյն
օրը, Զարգացնելու առաւարտն Բարսի —
քաղիկ մէջ կը ձեռնարկուէին 11 անդա-
նայն Արկիւսի շրջանակներէն կը —
տարածանայնութեան և Փարիզ կը փո-
խարդուէին:

ԻՄԻՍԻԿԻՐ Կը Թուի յայտնած ըլլալ
Մերման — Արկիւսի իր նոր առաւ —
րայնութիւն մէջ և լայնատն է:

ՓԱՄԻՍԻՒՄԻՒՄ Մեքիկէն ինքնակողն զի-
մանը, զոր պարտքը ընկն մասնակցա-
թի ներկայութիւնէն կուտ: Մտանք մը
որ Յուլիստանի նախարարը Պորտուգալ
որդանք էր զինքն ղանադարականին ա-
ռաւարդիկ երեք մասնակցողներուն չա-
նայն լայն ծրարն այն անկն զոր փառ —
նայն լայն ալ միջոցները սպասած ըլլա-
նայն:

ԻՐԱՆԻԱՆԻ ՄԵՋ Երբ — կարծողիկ Ար-
քաղաքիկարողն — Գերգ: Հաստատ պա-
նայնութիւն կուտ: Անորք Ստանիսլի կող-
մէ, որ նիւս զրաժանտան էր — Թարգ
և զինք իմեքանքն է: Հալալ Պաշեմ
Գերգ: Հաստատ կը մեքաղաքներ զար-
գաւանքան կրկնիկ գրեթե փառ —
նայն:

րաւ կատարած ցեղասպանութեան միկու-
նայն միկուն Հայերու զին 1915ին և 6
միկուն Հրեաներու զին Կոնգրէսի կող-
մէ: Անկալ պիտէ է ազդարարութիւն ըլ-
լալ զազաւարկութեամբ աշխարհին համար
Թարգի իմալորն մտադրութեան մասին Կիւր-
պանքներուն զին, երբ մէկ կայծ միայն
պիտի քալել և որ ցեղասպանութիւն մը
մէջ տեղ հանկու համար:

Ընթերցողին այս յայտնարանին կը յա-
նայն Զորք ինքնայն տալով զրաժանտան —
նայնութեանը որ Յուլիս 29-ի իր ինքնին մէջ (Հա-
վարանքին): Անկնայնութիւն թէ այս նա —
նայն Զորքի զարմանքն ըրա տեսած է ոչ մի-
այն Զորքը կ'ընդունալ մասնակցին մէջ, ա-
յն Զորքի զարմանքն, ինչպէս Հիւրի-
նայն էր:

ԵՐԵՒԱՆ — ՓԱՐՏԻՉ ՀԵՐԱՐԱՆԻՉ

ԵՐԵՒԱՆ (Արմէնիկ Օգոստ. 20-22)

«ԱՄԱՐԱՏ» ԾԱՂԹԵՑ «ՄԱՐՏԻԱՆ»
12-0 ԿՏՈՎ

«Հրապարակ» մարզապաշտին վրայ Ար-
քաւան ընդհանրական հանդիսարան մը ունի —
ցած է Պէրսիքին հրաւերած ձեռնարկ
Փոխարկ խոսքին հետ: Անոր ինքն —
ցած է զարկ տնօրէնի յայտնարան
0-12 արդեւն: Կոնգրէսը նպատակած է
Անդգրկողնութեան և Կոնգրէսին՝ Յը՝ Նալար
Պետրոսեան՝ ըր. և Ս. Պետրոսեան, Պա-
րայնութեան և Կոնգրէսին՝ ձեռնարկ:

— O —

Ա. ԻՍԱՀԱՆԻԱՆԻ ՆՈՒՐՈՒՄՈՒՄ
ԺԱՊԱՆԻՍԸ

Ա. Իսահանիան ծննդեան 100ամեակին
առիթ, ղանադարական հանդիսարան մը ունի —
վարկարարին մասնակցին մը պատշաճ —
տեսնել վրայ է: Ինչպէս իմալորն ինչպէս ծոյն —
զինքն նպատակածնայնութեան ըրած է ղա-
նայնութիւն ծննդարկը լինելուանի, ինչ-
պէս նաեւ Կոնգրէսին Տուն — Բնակարանին
մէջ: Անկն տեսնել ընդունող պատշաճ —
տան էր նաեւ մանրակողնութիւն Թարգ Ռո-
նիկ ինքնատեղեւնութեան նուիրած ձա-
պահէն, որ արժանացած էր մեծ զը-
նայնատեղեւն:

Բանատեղեւն ծննդեան 100ամեակին
առիթ, ղանադարական հանդիսարան մը ունի —
նայն զրաժանտան մէջ, որուն վրայ ինչ-
պատշաճ է Ա. Իսահանիան զինքն —
նայն, որոն Կոնգրէսին և Մարցիմով
Մարցին:

— O —

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՆՔԱՐԵՐԸ

Հայաստանի մեծագոյն կահուցի զոր-
մատուցը, որ կատարողն է Հոկտեմ —
բերեանի մէջ, տարեկան կ'արտադրէ 12
հազար անդրակալին կահուցի: Այդ հիւրի
մեծագոյնութիւններն անդուստան և երեւ-
նայն, Լինիակալին, Կերպարանի և ու-
րիկ մայրերու մէջ, որ Կարգաւորանքին
արդիական, յարմար և զինքնիկ կա —
նայն, մեծ մասամբ Հայկական ունի:

ՆՈՒՆԵՐՆԵՐ

Տէր և Տէկին Ստեփան Տէր Մինաս -
եան իրենց աղկան Մարկո Տէր Մինաս -
եան ընդ փոխ Հրաչեանի ամուսնու-
թեան օրոքի առիթով Սէն - Ռաֆայէլի
հանգստան տուն կը նուիրեն 200 ֆր. և
Սէն ժեռանի հոյակապ գլուխքին 100 ֆր.

ԵՆՈՐՀԱՎԱԿԻՔ

Սէն - Լուի Սուրբ Գեորգ Կեդեղեցոյ
Բազմական խուճուրդը շնորհալարու -
թեամբ ստացած է հետեւեալ տարեկն -
ընթացքով Աստուածամայ Տօնին առթիւ՝ Տէկին
Պարծառ Գրեգորեան, Կեդեղեան ընտա-
նիք 30ական ֆր, Տէկին Պաւլ Մակար -
եան, Արուստակ Մելքոնեան, Ա. Տէր -
Միսեան, Յովհաննէ Եղիշեան, 20-
ական ֆրանք, Խաչատուրեան ընտանիք,
Պ. Մանուկեան, Ռ. Էնեղեան, Եակոբ Գու-
յումեան, Տ. Համբարձումեան 10ական
ֆրանք, Ն. Պապուկեան 10 ֆր, Գեորգ
Մկրտումեան հոգ.՝ Մազուհի Մոսոթ -
եան 30 ֆր, Արաքի Սպանեանի հոգ.՝
Տաճատ Սպանեան 50 ֆր, Խաչատուր Բա-
ղդյանի հոգ.՝ Նշան Մարգարեան, Կո -
մէնի Օղեհեան 25ական, Մարիամ Յովսէփ-
եանի հոգ.՝ Պ. Եփրեմեան, Մ. Խաչա-
եան 50ական, Կառմի Բիշպեանի հոգ.՝
Տ. Փիլոսոփ 40, Փարիսի Տօնապետեանի
հոգ.՝ Ն. Պապուկեան 30, Պապուկուրիսի
Արքիմեան Արքիմեան ընտանիք 100 ֆր,
Մկրտուրիսի Եակոբ Կարապետեանի 4,
Արքուսեան 50, Մկրտուրիսի Սեփ Պա-
րսի Պապուկ ընտանիք 100 ֆր, Պապու-
կուրիսի Ա. Կարապետեանի 4, Արքուս-
եան 50 ֆրանք:

Հ. Յ. Դ.

Վիեննա - Հ. Յ. Դ. Անի կոմիտէի ընկե-
րական ընդհ. ժողովը Շարաթ, Սեպ 6,
երեկոյեան ժամը 8-30ին Գասպար Իսիկ-
եան ահուճը:

Հ. Բ. Ը. Մ.

Թ Ա Տ Ե Ր Ա Կ Ա Ն

ԲԱՅԱՌՈՒԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆԵՐ

ՓԱՐԻՋԻ ՄԷՋ

Առաջին անգամ ըլլալով Ֆրանսա այցելող Պէլլուրիի Հայ Երես. Միութեան
ՎԱՀՐԱՄ ՓԱՌԱՅԵԱՆ Բառերախօսը (հիմնադր 1959ին - 20 դերակատար)
կը ներկայացնէ երկու քրեշտիկ կատարելագործւած
բնագործութեամբ՝ ԳԻՐԳՐՈՐ ԱՄԲԱՄԵՆԻ

CENTRE CHAILLOT - GALLIERA - Paris, 28 Avenue George V -- PARIS (8e)
Métros : George V et Alma-Marceau

Ժամը Գեղարքի

(LA PUCE A L'OREILLE)
ԿԱՊԿԱՆԸ ԿՆՈՋ ՄՏՔԻՆ ՄԷՋ

Զարեհշարքի Սեպտեմբեր 17, ժամը 20-45ին
Զարեհշարքի Սեպտեմբեր 24, ժամը 20-45ին

Յակոբ Պարոնեանի

ՄԵՆԱՍՏԻՍԻ ՄՈՐԱՅԱՅԱՆԵՐԸ
(LES MENDIANTS RESPECTABLES)

Երաժշտական կատարելագործւած

Ուրբաթ Սեպտեմբեր 19, ժամը 20-45ին
Հինգշաբթի Սեպտեմբեր 25, ժամը 20-45ին

ՄՈՒՏՔՔՔՔ 50 Ժ և 30 Ժ.

Տօները կանխապէս ապահովելու համար դիմել
U.G.A.B. : Centre Culturel Alex Manoogian
118, rue de Courcelles, Paris (17e) — Tél. : 924-86-71 et 227-12-26

ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

ՈՒՍՈՒՄԱՅԻՐ ՀԱՊԱՐԱՅՈՒԹԵԱՆ
ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Հ. Բ. Ը. Միութեան Նախարարն Մա-
տենադարանի վարչութիւնը, առ ի դե-
մոստիւն կը հարգէ ընթերցանող հա-
տարակիցներին ԲՔ՝ ընդառնալով ար-
տասանների և անկողնու ուսումնասիրող-
ներու փառանքը, որոնք է Մատենա -
դարանը ըստ պատկերի Օրոտտոս ամիսը:
Հետեւաբար Մատենադարանը փակ կը
մնայ Սեպտ. ամսուան ընթացքին տարե-
կան արձակուրդի առիթով:

Հասցէ՝ Նուպարեան Մատենադարան
11, Սրուար Աղաբեկ
Փարիզ 16րդ
Երբեմնեկի համար ինչիւմ Մէթրո Գառի

ՆԱՍԻ ՈՒՆԵԱՆ

Կապույտ Ուայի Պօմմի ժամանակի
պարահանդէսը՝ Նոյ. 8, Շաբաթ դէպր.
Մարտիկ Սիւրանեալ պանդոկի սրահ-
ուն մէջ:

Կապույտ Ուայի Սեւերի ժամանակի
պարահանդէսը՝ Նոյ. 22ին:

Կապ. Ուայի Լոնդոն ժամանակի տարե-
կան պարահանդէսը՝ Նոյ. 15ին, Շաբաթ-
նիկ:

Ազատաստանի տարեկան դէպրային
պարահանդէսը, Շաբաթ, 8 Նոյեմբեր -
րին, ժամը 21ին մինչև լոյս, Ժամը Ե-ի
շնորհ արահանդէս մէջ:

Փարիզային Տէկեանց Միութեան Որ -
բերու. Օգոստեան Մարտիկ տարեկան
մէջ պարահանդէսը, Գեղարքի 7, Կե-
րակի օր, ՕՐԵՆ Ժամը Ե-ի սրահներուն
մէջ:

ՈԱՏԻՈ - ՎԱՏԻԿԱՆ
ՀԱՅՅԵՐԷՆ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄ

ԿԱՐՅՈՒ ԱՒԻՅ 41,93, 31,06, 26,63:
Յունիս մէկէն ի վեր Վատիկանի ծա-
նապիւր ամէն օր հայերէն հաղորդու-
մէն կ'ընէ Իտալիոյ ամառային ժամը՝
20-15ին օր կը համապատասխանէ Մերձ.
Արեւելքի և Պալատեան երկրներու Նոյն
ժամուն և Հայաստանի ժամը 22-15ին:

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATZ»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

Restaurant

LA CAPPADOCE

3, Rue Marivaux

(derrière l'Opéra-Comique, Métro Richelieu-Drouot) Tél. 742-83-65

annonce à son aimable clientèle qu'il restera ouvert pendant le mois
d'AOUT avec un menu touristique.

A PARTIR DE SEPTEMBRE

il présente son nouveau décor au premier étage et souhaite bonnes vacances
à ses clients.

APPEL URGENT

A nos compatriotes commerçants, artisans,
industriels et même aux particuliers :

Notre association sollicitée par de nom-
breux demandeurs d'emplois, lance un
appel pour faire face à cette situation
d'urgence.

Adressez vos offres, directement à notre
siège social : A.A.A.S., 77 Rue Lafayette
Paris (9e), Tél. : 878-02-99.

Notre service entièrement bénévole, vous
mettra en contact avec les intéressés.

ԿԻՉ

Ազգայիններու և Անետրական
Հաստատութեանց Տնօրէններու

Վերջին, Ազգաստիճանի գրասենեա-
կը ունենալ, քաղաքին դիմումներ, գա-
նադան երկրորդից Գրասենեակը հա-
րկունակներու կողմէ, գրասենեակ անկո-
յունիւն և օրապատկերին ապահովող
գրառում մը հայկաթիւնը համար:
Սակ քաղաքներէն ամենը կ'աղկոյն
պանդոկներու մէջ սուղ գինով:
Ազգաստիճանի Օգնութեան Գումանա -
խումբը իւր էրեք մեր հայրենակիցն -
րուն ու անտարակապ հաստատութեանց
տնօրէններուն, որ նկատի ունենան վե -
րոյնեալներուն պարագան և արժանաւոր
իրենց նիւթական և քաղաքական աշխ-
արհիւրները գինովով Ազգաստիճանի գրա-
սենեակին վերջինեւ հասցէով:

Կանխա. կը յայտնենք մեր արտադրե-
լորակաւորը:

(ԿնէՔ)

ՅԱՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Լիոնի Հայ Առաքելական եկեղեցւոյ
Ազգ. Միութեան կը հրապարակուի ըստ
անդամները որոնք 1968ին ի վեր չեն վճա-
րած իրենց ապագին տուրքը, թող ըս-
տեւանք իրենց հաշիւները փակել մինչև
յաւաշիկայ Հոկտ. 1, ներկայանալով ե-
կեղեցւոյ գրասենեակը:

ՀԱՐԱՆ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

51, Rue Monsieur-le-Prince - Paris (6e)

ՓԱԿ Է ՕԳՈՍՏՈՒՆ

ԿԸ ՎԵՐԱԲԱՏՈՒՆ ՍԵՏԱՅՄԵՐԻ ԶՅՈՒ ԶՈՐԲԵՐԱՐՈՒ

ՀԱՅԵՆԱՐԳԻՍՏ

Այժմ հայ ընտանիքը կը ծանուցանէ թէ այս կիրակի առաւօտ (Օգոստ. 31) ժամը 11ին, հայկական տարածքի պաշտօն կը կատարուի Գարեգին Նոյ Գաթիգի Մարի Եկեղեցւոյ մէջ, 13 յի. տի. Գեորգի ի յի. շատակ:

ԿԱՐԳԻՆ Մ. ԱԼԻՄԵԱԶԻ

ժամուան տարեկիցին:
Ի գիտութեան օգնականին յիշատակը յարգողներուն:

ԿԸ ՓՆՏՈՒԻ

Յովհաննէս Աւետիս Գաթարեան, ծընած 1916ին Աղբերանի Կուսակէնի չըբէնի Նիւ գիւղը, ունեցած է 3 եղբայր՝ Նիկէ, Արապ, Տիգրան, 3 քույր՝ Զաւրուհի, Մանուշակ, Նուստֆար, պատանաւոր զաւակ առն ունէր մէկ տղայ ինքնան, ինքն յայտ հայրենական պատերազմին ի վեր, իր բնակիչներէն մէկը յայտնած է թէ ողջ — առողջ է ու կ'ապրի Սէն-Տընի չըբանը:
Լուր ունեցողներէն՝ զբել — Երեւան, Շիրազի զիւղը, առաւել փողոց 15 տուն:
Զիւրը փնտռող է թոք՝ Տուրիս:

Հ. Յ. Դ.

Վիլին — Հ. Յ. Դ. Անի կոմիտէի ընկերական ընդհ. ժողովը Շարաթ, Սեպ 6, Երեկոյեան ժամը 8-30ին Գաթար Ինկերական ակումբը:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապույտ Խաչի Գոմոնի մասնաճիւղի պարահանդէսը՝ Նոյ. 8, Շարաթ գիւղը, Մարտիկի Սփլանտիս պանդոկի սրահներուն մէջ:

Կապույտ Խաչի Սեւրանի մասնաճիւղի պարահանդէսը՝ Նոյ. 22ին:

Կապ. Խաչի Լիոնի մասնաճիւղի տարեկան պարահանդէսը Նոյ. 15ին, Շարաթ-նիկէ:

Աղբատանամի տարեկան զիւրեանի պարահանդէսը, Շարաթ, 8 Նոյեմբ. 15ին, ժամը 21ին միջին լոյս, Գործ Ե. Ի չըբ սրահներուն մէջ:

TRES URGENT

Recherchons coupeur très qualifié flou

TELEPHONER : 508-46-40

ՆՈՒՊԱՐԵՆՆ
ՄԱՏԵՆԱՊԱՐԱՆ

ՈՒՍՈՒՄԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐԱՅԻՆԻՔԱՆ ՈՒՇԱՐԻՆԻՔԱՆ

Հ. Բ. Ը. Միւլթեան Նուպարեան Մատենադարանի վարչութիւնը, առ ի զիտութիւն կը հաղորդէ ընթերցասէր հասարակութեան թէ՛ ընդամենը յարաւանական ի տեղույս ուսումնասիրողներու փափաքին, որոշած է Մատենադարանը բաց պահէլ Օգոստոս ամիսը:

Հետեւեալ Մատենադարանը փակ կը մնայ Սեպտ. ամսուան ընթացքին տարեկան արձակուրդի առիթով:
Հասցէ — Նուպարեան Մատենադարան 11, Ստուր Ալոյնի Փողոց 16րդ Երթեկի համար իջնի Մէթրո Գաւի

Imprimé sur les Presses
du JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

Jean-Marie CARZOU
Signera son livre

Un Génocide Exemple
Arménie 1915

et Nane CARZOU
«Le Voyage en Arménie»

է Վ. Ի. Ա. Ն.

Օգոստ. 30, Շարաթ, ժամը 16ին սկսել
Լա Պալիսիոնի
նիւ Նախիմով

ՈՒՍԻՈ - ՎԱՏԻԿԱՆ
ՀԱՅՅԵՐԷՆ ՀԱՂՈՐԴՈՐ

ԿԱՐՁ ԱՒԻՔ 41,93, 31,06, 25,63:
Գոմոնի մէկէն ի վեր վատիկանի ժող. նախիւրը ամէն օր հայերէն հաղորդումներ կ'ընէ Իսախան ամառային ժամով՝ 20-15ին օր կը համապատասխանէ Մերձ. Արեւելքի եւ Պաշտօնեան երկիրներու Նոյ ժամուն եւ Հայաստանի ժամը 22-15ին:

ՇԱՀԱՆ

ՅԱՐԱԼԵՔԻՆԵՐՈՒՆ ԳԱՒԱՃԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԲԱՅ ՏՈՄԱՐԸ (1971, Փաթիկ)

ԿՐԱԿԸ ԿՈՂԳԻՍ (1973, Փաթիկ)

(Մատենադար Յառաքի)

ՇԱՀԱՆՈՒՐ

Ինքնա՝ «Եմառաքի», հատորը 15 փր.

ԱՄՐԱՆ

ՀԱՄԱՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

— ՀԱՅԱՍՏԱՆ —

Երկու հոգեկոյ առաւել կարգի սենեակ եւ առաւել կարգի սպասարկութիւն երեւանի եւ Մոսկուայի առաւելագոյ պանդոկներուն մէջ: Բաղադրուի չըբաղադրուի երկու քաղաքներուն մէջ:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 12ին 27

Երկու օր Մոսկուա եւ 13 օր Երեւան
2-800 ԳՐ.

ՈՒՂԱԿԻ ՄԱՐԵՍԵԼԷՆ ՄՈՍԿՈՒՄ

ՍԵՊ. 12ին 25

2-900 ԳՐ.

TRANSTOURS, 22 rue du 4 Septembre, Paris 2e — Tél. 742-77-40

Ռ. Կարելի է անձամբ ներկայանալ Կ. Ունեանի, ամէն երեքշաբթի եւ Ուրբաթ Կէսօրէն Կաթ ժամը 15ին 18:

MARSEILLE : Z. ALIKSANIAN, 11 rue du Bassin, St. Julien
Tél. 93-04-90 — 66-38-92

ՀՐԱՆՏ ՍՍՄՈՒԷԼԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

51, Rue Monsieur-le-Prince — Paris (6e)

ՓԱԿ Է ՕԳՈՍՏՈՍԻՆ

ԿԸ ՎԵՐԱԲԱՅՈՒՆ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 3ԻՆ՝ ԶՈՐԻՔԵԱՐԹԻ

SUPER THOMLAC

PEINTURES • PAPIERS PEINTS • TAPIS • MOQUETTES

POSE PAR NOS SPÉCIALISTES DE TOUS REVÊTEMENTS SOLS ET MURS

DEVIS ET POSE GRATUITS • CREDIT DE 3 A 21 MOIS

Carrefour de l'Éléphant PALAISEAU

Parking: 3, avenue Jean-Jaurès

tél. 928 00 98 - 928 03 88

JACQUES CHELELEKIAN vous propose des
VOYAGES EN ARMENIE

EN COLLABORATION AVEC

AÉROFLOT et INTOURIST

Prix par personne au départ de MARSEILLE

F 2800

DEPART :

RETOUR :

19 Septembre

2 Octobre

F 2500

Départ : 3 Octobre

Retour : 16 Octobre

7 Novembre

20 Novembre

26 Décembre

8 Janvier 76

Ces prix comprennent :

- Transport aérien Marseille — Erévan — Marseille
- Transfers aéroport — Hôtel et V. V.
- Logement en chambre double Hôtel 1ère classe
- Pension complète
- Visite Erévan — Etchmiadzin
- Excursions : Sardarabad — Garni — Kégart — Lac Sévan

IMPORTANT : Inscriptions; minimum un mois avant la date de départ

Renseignements et réservations :

toutes agences HAVAS VOYAGES

et Jacques CHELELEKIAN

87 La Canebière

13001 MARSEILLE

Tél. : (91) 50-89-12

Lic. 97

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄ ՈՒԷԼ

5 եւ վերջին մաս

ታላቁ ሊቀሳቤስ

ՀՈԳԵԶԱՆԳԻՍՏ

Պ. Գրիգոր Տոտաբեան, Տէր և Տիկին Գրիգոր Փափազեան եւ զաւակները՝ Անի եւ Իգալէջ, Տէր և Տիկին Պէրճ Սու - ճուբեան եւ զաւակները, Պ. Ա. Սու - ճուբեան, Տէր և Տիկին Լ. Հաւերճեան եւ զաւակները, Տէր և Տիկին Ե. Գա - տաբեան եւ զաւակները, Ալբէր Տիկին Ս. Սեդեքեան եւ զաւակները (Բալիֆոր - Նիա), Տէր և Տիկին Լ. Գալուստեան եւ զաւակները (Հայաստան), Տէր և Տի - կին Ս. Քէչեան եւ զաւակները, (Հա - յաստան), Տէր և Տիկին Թ. Փարսեան եւ զաւակները (Երու-ճըրջ), Ինչոյն ճա - եւ Փերճառեան, Ջաղարեան, Տոյուր - եան ընտանիքները եւ Համայն ընտանի - կան պարագաները խոր ցաւով կը ծանու - ցանեն իրենց կոտ, ժօր, ժեւ-ժօր, ջըջ, տայլ՝, հօրաջըջ, դարձուհիին եւ աղ - զաւակներն՝

ՏԻԻԻՆ, ԳՐԻԳՐ ՏՈՏԱԲԵԱՆԻ (Ինեալ Ֆիլիք Սուճուբեան) ժաճը, որ պատահեցաւ Շախի Օդոստոս 28ին, 65 տարեկանին յետ անողոք հիւան - ղութեան:

Յուզարիւստութիւնը կը կատարէ այն Շարաֆ, Օդոստ. 30, ժամը 4-իս Ալբոր - վիլի Ս. Պօղոս - Պաղոսս եկեղեցին, ուր - իկ ժամընէ կը փոխադրուի անդուրն զե - րեմանաւորը, անփոփոխու. Համար ընտանիկի դամբարանը:

Մասնաւոր մահացող չստացողներն, կը խնդրուի ներկայա իբրեւ այց նկատուի: «ՅԱՌԱՋ» — Մեր ցաւակցութիւնները Տէր և Տիկին Գր. Փափազեանի եւ ող - բացեալին ընտանիքին:

Ալբէր Տիկին Արփինէ Մէֆերեան, Օր. Աստղիկ Մէֆերեան, Պ. Յարութեան Մէ - ֆերեան, Ալբէր Տիկին Մարիամ Ակունա - յեան, Տէր և Տիկին Հրանդ Ակունայեան, Օրիորդ Անահա Ս. կ. ու յ. ա. յ. Օր. Սոմա Ակունայեան ինչոյն ճաւ. Գա - րաւոյնանայ եւ Ջարփեան ընտանիքները խոր կակիծով կը ծանուցանեն իրենց ա - մուսնոյն, հօր, փեսային, քրայրին, զարկիկն՝

ՎԱՀՐԱՄ ԱՔՓԻՐԵԱՆԻ անահկալ ժաճը, որ պատահեցաւ Օդոստ. 23ին:

Յուզարիւստութիւնը կը կատարուի Երեւանի Սեւ. 2, ժամը 14-30ին, Փա - րիւր Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին, 15րդ փառն Կաթու, եւ ժամընէ կ'անփոփո - ւի Անիոյն զերեմանաւորը, ընտանիկիս զամբարանը:

Մասնաւոր չստացողներն կը խնդրուի ներկայա իբրեւ այց նկատուի:

ՅԱՌԱՋ — Մեր ցաւակցութիւնները Տիկին Մարիամ Ակունայեանին, ինչոյն ճա - եւ Ակունայեան եւ Մէֆերեան ընտանիքնե - րուն:

Ալեքեան ընտանիքը կը ծանուցանէ թէ այս կերպի առաւօտ (Օդոստ. 31) ժամը 11ին, հոգեհանգիստեան պաշտօն կը կատարուի Փարիլի Հայ Կաթողիկէ Մայր եկեղեցւոյ մէջ, 13 ռի. տի. Փետր 1-ի յետմիջ:

ԿԱՌՊԻՍ Մ. ԱՔՄԵԱՆԻ

ժաճուան տարեկիցին: Ի գիտութիւն ողբացեալին յիշատակը յարգողներուն:

“ՅԱՌԱՋ”Ի

ՅԻՄՆԱՄԵՆԱԿԻՆ ԱՌԹԻԻ

ՄԻԱՌՆՈ —

Տիկին Սոմա Իպիբեան, շնորհաւոր - ութիւններով եւ հայացմով, 30 հապար լիս կը նուիրէ:

ՄԱՐՍԵՅ — Տէր և Տիկին Ասատուր Քէտեան 250 Ֆր:

ՊԱՋԵՆՎԻԼ — Գարեգին Նորսիկեան 200 Ֆր. կը նուիրէ:

ԳՈՒՌՊԵՆՆԻՍ — Տէր և Տիկին Գե. - դամ Թորոսեան 100 Ֆր:

ՓԱՐԻԶ — Տէր և Տիկին Հմայեան Յա - թիքեան յարաւետութեան ջերմ մաղթանքներով, 100 Ֆր. կը նուիրէ:

Jean-Marie CARZOU
Signera son livre

Un Génocide Exempleaire
Arménie 1915

et Nane CARZOU
«Le Voyage en Arménie»

է Վ Ի Ա Ն

Օդոստ. 30, Շարաֆ, ժամը 16ին սկսեալ

կա Պափիմընի
ռի. Նապիմալ

Ի ԹԻՆԵԱՍԱ

Տիկին Թադուհի Յարութիւնեան ի յի - շատուի իր անուանին ժաճուան տարեկի - ցին 50 Ֆր. կը նուիրէ Փարիլի եկեղեց - տայ (ստանալ «Յաւալի»-ն եւ 100 Ֆր. «Յաւալի»:

×

Պառ լէ Վալանտին, Յ. Գոյանեան իր սիրելի կողմ՝ Նազիլի Պոյանեանի ժաճ - ուան Բ. տարեկիցին առթիւ 30 Ֆր. կը նուիրէ Կապույտ Սալի ժաճանախիցին, 30, Վալանտին 2. Ե. Ի. Նոր Սերունդին եւ 40 Փրանք «Յաւալի» բարգաւաճման:

ԵՆՈՐՀԱՎԱԽԷ

Դարցոյստէր Տիկնայ Վարդապետի իր նամակաւորութիւնը շնորհակալութեամբ ստացան է թիւիկ Ռուբին Տէր-Գալսեանի 1000 Ֆրանք թիւիկ Յովսէփ եւ Սարգի Տէր-Գալսեանի եւ ողբացեալ Մարիամ Կալսեանի յիշատակին:

Հ. Յ. Դ.

Վիլին — Հ. Յ. Դ. Անի կողմէն ընկե - րական ընդհ. Ժողովը Շարաֆ, Սեպ 6, Երեւանեան ժամը 8-30ին Գաւապար Ինքի - եան տկուրը:

Հ. Բ. Ը. Մ.

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ
ԲԱՅԱՌԻԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆԵՐ
ՓԱՐԻՋԻ ՄԷՋ

Առաջին անգամ ըլլալով Ֆրանսա այցելող Պէլուրի Հայ Ներսիս Միսթեան ՎԱՀՐԱՄ ՓԱՓԵՆԵԱՆ Բաւարիականը (հիմնադր. 1959ին — 20 դերակատար) կը ներկայացնէ երկու քրէալի կատարողութիւններ ընտելութեամբ՝ ԳՐԻԳՐ ՍԱՐԴԵԱՆԻ
CENTRE CHAILLOT - GALLIERA — Paris, 28 Avenue George V — PARIS (8e)
Métros : George V et Alma-Marceau

Ժողով Գեյտոյի

(LA PUCE A L'ORFÈLE)
ԿՊԱԿԱՐԸ ԿՈՒՅ ՄՏԻՏԻ ՄԷՋ

Ձորեքաքրի Սեպտեմբեր 17, ժամը 20-45ին
Ձորեքաքրի Սեպտեմբեր 24, ժամը 20-45ին

Յակոբ Պարսեանի

ՄԵՆԱՊԱՏԻՒ ՄՈՒՐԱՅԿԱՆԵՐԸ
(LES MENDIANTS RESPECTABLES)
Երաժշտական կատարողութիւն
Լիցիւզաքրի Սեպտեմբեր 25, ժամը 20-45ին
ՄՈՒՏԲ՝ 50 Ծ. եւ 30 Ծ.

Տոմսերը կանխա. տպահովելու համար դիմել
Ս.Գ.Ա.Բ. : Centre Culturel Alex Manoogian
118, rue de Courcelles, Paris (17e) — Tél. : 924-86-71 et 227-12-26

ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

THEATRE MUNICIPAL
ՄԵՆԱՊԱՏԻՒ ՄՈՒՐԱՅԿԱՆԵՐԸ
(Les Mendiants Respectables)
Շարաֆ, 20 Սեպտեմբեր ժամը 20-45ին
Մուտք՝ 30 - 20 - 15 - 10 ֆրանք

ՄԱՐԱՔՅԻՆ ՄԷՋ

THEATRE DES VARIETES
37, rue Vincent Scotto
ՄԵՆԱՊԱՏԻՒ ՄՈՒՐԱՅԿԱՆԵՐԸ
(Les Mendiants Respectables)
Ուրբաթ, 19 Սեպտեմբեր ժամը 20-45ին

ԿԸ ՓՆՏՈՒՈՒ

Յովհաննէս Աւետիսի Գաւապեան, ծը - րան 1916ին Արեւելեան Կոստանդնուպոլիս լըր - նոյն ՆՐԷ դիւրը, ունեան է 3 եղբայր՝ Նոյիշ, Արշակ, Տիգրան, 3 ըլրի՝ Ջա - րուհի, Մանուկ, Նուսուֆար, պատե - րազով դասած աստե ունէր մէկ տղայ Թեմիս, իրմէ լուր լիայ հայրենական պատերազմին ի վեր, իր ընկերներէն մէ - կը յայտնած է թէ ողջ — առողջ է ու կ'ապ - րէ Սէն-Տընի շրջանը:

Լուր ունեցողներէն՝ գրել — Երեւան, Շարքուլալի գիւղը, աստիկն փողոց 15 տուն:

Ջիւրիք փնտաղին է Թորը՝ Տուրա:

ՆԱԿՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապույտ Սալի Գոմիի մասնախիթ պարահանդէսը՝ Նոյ. 8, Շարաֆ գիւղ, Մարտիկի Սիպահեան պարողիկ որսանե - րուն մէջ:

Կապույտ Սալի Սեւաբի մասնախիթ պարահանդէսը՝ Նոյ. 22ին:

Կապ. Սալի Լիւնի մասնախիթ տաք - անի պարահանդէսը՝ Նոյ. 15ին, Շաղա - րիկէն:

Աղբատիւնալի տարեկան դիւրեւոյն պարահանդէսը, Շարաֆ, 8 Նոյեմբ - րին, ժամը 21ին մինչեւ լոյս, Ժողով Ե. Զեքի որսանեւուն մէջ:

Փարիզայ Տիկնայ Միսթեան Որ - քուր Օդոստեան Մարմինի տարեկան մեծ պարահանդէսը, Դիկտեմբեր 1, Կի - րակի օր, Օթէլ Ժողով Ե. Զեքի որսանեւուն մէջ:

Imprimé sur les Preses
DU JOURNAL «HARACHE»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ՀՐԱՆՏ ՍԱՌՈՒԷԼԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

51, Rue Monsieur-le-Prince — Paris (6e)

ԿԸ ՎԵՐԱԲԱՏՈՒՆԻ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 30Ի՝ ՋՈՐԻՔԵԱՐԹԻ

ARMÉNIE 1975 ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Départs chaque mois :

du 6 au 20 Septembre du 25 Octobre au 8 Novembre
du 4 au 18 Octobre du 20 Décembre au 3 Janvier

à partir 2580 F

Pour les jeunes de 16 à 35 ans
— du 6 au 20 Septembre

Demandez nos brochures détaillées
Logement première classe, hôtel ANI ou ARMENIA à Erévan en pension complète et excursions quotidiennes.

Renseignements et Inscriptions

A PARIS Sonie Courmyrantz
mondotours
2, Rue de Sèze — 75009 Paris — Tél. : 266-50-12 073-32-64

A LYON Varoujan Sarkissian
sevan voyages
50 Cours de la Liberté - 69 LYON Tél. 60 13 66

A MARSEILLE Dicran Cazarian
61, rue Paradis — 13 Marseille — Tél. 54 07 51 et 93 36 19

Licence Voyages : A. 721.